

Segons les notícies rebudes a Londres fins a les nou del vespre d'ahir, han triomfat 287 treballistes, 251 conservadors, 52 liberals, 3 nacionalistes irlandesos i 4 independents. Falten dades de 18 districtes

La Veu de Catalunya

EDICIÓ DEL MATÍ

El terratrèmol que ha so-
traguejat les províncies ar-
gentines de Mendoza, San
Luis i Còrdova, ha causat
centenars de morts i ferits,
i destruït alguns pobles, en-
tre ells San Pedro i La Llave

Any XXXIX. - N.º 10.294

Barcelona: Dissabte, 1.º de juny de 1929

10 cèntims

Joaquim Cuatrecasas Diumaró

ha mort als 80 anys
després de rebuts els Auxilis Espirituals

(A. O. S.)

Els qui el ploreu: vídua Dolors Trinchant, fills Mercè, Carme, Joaquim i Josep, fills polítics Josep Ensesa, Agustí Ensesa, Joana Can-
nal i Paquita Servat, néts, néts polítics, renéts, germanes polítiques, nebots, nebots polítics i parents tots, assabenten de tan irreparable
pèrdua a llurs amistats

L'enterrament tindrà lloc avui, dia 1 de juny, a les deu del matí

Casa mortuòria: Carrer del Clot, 100

Cementiri de Sant Andreu

No es convida particularment

Grans Tallers Mecànics
per a construccions de fusta

Cucurella Germans

Asalto, núm. 128

Telèfon 18081

BARCELONA

Soler i Torra G.^{ans}

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsucess, 1 i 3

Negociem els cupons Interior i Exterior 4 %

Amortitzable 3, 4, 4 1/2 i 5 %

i Caixa Ferroviària 4 1/2 i 5

Venciment 1.º de juliol vinent

Cambra cuirassada :: Caixes de lloguer

per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor

COMPARTIMENTS DES DE 22 PESSETES ANUALS

Es pot visitar tots els dies feiners de 9 a 11 de 3 1/2 a 6

Cosmos Fotogràfic Fernández, S. A.

Materiat com-
plet per a
Fotografia i
Cinematografia

Rambla de Canaletes, número 1

TELEFON 13943

Parc Hotel Terramar

Sitges. La immensitat de flors i plan-
tes oloroses i el cant dels rossinyols de
seu gran parc fan salut i alegria la
vida. Sala per a banquets, festes de
dànçans. Telèfon 11

EL LLIBRE DEL DIA

T. SALA

FABRIQUES DE FILATS I RETORTS AMERICÀ JUMELS

SAKELLARIDIS - NUMEROS FINS - QUALITATS EXTRES

PLAÇA DE SANT PERE, 4 bis = TELEFON 11255

BARCELONA

L'Exposició Internacional de Barcelona

Les festes a l'Hospital de la Creu Roja

Ahí al matí foren celebrats a l'Hospital de la Creu Roja els actes anuclats amb assistència de la Reina, l'Infant i les Infanteses.

A la porta de l'Hospital hi havia formades les ambulàncies de Barcelona, Mataró, Sabadell, Terrassa, Sant Cugat, Sardanyola, Hospitalet, Cornellà, amb bandera i música.

També hi havia, per a rebre les reials persones, el director de l'Hospital, la presidenta de les infanteses i moltes d'altres personalitats del benèfic establiment.

En els jardins de l'Hospital hi havia un altar, la tribuna regia, tribunes per als invitats i per a la premsa.

Les reials persones arribaren a tres quarts de dotze acompanyades de llur comitiva i les autoritats barcelonines.

La reina i les infanteses foren obsequiades amb rams de flors i un àlbum de pergamí, la portada del qual és obra de la pintora i dama infermera senyora Encarnació Gómez de Bosch.

La banda de la Creu Roja rendí els honors d'ordenança.

Seguidament es procedí a la benedicció de les banderes de la brigada de canilleres, acompanyades per les infanteses d'ona Beatriz i donya Maria Cristina.

Les banderes foren benedicides pel senyor bisbe, ajudat per mossèn Andreu d'Espanya, capellà de l'Hospital.

Acabat el solemne acte de la benedicció, les infanteses llegiren cada una un breu discurs, que foren contestats pel senyor Lluís d'Avalos, cap de la Creu Roja.

A continuació la Reina imposà una llacada a les banderes.

Després tingué lloc l'acte de la imposició, per la Reina, de la Gran Creu del Mèrit Militar i braçals a les dames infermeres.

Les dames rebieren un plec clos de mans de donya Victòria.

Seguidament es procedí a descobrir el monument erigit a la Reina en els jardins del benèfic establiment.

Un cop el monument fou descobert en feu l'ofrena el senyor Josep Ventura Toldrà.

A continuació parlà el marquès de Hoyos, delegat regi de la Creu Roja i, finalment, pronuncià un discurs el ministre d'Economia.

Després d'aquests actes les reials persones van visitar diverses dependències de l'Hospital, d'on van retirar-se prop de la una.

A la tarda es celebrà en el Palau de Projeccions, de l'Exposició, una festa infantil i té a benefici de l'Hospital de la Creu Roja de Barcelona. La festa es veié molt concorreguda.

Sortida de les esquadres italiana i espanyola

Avui, a les cinc de la matinada, salparà l'esquadra italiana que des del dia 19 del corrent es troba ancorada al nostre port.

A dos quarts d'onze no farà l'esquadra espanyola, la qual es dirigirà a Roses.

En carta que ha dirigit l'almirall francès de l'esquadra que estigué ací, el comandant de Marina, li exposa el seu agraïment per les atencions i facilitats rebudes durant el temps que romangué en aquest port.

Pel mateix motiu, i en nom del príncep d'Udine, estigué personalment el capità de fragata italià don Eliso Berta completament el comandant de Marina.

Felicitacions al Sr. Rumeu

A l'Alcalde s'ha rebut un telegrama del president de la Junta de la Cambra de Comerç espanyola a Ginebra, senyor Yruetagoitia, traslladant l'acord de la dita Cambra de felicitació per l'èxit de l'Exposició.

També s'ha rebut un altre telegrama de l'Alcalde de Tortosa traslladant la seva felicitació, i la d'aquell Ajuntament pel mateix motiu.

Festa a honor del «R. N. Trieste»

Ahí, a la tarda, es celebrà l'anunciada festa a bord del vaixell de guerra italià «R. N. Trieste».

Molt abans de les cinc de la tarda ja llançaren començaren a transportar invitats des de la Porta de la Pau a bord del vaixell.

El «R. N. Trieste» estava convenientment ornamentat. La coberta del vaixell era una sala de ball esplèndida.

A la festa celebrada a bord del «R. N. Trieste», hi van conèixer el Príncep d'Udine, el Consol d'Itàlia, coronel Romanelli i família; el Vice-consol senyor Andreoli i família, oficialitat de la divisió italiana, i caps i oficialitat de l'esquadra espanyola, autoritats de marina i moltes belles i distingides dames.

El hall, animadíssim, durà fins molt després de les vuit.

L'Estafeta de Correus

S'ha obert al servei públic, a l'Exposició de Barcelona, l'Estafeta de Correus instal·lada al Palau de l'Estat. Funcionen, doncs, en el Recinte, tres oficines postals, establertes als Palaus de l'Agricultura, de l'Estat i de la Premsa, i existeix, demés, una Carteria al Poble Espanyol.

També quedaran instal·lats en data molt pròxima, doncs, columna, distribuïts convenientment a l'interior del Recinte.

Els cavallers de Malta

Invitat pels cavallers de Malta residents a Barcelona, dinà ahir al Circol Equestre, el Duc de Bergamò, que pertany a la dita sobirana ordre junt amb el seu ajudant el senyor Luigi Giriodi Panissera di Monastero.

El príncep d'Udine, invitat també com Caballero de Malta, no pogué assistir per compromisos adquirits anteriorment. Els cavallers assistents a l'esmorzar, foren el marquès de Foronda, delegat de l'Ordre a Barcelona i els senyors comte de Terradas, Carles Montoliu, Manuel d'Albert, Feliu d'Alveric, Lluís de Foronda, Marian de Foronda, Josep M. Ponsich i Josep d'Azcoñaga.

L'acte revestí caràcter íntim i de confraternitat entre els cavallers de l'Ordre que, com és sabut, té caràcter internacional.

Sobre un article de «La Vanguardia»

Ahí al vespre el governador facilità la nota següent:

«Abans d'ahir rebí el governador civil una molt atenta carta de l'alcalde de Barcelona, cap de la brillant esquadra francesa de la que una part molt important ha estat fondata en el nostre port durant aquests últims dies, en què el distingit mariner dona expressives gràcies a la ciutat autoritat per les atencions de què ell i els seus subordinats han estat objecte durant la seva estada en aquesta ciutat.

Contra aquesta carta, fidel reflex del sentit de l'Il·lustre almirant, amb l'article que publica «La Vanguardia» d'ahir amb el títol de «La cortesia tradicional», en el qual amb censurable lleugeresa es fa ressó, encara que sigui per a rebatre-les amb tota mesura i parsimònia, així el de les manifestacions del corresponsal de «Le Temps» que sols amb esmentar la referida carta queden refutades completament, i resulta per demés extemporànie les indicacions que a les autoritats de Barcelona dirigeix «La Vanguardia» que pot estar segura de què no no les necessiten, per tenir ben provades

La inauguració del Pavelló Maggi

Dijous fou inaugurat solemnement el Pavelló de la Representació General d'Espanya a la Fàbrica de Productes Alimentaris Maggi de Kempf (Suïssa) ha instal·lat a l'Exposició Internacional de Barcelona emplaçant-lo en el lloc conegut per la Plaça de Bees Arts, Font Lluminosa Monumental, enfront al Pavelló d'Alemanya.

La festa d'inauguració assolí un esplendent èxit omplent-se els departaments del Pavelló de nombroses i distingides personalitats suïsses, franceses i espanyoles.

Entre els convidats hi vèrem el Consol General de Suïssa, Mr. Nippel i el senyor Gampfer, membre il·lustre de la Colònia Suïssa; el diputat per Orleans, Mr. Maurice Berger, el president del Circol d'Ultramarins, senyor Cararach i el secretari, l'advocat senyor Compagny Gelats, don Daniel Robert, el vice-president de la Cambra de Comerç, don Josep Armenteras i un estol escollit de distingides dames i damiselles.

L'apoderat de la Casa Maggi, Mr. Frederic Suker i el representant general a Espanya Mr. Gaston G. Rivals, obsequiaren als convidats amb un exquisit lunch precedit d'una degustació del Caldo Maggi, servit al qual atendrà gratuïtament el Pavelló que s'inaugurà.

Tota la tarda restà obert el Pavelló, essent en gran nombre els convidats que paladejaren l'exquisit i característic caldo amb que la casa Maggi obsequiava als seus amics i clients.

De la construcció del Pavelló s'ha encarregat l'arquitecte senyor Pujol, anant a càrrec del contractista senyor Xatart de les obres d'edificació del mateix.

Tots els qui han treballat en l'esplendent instal·lació, així com l'apoderat de la fàbrica de Suïssa i el Representant General a Espanya, Mr. Gascon S. Rivals, rebieren del públic felicitacions efusives a les quals hi afegí la nostra més sincera.

La Companyia General d'Autònibus

Divendres el Rei visità el Stand que la Companyia General d'Autònibus de Barcelona, S. A., té instal·lat al Palau de Comunicacions, veient l'autòmbus que la Companyia té exposat, i felicitant a l'Empresa amb motiu d'haver creat la fabricació nacional dels esmentats vehicles i per haver dotat als seus cotxes d'impeccable coberta, ja què, demés de resguardar al passatge de les inclemències del mal temps, li proporciona major confort a la vegada que, per sa cabuda, descongela el transport.

El Rei ha promès visitar els tallers de fabricació i dipòsits de la mateixa, quan al pròxim octubre torni a la nostra ciutat.

Els Goigs a Catalunya

A l'Exposició retrospectiva de la de Barcelona de l'any 88 que hi ha a la casa Jorba hi ha diferents exemplars de Goigs de l'època, i entre aquests, l'autògraf dels de la Mare de Déu de la Mercè dictats per mossèn Cinto i uns d'humorístics en llengua d'En Rius i Taulat.

la correcció i l'interès per conservar a la més gran altura el nom de la ciutat.

L'Exposició Missional serà inaugurada el 29 de Juny

El Comitè Executiu de l'Exposició Missional ha fixat definitivament la data del 29 de juny, festivitat de Sant Pere, per a la inauguració del Palau de les Missions i de la doble Exposició que en ell ha de celebrar-se: Exposició d'objectes tractats per les Missions i Exposició d'objectes que a les Missions han de trametre's.

Cap data més adequada per aquesta solemnitat, l'Apostol Sant Pere, com a primer Vicari de Jesucrist i cap del Col·legi Apostòlic, és en l'ordre històric el primer dels missioners; i la seva obra personal evangelitzadora no cedeix en importància a cap altra. Així, en coincidir la inauguració de l'Exposició Missional amb la festivitat dels apostols, es té l'homenatge a la fúget tasca missionera de l'Església Catòlica, interrompuda durant 20 segles i que en aquests últims temps, ha entrat en un període de creixença.

La Comissió Executiva última, els detalls del programa d'inauguració, que oportunament donarem a conèixer. Es pot afirmar, no obstant, que els actes i cerimònies que s'efectuen seran d'una magnificència inimaginable de senyals apostòliques, tal com convé a la naturalesa del fet que s'ha de solemnitzar.

El programa de demà diumenge a l'Estadi

Partit de revesja d'Hockey, del Wiener A. S. C. contra Selecció Catalana.

Partit de campionat de Lliga entre C. D. Europa i el F. C. Barcelona.

Proves atlètiques en els intermedis d'ambdós partits.

Dies 7, 9 i 10 de juny, a les deu de la nit, gran Concert Simfònic a càrrec de l'Orquestra dels Concerts Lamoureux de París, sota la Direcció del mestre M. Albert Wolff.

Els Reis tornen a la Cort

Ahí, a l'express de dos quarts de deu i cinc minuts, els Reis tornen a la Cort.

A l'Exposició de França hi havia acompanyar a les reials persones, les autoritats barcelonines, cos diplomàtic, representació de tots els cosos militars de la guarnició, caps i oficialitat de l'esquadra i representacions de les entitats econòmiques.

Les reials persones han arribat a l'Estació a un quart de deu i deu minuts.

El Rei, la Reina i l'Infant don Jaime anaven en un cotxe descobert. En un altre cotxe, cobert, hi anaven les infanteses donya Beatriz i donya Cristina.

Ha rendit honors en companyia del Regiment de Badajoz amb bandera i música.

Abans de pujar al tren don Alfons ha revistat les tropes.

El tren real ha erit a dos quarts de deu i cinc minuts.

La inauguració del Pavelló Maggi

Dijous fou inaugurat solemnement el Pavelló de la Representació General d'Espanya a la Fàbrica de Productes Alimentaris Maggi de Kempf (Suïssa) ha instal·lat a l'Exposició Internacional de Barcelona emplaçant-lo en el lloc conegut per la Plaça de Bees Arts, Font Lluminosa Monumental, enfront al Pavelló d'Alemanya.

La festa d'inauguració assolí un esplendent èxit omplent-se els departaments del Pavelló de nombroses i distingides personalitats suïsses, franceses i espanyoles.

Entre els convidats hi vèrem el Consol General de Suïssa, Mr. Nippel i el senyor Gampfer, membre il·lustre de la Colònia Suïssa; el diputat per Orleans, Mr. Maurice Berger, el president del Circol d'Ultramarins, senyor Cararach i el secretari, l'advocat senyor Compagny Gelats, don Daniel Robert, el vice-president de la Cambra de Comerç, don Josep Armenteras i un estol escollit de distingides dames i damiselles.

L'apoderat de la Casa Maggi, Mr. Frederic Suker i el representant general a Espanya Mr. Gaston G. Rivals, obsequiaren als convidats amb un exquisit lunch precedit d'una degustació del Caldo Maggi, servit al qual atendrà gratuïtament el Pavelló que s'inaugurà.

Tota la tarda restà obert el Pavelló, essent en gran nombre els convidats que paladejaren l'exquisit i característic caldo amb que la casa Maggi obsequiava als seus amics i clients.

De la construcció del Pavelló s'ha encarregat l'arquitecte senyor Pujol, anant a càrrec del contractista senyor Xatart de les obres d'edificació del mateix.

Tots els qui han treballat en l'esplendent instal·lació, així com l'apoderat de la fàbrica de Suïssa i el Representant General a Espanya, Mr. Gascon S. Rivals, rebieren del públic felicitacions efusives a les quals hi afegí la nostra més sincera.

La Companyia General d'Autònibus

Divendres el Rei visità el Stand que la Companyia General d'Autònibus de Barcelona, S. A., té instal·lat al Palau de Comunicacions, veient l'autòmbus que la Companyia té exposat, i felicitant a l'Empresa amb motiu d'haver creat la fabricació nacional dels esmentats vehicles i per haver dotat als seus cotxes d'impeccable coberta, ja què, demés de resguardar al passatge de les inclemències del mal temps, li proporciona major confort a la vegada que, per sa cabuda, descongela el transport.

El Rei ha promès visitar els tallers de fabricació i dipòsits de la mateixa, quan al pròxim octubre torni a la nostra ciutat.

Els Goigs a Catalunya

A l'Exposició retrospectiva de la de Barcelona de l'any 88 que hi ha a la casa Jorba hi ha diferents exemplars de Goigs de l'època, i entre aquests, l'autògraf dels de la Mare de Déu de la Mercè dictats per mossèn Cinto i uns d'humorístics en llengua d'En Rius i Taulat.

Les eleccions generals britàniques

ELS RESULTATS ELECTORALS

Londres, 31. — A les 13'35 es coneixien els següents resultats electorals:

Treballistes, 145. Conservadors, 91. Liberals, 18. Independents, 6. — Fabra.

Londres, 31. — Els resultats electorals coneguts a les 14'30, eren així: Conservadors, 147. Treballistes, 184. Liberals, 22. Independents, 6. — Fabra.

Londres, 31. — Resultats coneguts a les 15: Conservadors, 173. Treballistes, 205. Liberals, 26. Independents, 7.

El senyor Churchill, ha estat elegit per una majoria de 4.969 vots.

El senyor Macdonald ha estat elegit. — Fabra.

L'AUMENT DELS TREBALLISTES S'ENVALA NOVS ORIENTACIONS

Londres, 31. — A les cinc d'aquest matí, es coneixien els següents resultats de les eleccions d'ahir:

Elegits: 77 conservadors, 120 treballistes, 14 liberals, 5 independents.

El diputat comunista que es presentava a la reelecció, ha estat derrotat.

Els conservadors guanyen un lloc i en perden 52.

Els treballistes guanyen 57 llocs i en perden 2.

Els liberals guanyen 8 llocs i en perden 9.

Els independents perden un lloc.

Aquests resultats es refereixen gairebé en llur majoria a grans ciutats i a aglomeracions industrials.

El senyor Neville Chamberlain, ministre d'Higiene, ha estat reelegit. També ho han estat els líders treballistes Arthur Henderson i Clynes.

En canvi, ha estat derrotat el ministre del Treball.

El candidat treballista Oliver Baldwin, fill del primer ministre, ha sortit triomfant, com també els caps liberals Simon i Lord Samuel.

Al districte oest de Birmingham, el ministre d'Afers Estrangers, Austin Chamberlain, ha sortit elegit per 16.866 vots contra 16.819 que va obtenir el treballista Willye.

El ministre de Colònies, senyor Amely, ha resultat reelegit.

Els conservadors atribueixen com primera causa de llur desfeita, el fet que la candidatura liberal ha conseguit molts vots que de no haver existit haurien anat a engrossir les votacions conservadores. De totes maneres, el fet de l'aument del sufragi dels treballistes, és evident i assenyalava una nova orientació del cos electoral anglès. — Fabra.

COMENTARIS. — LA DERROTA DELS CONSERVADORS

Londres, 31. — Els resultats coneguts després de la primera jornada electoral, assenyalen un desplaçament considerable de vots a favor del partit treballista, a costes del partit conservador.

Nombrosos districtes, en els quals tenien majoria els conservadors, els han guanyat els treballistes, en majoria dels casos, per una superioritat de milers de vots.

El nombre de liberals elegits és menor del que hom creia.

Els resultats que se saben avui, dels districtes rurals, demostraran si en aquests, el desplaçament s'ha fet a favor dels liberals com es creia que esdevindria.

La premsa conservadora, no amaga la derrota soferta amb els primers resultats, que atribueix especialment a l'existència de la candidatura liberal, la qual tot i no poder guanyar en molts casos, ha restat vots als conservadors.

La premsa liberal reconeix també que els primers resultats són desfavorables a la seva política.

La primera jornada ha d'interpretar-se com un èxit gran per als treballistes. — Fabra.

SIR THOMAS INSKIP I EL MINISTRE DEL TREBALL DERROTATS. LIBERALS TRIOMFANTS

Londres, 31. — L'Atorney general Sir Thomas Inskip ha estat derrotat al districte de Bristol.

E ministre de Treball, Sir A. Steel-Maitland ha estat també derrotat a Erdington.

Queden també sense lloc a la Cambra William, secretari de l'Oficina de Comerç, qui es presentava pel districte de Reading, i el subsecretari Henderson, del ministeri de l'Interior.

També han estat derrotats Fitzgibbon, Sir Arthur Shirley Benn, diputat conservador per un dels districtes de Plymouth des de l'any 1910, i Sir Harry Butlan.

El capità Guest, candidat liberal, ha estat derrotat per un altre liberal al districte del Nord de Bristol.

Els liberals han triomfat Herbert Samuel, al districte de Darwin, i Mr. Kings Counsel Jowett, pel districte de Preson.

Entre els qui han triomfat hi ha Mr. Ben Tillett, president de la Unió de Dockers. Es presentava pel districte Nord de Salford. — Fabra.

A BIRMINGHAM I A MANCHESTER

Birmingham, 31. — Al districte de Ladywood ha triomfat el treballista Whitley, per onze vots.

Els treballistes han guanyat sis llocs a Birmingham i n'han perdut un.

A Manchester els treballistes han obtingut quatre llocs, incloent el de Mr. J. R. Clynes, i han guanyat un altre lloc els conservadors.

Els liberals han guanyat dos llocs a Manchester. Els altres tres continuen en poder dels conservadors. — Fabra.

A LIVERPOOL I A SHEFFIELD

Liverpool, 31. — Els treballistes han guanyat dos llocs dels conservadors. Actualment, la ciutat està representada per sis conservadors i quatre treballistes.

A Sheffield, una altra de les grans ciutats, els resultats de la qual eren esperats amb gran interès, els socialistes guanyen dos llocs. La ciutat és actualment representada per cinc treballistes i dos conservadors. — Fabra.

ELS GUANYES TREBALLISTES A LONDRES

Londres, 31. — En aquesta capital els treballistes han guanyat vuit llocs i els liberals un. — Fabra.

CANDIDATS ELEGITS

Londres, 31. — Entre els candidats elegits hi ha Sir Samuel Hoare, ministre de l'Aeronàutica; Sir Laming, Worthington Evans, Sir Kingsley Wood, Neville Chamberlain, Sir Boyd Merriman, lord Eustace Percy, Sir P. Sassoon, Lady Astor, Lady Engh, Sir P. C. Millett Lister, i Sir W. Johnson Hicks, ministre de l'Interior. — Fabra.

El resultat a les cinc de la tarda

Londres, 31 (cinc tarda). — El recompte d'actes efectuat fins ara acusa el següent resultat:

Treballistes, 268.
Conservadors, 227.
Liberals, 46.
Nacionalistes irlandesos, 3.
Independents, 4. — Fabra.

BALDWIN OBTÉ 9.407 VOTS DE MAJORIA

Londres, 31. — El primer ministre

senyor Baldwin ha estat reelegit per una majoria de 9.407 vots.

L'ex- primer ministre senyor Lloyd George, ha estat també reelegit. — Fabra.

PERSONATGES ELEGITS

Londres, 31. — Segons els últims detalls que s'han rebut sobre el resultat de les eleccions, han estat elegits el senyor Mitchell Thompson, ministre de Correus, i el senyor Woolmer, ministre adjunt del mateix Departament; el senyor Samuel, secretari financer del Tresor; el senyor Ashley, ministre de Transport; el senyor Gilmore, secretari d'Estat d'Escòcia.

També ha estat elegida Lady Cynthia Mosley, filla del difunt Lord Curzon, que es presentava com a treballista-Fabra.

S'ACCENTUA LA MAJORIA TREBALLISTA

Londres, 31. — El moviment iniciat a favor dels treballistes ha continuat durant tota la jornada, i tal com es van desenrotllant les coses, podria donar-se el cas de que els treballistes obtinguessin una potència majoria absoluta sobre tots els altres partits.

La posició dels partits, a les cinc de la tarda, és la següent:

Treballistes, 268.
Conservadors, 227.
Liberals, 46.
Independents, 7.

El fill del senyor Macdonald ha resultat elegit a Bassettlaw (Nottingham), derrotant els candidats conservadors, per 7.011 vots de majoria.

Un fill del treballista senyor Henderson ha sortit també elegit, a Cardiff, en lluita contra candidats conservadors, per una majoria de 3.656 vots.

A Chesterfield, la majoria liberal de 4.765 vots, s'ha convertit en una majoria treballista de 10.381.

El treballista, molt conegut, Kenworthy, ha obtingut una majoria de 7.634 vots.

L'última víctima del Govern, és el coronel Headlam, secretari parlamentari de l'Almirallat, qui ha estat derrotat a Barnardcastle. — Fabra.

AVIAT: PAGINES DEL MEU DIETARI

per LLEO TROTSKY

NOVA GUERRA O DESARMAMENT I ARBITRATGE

per PAUL BONCOUR

Per a torres, xalets i cases barates, trobareu tot quant necessiteu, el mateix en fusta que en ferro, als grans magatzems i tallers de fusteria

LA FAVORITA

Gran assortit de bancs per a torres i jardins - Grans existències en cledes, reixes i reixats per a fàbriques i jardins

No edifiqueu sense abans visitar aquests grans magatzems

URGELL, 45 A 51
i SEPULVEDA, 137
TELEFON N. 34465

NOTES SETMANALS DEL CINEMA

El director Arthur Robinson filmant en els estudis R. I. P. d'Elstree una escena de la pel·lícula «The Informer»

Sessió al Barcelona Film Club

Dimecres a la nit tingué lloc la segona sessió d'aquest mes del Barcelona Film Club, amb el següent programa:

- Varietats.
- A) «La mort d'Orestes».
- B) Dibuxos.
- C) Noticiari.

Segona part: Prova privada de la producció Universal de Paul Leni, «El teatre sinistre».

«La mort d'Orestes» és una pel·lícula antiga de les primeres que feien a França. La seva forma és absolutament teatral.

Per gràcia, naturalment, pel to de l'argument, dels artistes en la boca i els gestos dels quals fan endevinar les tirades del vers truculents de la tragèdia.

Els «Dibuxos animats», pertanyen a la sèrie anomenada del «tinter màgic», que edita la Paramount. Els dibuxos animats en el cinema, són sempre un espectacle graciós que meravella per la tècnica i enginy per a fer moure les figures. Per altra banda, cal tenir en compte l'humorisme de bona llei, la inventiva que

per a la caricatura i especialment per a les històries tenen els americans. Aquestes pel·lícules, com les del famós gat «Felix», de Sullivan, acrediten el seu autor d'humorista original i excellent artista.

«Noticiari Paramount», avui el periòdic cinematogràfic, servit cada setmana, ha pres forma definitiva i tots els cinemes importants, projecten les actualitats, extreu gràficament els fets sobresorint del món i demostren la utilitat del cinema com a mitjà d'informació periodística. Evidentment, el Noticiari, és una de les modalitats més interessants d'un film, i només cal veure, per a comprendre l'acceptació que tenen, l'organització internacional, sostinguda a pes d'or, que les editors americanes dediquen al reportatge. Aquest Noticiari Paramount, sintetitzava admirablement totes les qualitats que al nostre entendre han de tenir aquests periòdics cinematogràfics actualitat, interès viu, bona fotografia i sobretot varietat.

«El teatre sinistre», integra tota la segona part del programa. Es tracta

ta d'un film, tot just acabat de muntar, i que segurament tardarà a presentar-se en públic. La direcció de la Universal, entre nosaltres, tingué la deferència d'oferir-lo al nostre Film Club.

Paul Leni, el director de la pel·lícula, ha estat el realitzador alemany autor, entre altres films, de «El home de les figures de cera».

Sortit dels estudis de la U. F. A., Paul Leni fou contractat per la Universal, en els quals estudis cinematogràfics ha filmat diverses produccions, tres de les quals d'assumppte misteriós. Aquestes pel·lícules són «El gat i el canari», «El lloro xinès» i «El teatre sinistre», o sigui «The Last thing» (El darrer avís). D'aquestes tres, indubtablement aquesta darrera, és la millor. Supera de molt a dues d'altres. Té el to molt més habilitat en el contrast de les figures i en amagar el misteri. Paul Leni no pot amagar en cap de les seves realitzacions la seva formació típicament germanica. El contrast de les llums, les situacions dramàtiques, portades lentament amb emoció continguda, tenen per ell un valor essencial. En general, el seu estil és fet de tons foscos, i fa pujar molt la llum i les ombres. El valor de Paul Leni, com a director s'endevinava en tots els seus films, en els quals, l'actor és dominat i passa, sempre, en segon terme. Contrari al sistema d'estrelles, reparteix justament l'acció no sacrificant ni forçant en cap moment l'acció per afavorir determinat artista. És el bon sistema que cal seguir i el més pur, encara que comercialment no predomina.

L'argument té per base un fet sinistre que succeeix en un teatre en plena representació. Un primer actor és mor en plena representació, i en ésser cadaver des apareix misteriosament. Dos anys després d'ocórrer el fet, un home decideix intentar la reobertura del teatre i representa precisament l'obra que es feu en ocórrer el succés. L'ombra del mort comença a perseguir tots els qui intervingen, i tenen lloc diversos incidents que obliguen a suspèndre els assaigs. Finalment, el teatre s'obre descobrint el misteri que envoltava el teatre.

La realització és realment el que val. L'argument no és res més que un pretext per a fer una pel·lícula, una veritable pel·lícula de misteri, o sigui l'equivalent, dins el cinema, de la narració detectivesca d'un Conan Doyle, per exemple.

Situat de ple en aquest gènere, cal admirar la forma en què Paul Leni juga amb les situacions, altirant-les i descobrint-ne matissos insospitats. La sensació de por hi és donada amb mitjans purament cinematogràfics, i això té evidentment un gran valor. La intensitat progressiva de l'acció és portada de mà mestra, fins arribar al desenllaç, ràpid, insinuat només, per tal de no fer esborrassa la impressió de misteri del film. L'acció és sumament repartida, la qual cosa fa més difícil l'acabament d'aquest, per part de l'espectador.

Paul Leni sap utilitzar directament tots els elements que aguditzen la intensitat dramàtica i així, per exemple, l'aparell filmador és situat sempre anormalment, prenent especialment la vista verticalment i col·locant-lo a alçada mínima i lleugerament inclinat. Això ajuda molt a donar la sensació del fantàstic.

La continuïtat del film, és potser el que hi ha de més ben resolt, el que fa que aquesta pel·lícula sigui una de les millors, indubtablement la millor dins d'aquest gènere.

Els actors que interpreten aquest film, són tots de primera categoria: Bert Roach, Mac Swain, Roy D'Arcy, Laura La Plante i altres, els noms dels quals sentim no tenir mà.

Juguen llur paper amb rara intel·ligència, especialment la característica que en dos o tres situacions arriba a donar el to agut de l'espectacle. No és pot donar més i la interpretació d'aquests bons artistes ajuden en gran manera a fer més dramàtic cas que planteja el film.

Repetim que és una pel·lícula d'alta de la pel·lícula de misteri i que per tí, representativa dins del gènere ara dona el màxim que el cinema ha donat en aquestes realitzacions.

Carles GALLART

El cinema a l'estranger

Els nous films

El proper film de Leonce Perret portarà per títol «Deux fois vingt ans».

Julien Duvivier filma «Maman Co-libri», amb Franz Laderer i Joan Dax.

Leon Mathot és troba filmant «L'insolent», segons l'obra teatral d'Henry Kistemaeckers.

Es a París, Jesse Lasky, de la Paramount.

ALEMANYA

La primera producció sincronitzada que realitza la U. F. A. d'Eric Pommer, portarà per títol «La melodia de la vida».

Intervenen en aquest film, Villy Fristich i Dita Parlo.

Betty Ammann ha començat la filmació d'una nova pel·lícula titulada «La noia i el mariner».

Alfred Abel ha començat la realització del seu primer film, adaptació d'una novel·la de Stefan Zweig, «La lletra d'una desconeguda».

Alfred Abel interpretarà el protagonista. Al seu entorn hi haurà Renée Herberl i Fritz Alberti.

Els directors i escenaristes alemanys han creat un club estricte i privat per tal de poder veure les pel·lícules censurades.

ANGLATERRA

Les estrenes

A l'Astòria ha estat estrenat el carrer film d'Al Johnson, «El canari boig», pel·lícula feta amb el sistema de Vitafon i editada per la Warner Bros.

Al «Capitol» projecten una comèdia Universal de Reginald Denney que porta per títol «His Bucky Day».

Al «New Gallery» s'ha presentat la darrera producció de Vilma Banky, «Això és el cel».

Al «Piccadilly», la First National ha estrenat la seva producció especial «The Divine Lady», l'argument de la qual és basa en els amors de Nelson. Porta sincronització.

Al «Tivoli» segueix l'èxit de la Universal, «Show Boat».

El film anglès sincronitzat és representat a Mothers Boy i a Not Out a Lady, que ha començat brillantment el seu circuit pels cinemes d'exclusivitat.

POLONIA

Moviment general

Polònia produeix poc i, naturalment, compra molt. Heu's aquí unes dades:

En 1928 foren filmats 204 films de tot metratge, entre les actualitats i els documentals. Al mateix temps, la importació registra 1140 films americans, 337 alemanys, 250 francesos, 58 anglesos, 73 austríacs, 36 italians, 30 russos, 15 danesos i 4 suecs.

AMERICA

Una nova combinació per a la producció de films sincronitzats

El ràpid desenvolupament de la «Radio Pictures», reforçada per la «General Electric Corporation» i la «Westinghouse Electric Corporation», representades les tres a tots els mercats més importants del món, ha fet que sigui avui una de les millors companyies de la indústria cinematogràfica, ja que aquestes organitzacions li presten llur valuós reforç cooperant a presentar els seus productes a tots els països de l'estranger.

Tant la «General Electric Corporation» com la «Westinghouse Electric Corporation» empraran llurs grans elements científics per a millorar els mètodes de la producció i filmació de pel·lícules i, mitjançant llurs connexions a l'estranger, serà molt possible que aquestes millors s'estenguin fins a tots llocs tan aviat com puguin ésser adaptades als països de l'Amèrica Latina.

La «Victor Talking Machine» prestarà, també, a la «Radio Pictures», a més del seu reforç científic, la cooperació dels seus bons artistes, famoseos a tot el món per llur gran talent. Cantants i músics de renom que han estat sentits mitjançant discos, apareixeran a la pantalla junt

amb els millors artistes de «vaudeville» dels Estats Units, contractats ara per aquesta important companyia.

Una altra de les organitzacions més importants associada a la «Radio Pictures» és la «Radio Corporation of America» i la seva subsidiària, la «National Broadcasting Co.» Es a aquestes darreres que es deu el gran progrés i la popularitat del radi, i que ara posen tot llur interès a les pel·lícules.

Es formen ja grans plans per a, mitjançant el radi, fer d'aquesta nova companyia cinematogràfica una empresa internacional per la seva forma i caràcter.

Unes dades interessants

El departament de l'editor F. K. O. ha donat a publicitat una curiosa llista d'artistes amb dades referents al què feien fa deu anys:

Bébé Daniels. — Aquesta artista, que treballa avui per a la «Radio Pictures», fa deu anys era una noia que acabava de debutar al cine amb Harold Lloyd i Reid, de la Paramount.

Olivia Borden. — Fa deu anys es trobava internada a un convent de Baltimore i ni tan sols havia vist encara cap pel·lícula.

Sally Blane. — De la «Radio Pictures». Era encara una nena que ni tan sols se li havia ocorregut jugar a fer d'actriu.

Betty Compson. — Aquesta artista, que apareixerà en «The Viennese Character», de la «Radio Pictures», acabava de debutar al cine amb Lon Chaney, en «The miracle man».

Joseph I. Schmitzer (president de la «RKO Productions Inc.»), productora de pel·lícules per a la «Radio Pictures»). — Fa deu anys era gerent general de vendes de la «Universal Pictures Corporation».

William le Baron (vice-president a càrrec dels estudis de la «Radio»). — Era gerent editor de la Revista de Collier i no pensava mai ingressar a la indústria cinematogràfica, sinó escriure per al teatre i editar llibres.

Luther Reed (associat com a productor de la «Radio Pictures»). — Acabava d'arribar d'Europa i feia grans esforços per establir-se pel seu compte com a escenarista als estudis de l'antiga «Metro».

Henry Hobart (un altre productor associat a la «Radio»). — Era gerent general del «Cosmopolitan Magazine».

Els films i els artistes

«Fas Life» és el títol en anglès de la nova producció en la qual intervingen Loretta Young, Douglas Fairbanks, Jr. i John Francis Dillon.

Jack Mulhall filma actualment una de les seves comèdies especials per a la «First National», sota el títol en anglès de «Two Beards».

Alice White ha començat la seva intervenció en la nova producció de la «First National», amb Vitafon, «Broadway Babies», que dirigeix M. Le Roy, amb Charles Delaney com a primer actor.

Galtré tots els artistes de la «First National» són obligats a parlar en llurs produccions: Corinne Griffith, en «The Divine Lady»; Colleen Moore, en «Smiling Iris Eyes»; Richard Barthelmess, en «Weary River».

Actualment, la filmació de pel·lícules sonores ha arribat a Burbank al 50 per 100.

Alexander Corda dirigeix Billie Dove en «The Lady Who Dared».

Leatrice Joy, amb Milton Sills, filma «Most Immoral Lady».

La primera opereta filmada completament sincronitzada serà presentada aviat per la Warner Bros sota el títol de «Desert Song».

Ha estat plantejada una altra opereta feta especialment per a filmar. Ernest Lubick realitzarà aquesta producció.

Lon Chaney filma «The Seat Bats».

un film de costums antillanes, sota la direcció de Tod Browning.

Jonh Barrymore filmarà el «General Crack» amb Marion Nixon i Lowell Sherman. La pel·lícula serà sincronitzada.

John Mac Cormick, el cèlebre tenor irlandès, ha estat contractat per a la filmació de pel·lícules sonores.

El general Charles P. Sumarrell, oficial de l'Estat Major de l'Exèrcit dels Estats Units, ha visionat la pel·lícula «Les dones a la guerra», nova producció d'Henry King, per als Artistes Associats.

En aquest film, Eleanor Boardman interpreta el principal personatge de la novel·la de Rupert Hughes.

«Inspiration Pictures», productora d'aquesta pel·lícula, anuncia després que els oficials de l'Estat Major de Washington no creueren convenient recomanar cap canvi, ja que la descripció de les escenes s'ajusta a una absoluta realitat.

Ha estat confiat a William Collier el paper de Wally Wallenstein, un dels principals de «Lumox», pel·lícula tota parlada dels Artistes Associats dirigida per Herbert Brennon i adaptada d'una novel·la de Fannie Hurst. Vinifred Westover, esposa divorciada de William S. Hart, tindrà el rol que dona el títol a la pel·lícula.

S'han donat importants papers d'aquest film a Edna Murphy i Myrtle Sedán.

Jewel Carmen, estrella de «El Natpenat», debutarà en les pel·lícules parlants amb la pròxima cinta de Roland West, per als Artistes Associats.

Chester Morris, estrella de «Ronda nocturna», dirigida per Mr. West, treballarà també en la sudita pel·lícula.

Aquesta producció es començarà a filmar aquest istiu.

Miss Carmen havia estat actriu teatral abans d'ésser artista cinematogràfica.

Bripette Helm, que aquesta propinent temporada veurem en «Les meravelloses falsedats de Nina Petrovna»

NOTICIARI

Ha sortit cap a París el director de la Paramount, J. M. Messeri.

La pròxima sessió de cinema organitzada per «Mirador», tindrà lloc el pròxim diumenge, dia 3, al Rialto.

Cal remarcar un article en el darrer número de «Mirador», d'Apoll Martínez Ferry, de tema interessantíssim.

La British International i la U. F. A., han enviat films especials per il·lustrar la conferència que Carles Gallart donarà pròximament a Terrassa.

Kursaal i Catalunya

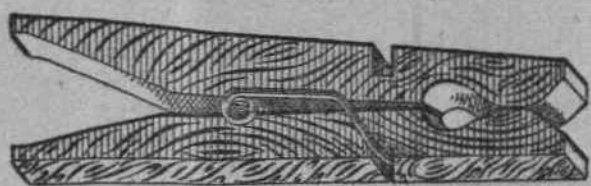
Avui un film del programa
EMPIRE VERDAGUER

EL JOCKEY DE LA VICTORIA

per

Mary Astor, Ralph Lewis
i Villiam Collier Junior

El tema deportiu de major
interès portat a la pantalla

Fàbrica de pinces per estendre roba, marca «PEDROLA»

No s'oxiden :: Pots per espècies de tota classe

MONTCADA

(Barcelona)

SABONS INDUSTRIALS I PER A US DOMESTIC

Fàbrica a MONTCADA-REIXACH

Direcció (Telegràfica i Telefónica) Modesto - Telèfon interurbà 50914

Josep Martí Milà

Magatzem i despatx: Sant Andreu, 87 - BARCELONA

Notes de l'Exposició del 88

Tipus de lector a la romàntica, exhibit al volt de l'Exposició del 88

Estampes de l'Exposició del 88

ELS FORASTERS I ESTRANGERS

Tots els qui recorden l'Exposició del 88 per haver-la viscuda, coincideixen a afirmar que va atraure Barcelona una gentada immensa, que els carrers eren vistos animats com mai, que es veien tota mena de cares i vestits, que es produïen evincents aglomeracions intravesables que Barcelona havia canviat completament d'aspecte, que un brogit continu omplia l'ambient, recarregat de festa. Els barcelonins, que després de tot són gent que s'abellixen del moviment, del forasterum i cares noves, se sentien com el peix a l'aigua.

Això que sentim de la gentada que feia cap a Barcelona, ho trobem testimoni per un cronista de l'època. I fem constar que no era cap cronista barceloní, ni català, sinó madrileny, segons les nostres referències. El deia, en una de les seves cròniques, així:

«Al costat del moviment fabril i comercial que Barcelona té sempre, s'observa, principalment a la Hamilla, i pels Passeigs, de quina manera ha augmentat el nombre de forasters i estrangers. Ara ja passa a Barcelona una cosa semblant a la que passava a París l'any 1878. Al costat de l'anglaterra severa, lueix el seu garbo l'andalusista, el turcanture es confon amb la barretina i tots els pobles del món comencen a enviar-se els seus primers hostes.»

ELS PERIODISTES ESTRANGERS

Alguns havien dit que l'Exposició de Barcelona del 88 passaria quasi desapercebuda, cal no havia de poder-se comparar amb altres manifestacions similars de l'estranger. Altrament, que a l'any següent, 1889, se'n preparava una a París i era natural que l'atenció fos abassagada per aquesta darrera, els preparatius de la qual ja estaven molt avançats, i ja se'n ocupava la premsa mundial. Amb tot, no va ésser així. L'Exposició de Barcelona, a desgrat de l'ombra que havia de fer-hi la de París, va interessar també la premsa dels diferents països. La prova n'és que a l'acte de la seva inauguració eren a Barcelona un exàmen de periodistes estrangers, vinguts amb l'expressió encàrrec de prendre informació directa dels actes extraordinàriament solenns que havien de celebrar-se a la nostra ciutat.

Vegem les ratlles que segueixen, extretes de les mateixes cròniques del periodista abans esmentat. Diu:

«Tots els representants dels periodistes nacionals, i dels estrangers, que passen de 200 i que, com és natural i just, mereixen de la Junta Directiva tota mena d'atencions, van contribuir amb la seva presència a l'esclat més gran de l'acte (l'inauguració), el qual va resultar una veritable festa de la intel·ligència.

Els brindis van ésser molt notables. El senyor Girona va saludar la premsa universal, i li va demanar que treballés un dia i un altre dia per la desaparició de la pau armada, que tant de braços lleva al comerç i a la indústria...»

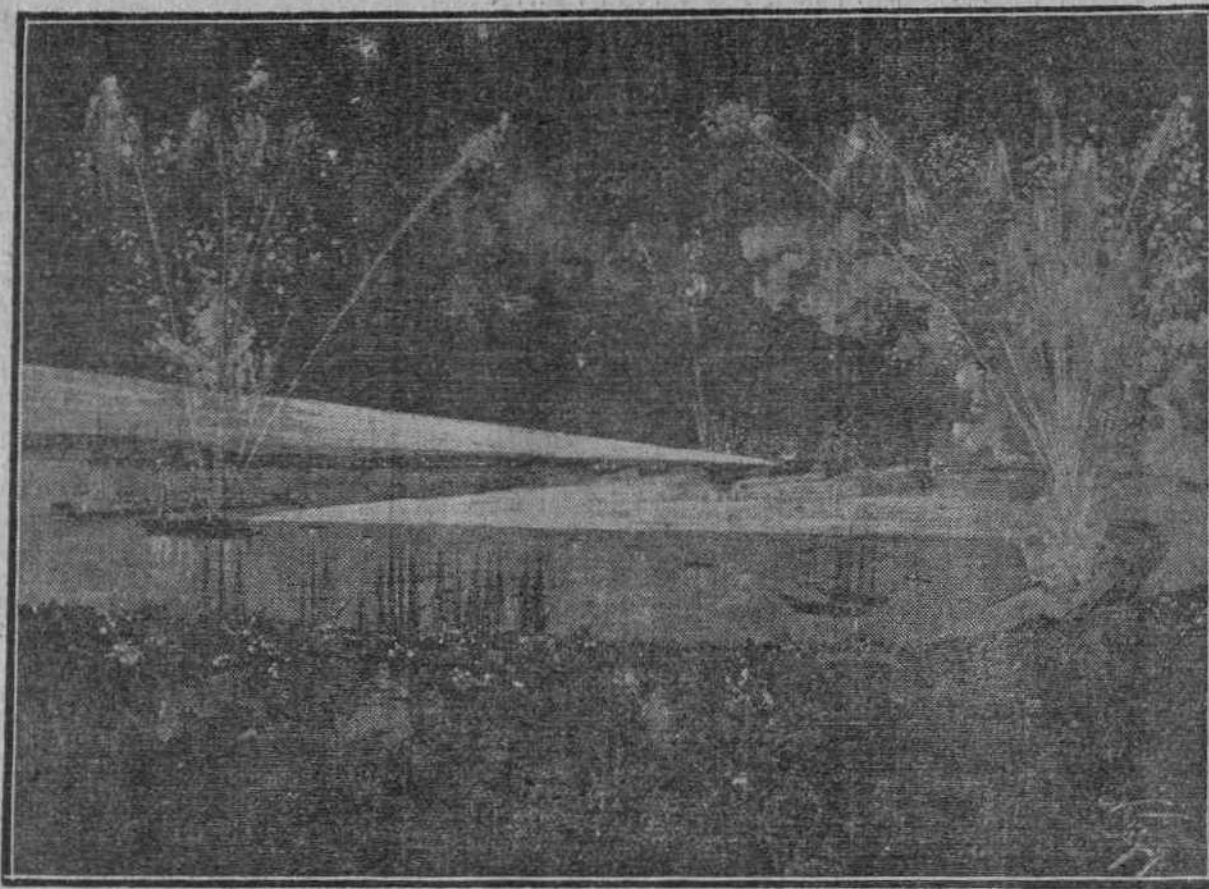
LA VIDA NO VA ENCARIR-SE

Segons el mateix testimoni, a mesura que l'Exposició es descabdellava, més gent hi havia. Això comportava un perill: l'encariment de la vida. Amb tot, no va passar així. Contra el que alguns venien a fer suposar, el cronista se les empen contra aquells qui feien circular vus dient que la vida a Barcelona s'havia encarat d'una manera alarmant; car sentia hi ha qui troba gust a passar per «sensacionalistes». També passa que de vegades hi ha individu que la pretensió d'entaular-se bé i admet amb aixe, i que després li'n faia pagar quatre quarts; i com això no és possible, ni en temps d'Exposició, ni en temps usuals, és clar que no hi ha manera d'accedir a les pretensions esmentades. Llegiu el que diu:

«L'animació creix de dia en dia

Per a l'Exposició es va construir el pont sobre el ferrocarril per a comunicar el Parc amb la mar

Un aspecte de les fantàstiques festes marítimes del 88

car el diner, i aquest criteri presideix la seva manera d'ésser. Al costat de la sobrietat en les despeses, que imposen els costums del país, Barcelona, que és un poble cosmopolita, ha tingut necessitat de preparar hotels sumptuosos i ha sabut fer-ho de forma que igual trobarien aquí allotjament, d'acord amb els seus gustos i necessitats, el gran senyor rus que li calia per a viure a seu gust despendre molts rubles, que la família modesta que en tinguí prou d'allotjar-s'hi desmentint.

«Sempre que en una localitat hi ha un gran esdeveniment, com el d'ara que presència Barcelona, s'exagera el que costa la vida; una part perquè en la població mateixa hi ha alguns que creuen, de bona fe, que dient-ho així, la població agafa

importància; una altra part perquè algun dels qui la visiten exagera les despeses que ha fet, amb una certa pruja de donar-se to, molt en harmonia amb la vanitat humana.»

«L'Ajuntament s'ha preocupat molt de la qüestió dels allotjaments, de tal manera que ha establert un reglament en el Municipi, en el qual contenen les cases moblades que hi ha per allotjar.»

EL QUE VA ÉSSER LA INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ DEL 88

Els testimonis presencials de la data memorable en que es va inaugurar l'Exposició de Barcelona de l'any 1888 contenen la seva solennitat, la seva grandiositat com a cosa digna d'ésser remarcada. Hem de pen-

sar que entre els espectadors d'aquella data hi havia gent de tota mena i condicions i cultura; que no tot eren persones fàcils a l'importament i a l'embadarnament per poqueta cosa; sinó que hi havia gent molt granada que havia vist moltes coses notables. Així, doncs, no podem suposar que l'admiració per aquella festa sigui una cosa provincial, un efecte produït a multituds de babaus.

Nosaltres no gosàrem establir comparacions que podrien semblar fatxenderia pueril, ni els qui ens parlar com a testimonis presencials d'aquell fet no acuden tampoc a aquest sistema de ponderació. En canvi l'esmentat cronista sí que en fa ús. Mirem el que diu:

«Els telegrames ja han donat

Una botiga de Barcelona l'any 1888

compte de la solennitat de la inauguració. Ha estat més solemne que la del dia primer de maig de 1878, a París. Ambaixadors de tots els països, representacions de totes les esquadres del món, totes les energies socials que mantenen l'esplendor de les Nacions han vingut a un acte que no solament ha donat a Espanya un lloc important entre els pobles laboriosos i actius del món civilitzat, sinó que té gran importància per al seu esdevenidor polític.

L'EXPOSICIÓ, OBRA DE BARCELONA

Però encara l'Exposició del 88 no va ésser com una obra caiguda del cel, no. Ella va ésser al fruit de l'esforç barceloní. «Sembla jaclància, així. Al cap de 40 anys, sembla que poder dir que no, car ara les coses poden mirar-se fredament i sense apassionaments que aduec quan poden aparèixer justificats, sempre duien el perill de perturbar el recte judici de les coses. L'Exposició del 88 va ésser la resultant del barcelonisme encis d'aquells homes que no hi planyeren sacrificar, va ésser el fruit d'un moviment popular que va cristallitzar en quelcom que seria d'efectes duradors, va ésser l'obra de Barcelona. No és estrany que la gent d'aquella generació que hi van intervenir-se'n sentin orgullosos. Es clar, veuen en aquella obra l'obra d'ells, el concurs de tots, la voluntat de Barcelona que es dreça per assegurar el títol de ciutat europea a què les seves condicions li donen avinentesa de tenir-dret.

I diu el mateix cronista: «Això és honor de la ciutat de Barcelona, que ha fet l'Exposició amb els seus propis recursos, sense dependre res al pressupost general de l'Es-

tat—puix que solament n'ha rebut un anticip reintegrable—; una Exposició que s'ha fet amb menys de protecció i més obstacles que no pús totes les altres que fins a la data s'han celebrat arreu del món.»

LA FESTA MARÍTIMA

L'Exposició del 88 va tenir diferents aspectes d'atracció que li proporcionaven al gran nombre d'establiments de tota mena que hi van concurrir. Cada palau oferia matèria abundant a admirar i les mateixes instal·lacions industrials eren boniques per als tècnics i per als no tècnics, perquè tot hi estava disposat amb gust. Ara, va haver-hi algunes atraccions o festes que tenien un al·lucinant especial, per la seva grandiositat i magnificència. Una d'aquestes va ésser la de les festes marítimes, que referim a les festes marítimes nocturnes, que proporcionaven la fruïció d'un espectacle sorprenent. Es un dels capítols de festes que els qui van trobar-s'hi recorden amb més de plaer i contenen amb més de fervor. Eren festes d'una animació extraordinària. Barcelona aleshores va tornar a la mar, de la qual semblava sentir-se desinteressada, i per la mar li va venir un dels esclats més assequiosos. Escolten el cronista. Escriu:

«L'espectacle de la festa marítima al port va ésser una cosa notabilíssima; il·luminats els vaixells de guerra i els mercants; els primers amb potents focs de llum elèctrica, els altres amb molt de gust, plens de fanalles de colors tots els molins, i ple encara el port i l'entorn de barques i vapors també il·luminats, s'oferia un espectacle públic i sublim, que no és pas possible descriure. En les escales es van aviar esplèndids castells de focs artificials, i abans i després, uns cors posats ací i allà, en diverses barques van cantar belles cançons catalanes. Fa molts anys, molts, que en la Mediterrània no hi ha hagut una festa com aquesta. A la muntanya de Montjuich pel camí de la platja de Can Tunis, als molins, Passeig de Colom i Porta de la Pau hi havia una gentada que s'ho mirava: ben bé devien pujar a 200.000 persones. Va haver-hi aquell ordre admirable que hi ha sempre a Catalunya i que diu tant a favor de la cultura d'aquest poble.»

BÈLGICA I CATALUNYA

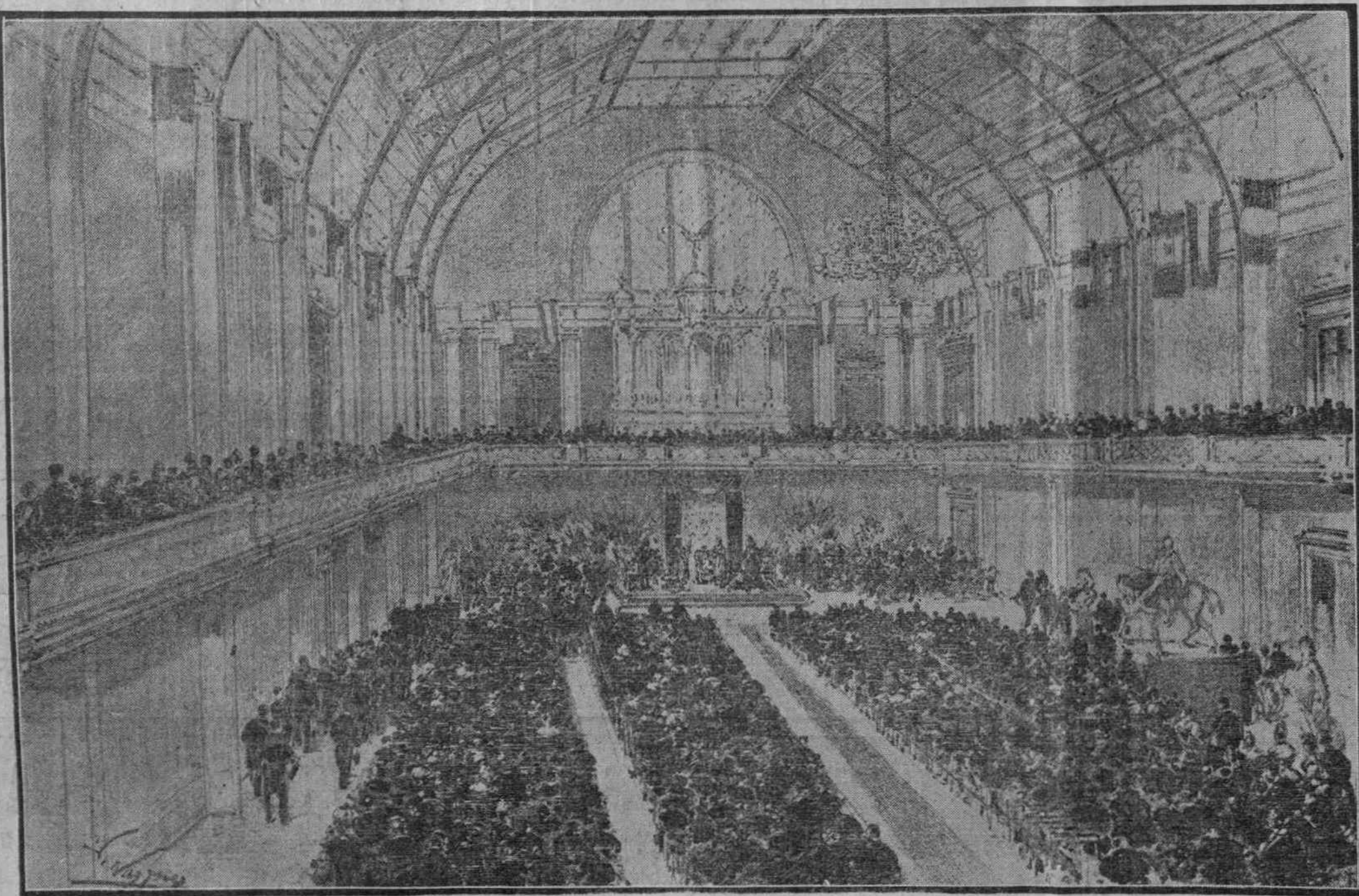
El cronista madrileny dedica un esment especial a la instal·lació aportada per Bèlgica a l'Exposició del 88. La capacitat industrial i industrial dels belgues és prou coneguda perquè calgui posar-la de relleu ací. Ara és digne d'ésser notat que Bèlgica, autoritat en la matèria, representa un vot de qualitat a favor d'aquella Exposició, del moment que hi va dur dels seus gèneres millors.

El mateix cronista dedica un comentari breu a la mena de paral·lisme que pot observar-se entre Bèlgica i Catalunya. És clar que en qüestió dels paral·lismes hi ha sovint un marge d'apreciació que en podríem dir subjectiva; però és curiós de constatar el cas venint, com ve, l'apreciació d'aquest paral·lisme d'un escriptor no català que hem de suposar que escriu objectivament, prescindint de pròpies estimacions enterbolidores moltes vegades de la claredat i rectitud de judici.

Les breus paraules del cronista són aquestes:

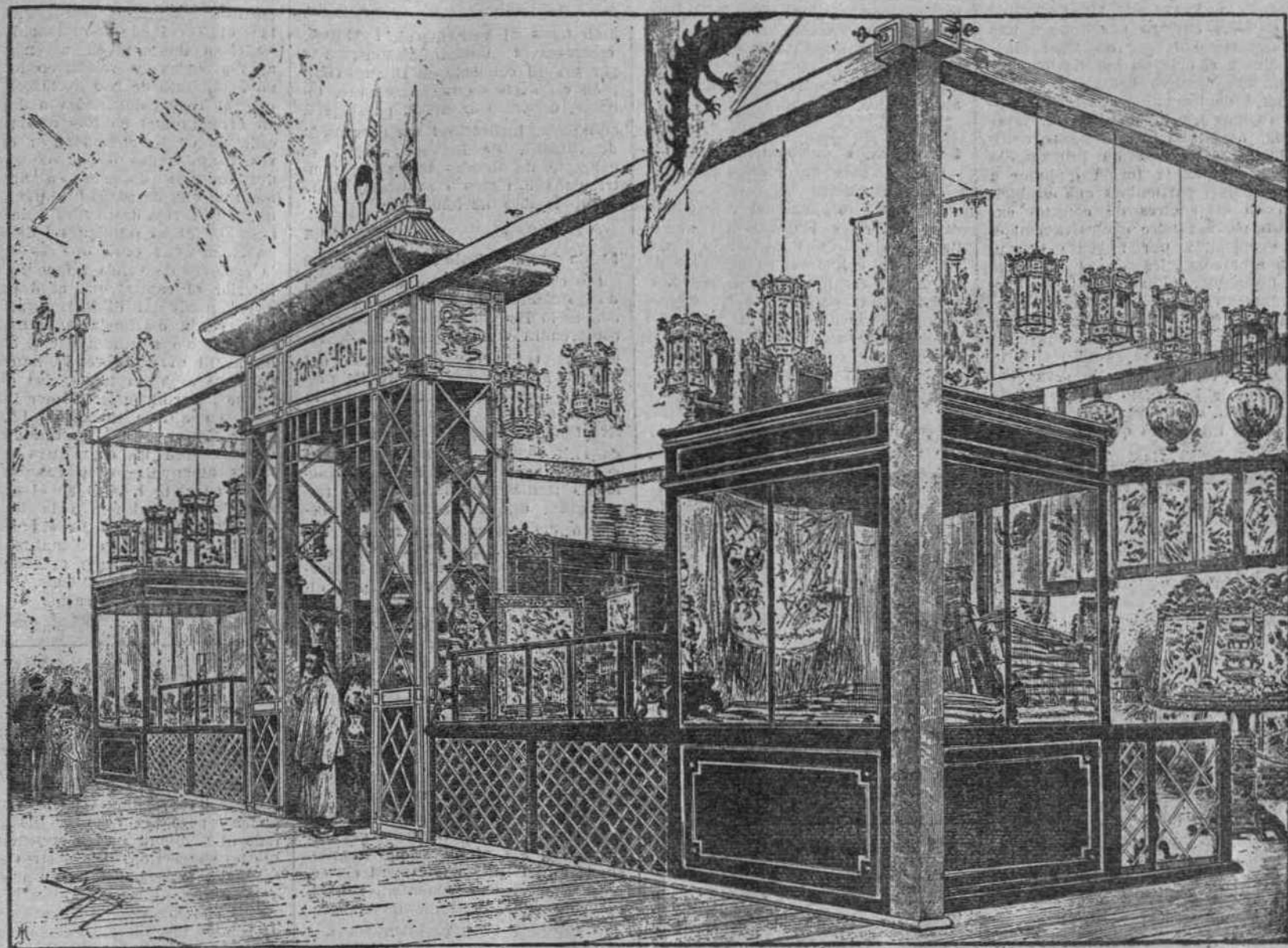
«Bèlgica ha fet una exposició i molt interessant i els espanyols a veurem que hagi estat un dels països que més aviat i amb més fe s'hagin ocupat de la nostra Exposició Universal.

Bèlgica té grans punts de contacte amb Catalunya; és un país industriós, treballador i sobri, que ha sabut, amb una població reduïda, arribar a una situació comercial i industrial enviable; té grans riqueses de riquesa i la seva producció és impressionant.

L'acte inaugural de l'Exposició del 88 al Palau de Belles Arts

L'Exposició del 88, Universal

La típica instal·lació xinesa de l'Exposició del 88

Estampes de l'Exposició del 88

EL MONUMENT A COLOM

El que la torre Eiffel és per a París, ho és per a Barcelona el monument a Colom. Així com a la vista de la capital de França no sabem estar-nos d'associar la silueta de la torre Eiffel, igualment gairebé no es concep una vista de Barcelona, sense la silueta del monument a Colom.

I el monument a Colom data d'aleshores també, car va inaugurar-se per l'Exposició. Aleshores la condició de genovès era, es pot dir, indiscutible i indiscutible en tractar-se de Colom. Ara les coses s'han tornat una mica; ja la nacionalitat genovesa de Colom no passa com a dogma històric, i no és més que una de tantes tesis plenament discutibles, com qualsevol altra.

Si un dia o altre es confirmava la tesi de «Colom, català», hauríem de dir que els homes d'aquell temps van tenir una mena de clarividència, en dreçar al descobridor d'Amèrica el gran monument.

Sobre la inauguració del monument a Colom, llegiu el que va escriure el cronista:

«La inauguració del monument de Colom. La Reina va assistir-hi, tots els ministres, les autoritats i la Comissió de l'Ajuntament de Gènova, presidida pel senyor Castagnola. L'Alcalde de Barcelona va fer un discurs, i el va seguir, en l'ús de la paraula, l'alcalde de Gènova; molt aplaudit. El president del Consell (Sagasta) va declarar inaugurat el monument. De Catalunya és l'honor

d'atxecar a Colom el primer dels que té al món; car el de Gènova és inferior, el que a Mèxic li van fer els Scandone no és gran cosa; i no vull ocupar-me del de Madrid, que ja he dit en una altra avinentesa que, més que no un monument, sembla un ciri colossal, arissadot, i amb penolls, a guisa d'obra de sgristà de monges.»

GAYARRE, EL CATALANISME I DE SANT PERE A LLEO XIII

Durant el temps de l'Exposició del 88, van actuar a Barcelona les eminències mundials en el ram d'art. Entre aquestes eminències es conceptua el gran Gaiarre, altrament prou conegut ja i admirat pels barcelonins. En aquell temps hi havia els «gaiaristes» o partidaris de Gaiarre i els «massinistes» o partidaris de Massini. Cada partit volia que el «seu» ho feia més bé que no pas l'altre. Aleshores encara no es barallaven pel futbol, sinó que s'apassionaven pel bell cant. Doncs bé, com no podia mancar, Gaiarre es va trobar també actuant a Barcelona aleshores de l'Exposició. I el cronista fa referència a un dels seus triomfs: per posar-hi un comentari que ens fa una certa gràcia i que per això reproduïm. Es veu que aquest cronista no estava ni molt ni poc per catalanistes, i en aquest punt aprofita l'avinentesa per fer-hi una al·lusió en sentit mofeta. Com podeu veure, si llegiu a continuació. Diu:

«Ant passada Gaiarre entusiasma el públic a l'Espanyol. La Companyia del Lara de Madrid recull fruits opíms amb «Manizelle Nitouches»; Mario ha posat «Ferreols», i ha obtingut un èxit gran; Ceferi Palència pre-

cedents; però perquè Sant Pere va ésser pescador no es poden demanar pardons a Lleó XIII.»

Període constructiu de l'Exposició del 88. — El grandios Pejaun de les Indústries

cedents; però perquè Sant Pere va ésser pescador no es poden demanar pardons a Lleó XIII.»

ELS TEATRES

La vida teatral, per l'Exposició del 88 era intensíssima. I els teatres es veien plens de concurrències brillants. Cada empresa rivalitzava a conar el programa millor i a contractar les millors companyies nacionals i estrangeres. Això ajudat del fet que l'any 88 va haver-hi un estiu poc calorós, es va passar una temporada magnífica a Barcelona, convertida en veritable estació d'estiu.

Deia el cronista:

«Els teatres vessen de novetats. Echegaray estrena un drama al teatre Vico; Frederic Soler (Pitarra) n'estrena un altre per la companyia que dirigeix Mario; l'opereta italiana també donarà una obra nova... en una paraula, els vint-i-nou espectacles diaris que té Barcelona no regategen res per a complaure el públic; així s'explica com moltes famílies que altres anys anaven a prendre bany al Nord, enguany vinguin cap aquí.»

LES OBRES TEATRALS QUE S'ESTRENEN A BARCELONA

I no solament la vida teatral barcelonina era molt intensa, sinó que les obres s'estrenaven aquí, al revés del que passava abans, que ja venien estrenades de Madrid. Per això el cronista parla de «catalanització teatral», emprant la frase d'aquí.

Vegeu què diu:

«La culta Ciutat Comtal «descatalanitzava» el teatre, com va dir Marian de Cavia.

«Va començar Ceferi Palència fent

nió és una de les obres més humanes del cèlebre dramaturg...

«Un altre autor eminentíssim, Frederic Soler, més conegut per «Pitarra», ha estrenat, traduïda per ell mateix al castellà, una comèdia discretíssima i inspirada, titulada, en català: «Lo dir de la gent», i en castellà: «Lo que se dice», que ha tingut un èxit brillantíssim a què tan acostumat està el seu autor, la fecunditat del qual és tan prodigiosa, que té més de cent obres representades.

«Enric Gaspar ha traduït al castellà la notabilíssima obra de Guimerà, «Mar i Cel», i la companyia que dirigeix En Calvo, aviat ens la farà conèixer. Amb raó, doncs, deia jo que el teatre, les primícies del qual abans eren reservades a Madrid, pren a Barcelona una volada gran.

«Els forasters que ens visiten troben aquí, pertocant a espectacles, una varietat i una novetat que poques vegades hi ha a Madrid.»

UNES ESPIGUES MERAVELLOSES

L'Exposició de Barcelona del 88 suscitava pruïges de llum i sol·licitava les millors i més escolides coses i productes del treball, de l'enginy i de la intel·ligència. Així, de Mallorca hom aportava unes espigues meravelloses que cridaven l'atenció de tothom. Es clar que això de les espigues és una anècdota, i no hi volem donar ni un bri de transcendència, naturalment. Sols ho retracem per a fer veure la manera com era popular l'Exposició del 88, i com tothom sentia especial plaer a dur-hi allò que per un motiu o altre pogués contribuir a oferir altres vistes i atractius per al visitant.

El cronista refereix el cas d'unes espigues meravelloses. Diu:

«Pel vapor correu de Mallorca, «Puerto Mahón», s'han rebut dues mates de blat destinades a figurar a l'Exposició i que causaran indubtablement meravella. Una d'elles es

El representant de la xina en l'Exposició del 88

UNA ESTADÍSTICA BEN CURIOSA DELS ESTATS UNITS

Els Estats Units també van prendre part, d'una manera principal, a l'Exposició de Barcelona del 88. La

tra banda de la mar com el resplendor d'un gran sol que fa via cel amunt.

De la instal·lació dels Estats Units el cronista que glossem, i que és un de tants de l'època, que abundaren, com abundà el nombre d'instal·lacions, algunes de les quals reprovista Hispano-Americana, que editava la casa Tasso. Heu's aquí les dades que ens recorda el cronista:

«Els Estats Units han ornat les parets de la sala de la seva instal·lació amb una sorprenent estadística del país, segons el cens de 1880. Heu's aquí les dades:

Extensió: 3.603.884 milles quadrades.

Població: 50.155.788 habitants.

Prensa: nombre de periòdics, 11.134; tiratge total, 31.779.665.

Instrucció pública: nombre d'edificis i escoles d'ensenyament primari i secundari, 225.888.

Valor d'edificis i mobiliari: duros 211.419.540.

Despeses anyals: 79.339.814 duros.

Nombre de mestres, homes i dones, 236.019.

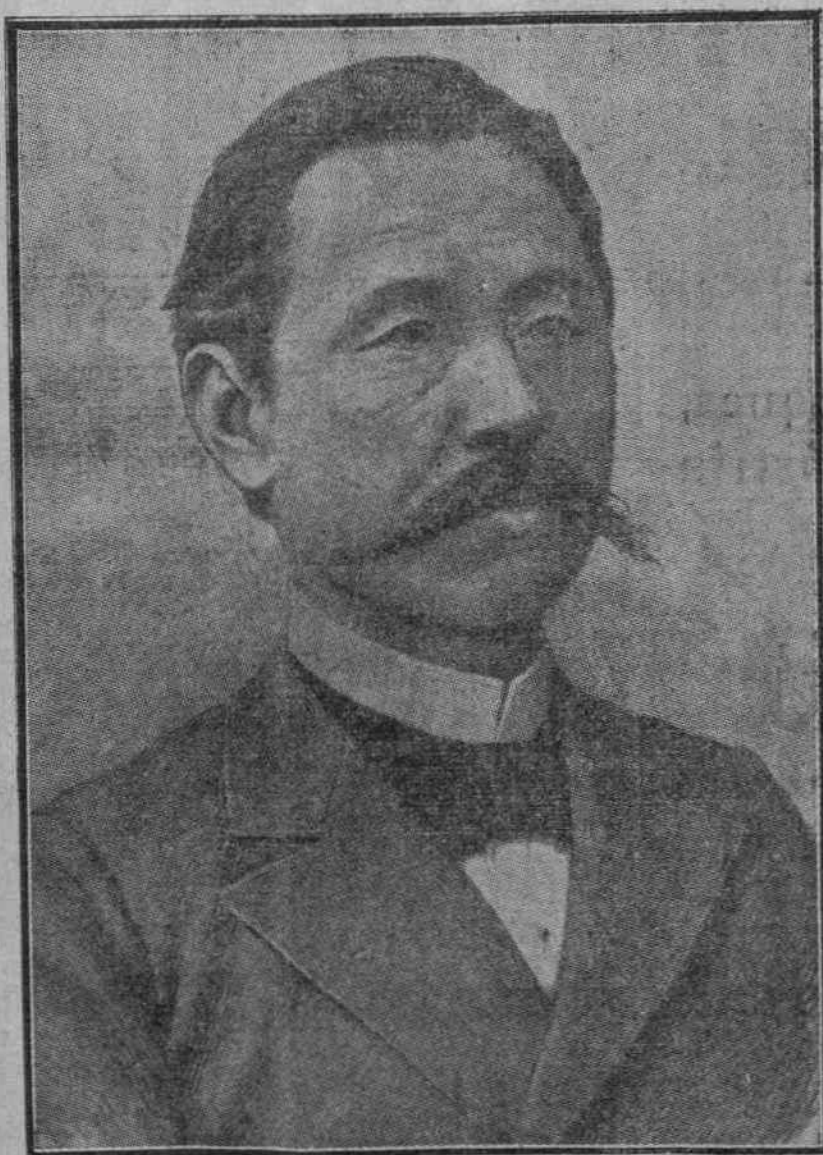
Alumnes: 9.946.160.

Nombre de persones que es dediquen al treball: Agricultura, 7.975.900 homes i 594.510 dones.

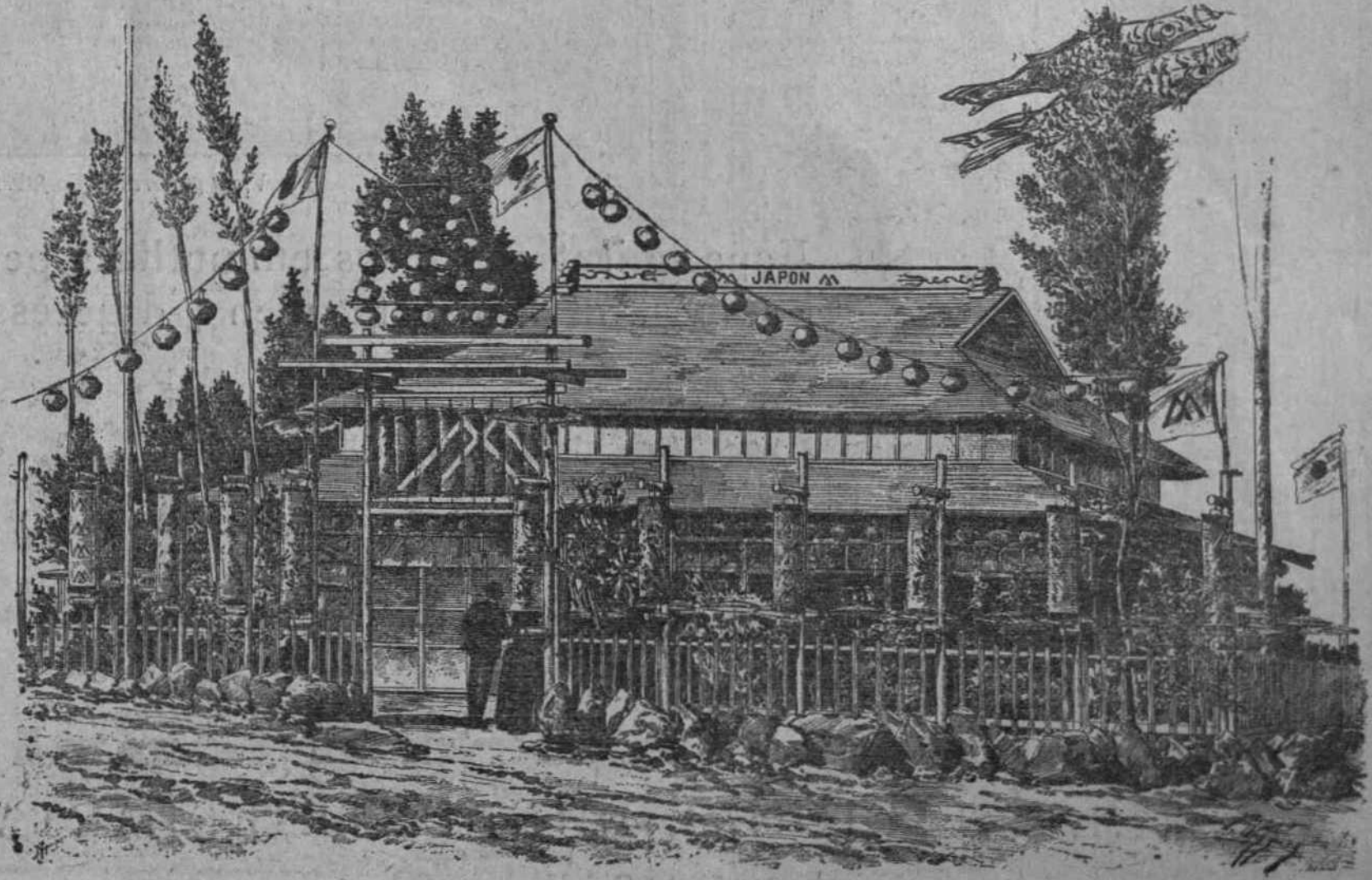
Professions, arts i oficis, 12.712.943 homes, i 1.361.295 dones.

Indústria i mineria, 3.805.121 homes i 631.988 dones.

Comerç i transports, 1.150.522 homes.

El Delegat del Japó en l'Exposició del 88

La suggestiva instal·lació del Japó de l'any 1888

Butlletí econòmic

Notes d'Amèrica

(De l'Institut d'Economia Americana)

ARGENTINA

El cens general de la ciutat de Buenos Aires

La Intendència de la capital argentina ha dirigit al Consell Deliberant un missatge amb el qual s'acompanya un projecte d'ordenança, pel qual es mana aixecar un cens general del municipi de Buenos Aires. Aquest cens comprendrà la població, edificis, comerç, indústria i, en general, tots aquells actes i informes que es considerin d'interès públic. Es fixa el dia primer de juny de 1930 i els dies següents que es considerin necessaris per a l'aixecament. El D. E. reglamentarà la present ordenança, i, per al seu millor compliment i amb caràcter transitori, podrà crear un repartiment especial, que funcionarà independentment de l'administració municipal, i l'organització de la qual, nombre d'empleats i pressuposts haurà d'ésser prèviament aprovada pel Consell Deliberant. Amb el fi de disminuir en tot el possible el cost de les operacions censals, tots els empleats municipals quedaran obligats, sota la més severa responsabilitat, a prestar llur cooperació, tant als treballs preparatoris del cens, com a les operacions mateixes, en la forma que els sigui requerida per la direcció general. El personal especial indispensable només podrà nomenar temporalment, a mesura que les necessitats del treball ho requereixin. Les persones, societats o empreses que amaguin, adulterin o rebutgin subministrar les dades que els siguin sol·licitades, sofriran multes que oscil·laran entre 50 i 500 pesos, segons la gravetat del cas. El D. E. sol·licitarà oportunament del Poder Executiu Nacional que ordeni els repartiments i empleats que d'aquest depenguin, prestant a l'operació censal el recurs que els sigui requerit, així com que es declari festiu el dia primer de juny del pròxim any. El Director general del cens adoptarà totes les mesures perquè els seus resultats siguin coneguts el

dia 21 de setembre de 1930, alquantiari de la federació de Buenos Aires.

Les comunicacions aèries entre Buenos Aires i Nova York

El president de la República ha signat recentment un decret pel qual s'autoritza l'establiment d'un servei de navegació aèria entre l'Argentina i els Estats Units. Segons les bases establertes per aquest, el transport de la correspondència es farà d'acord amb les disposicions i contencions que regidrin sobre la matèria, i la companyia concessionària, i la responsable dels despeses, serà la responsable dels despeses que el correu argentí li lluri per a la seva conducció, abonant, per tant, les indemnitzacions que corresponguin en cas de pèrdua, inutilització, demora, etc. La gestió de les autoritzacions necessàries per a volar a través del territori estranger se n'encarregarà a la Companyia, així com les despeses que això demandi. La Companyia es compromet a efectuar, almenys, un viatge setmanal d'anada i un altre de tornada entre l'Argentina i els Estats Units, la durada del qual no excedirà, al principi, de set dies, havent de reduir-se aquest temps, progressivament, fins a quatre dies, dins dels tres primers anys de funcionament de la línia. També haurà d'establir un horari fix per al transport de la correspondència, havent d'abonar per cada dia de retard la suma de mil pesos i de cinc mil per cada viatge que se suspengui. Com a única retribució, la Direcció general de Correus de l'Argentina llurará a la companyia la suma de cinc cents per cada dos grams o fracció del pes total de la correspondència que se li lluri per a ésser conduïda fins a l'Uruguai i Brasil, i deu cents del de la destinada a l'Amèrica Central, les Guayanes, les Antilles i els Estats Units. La Direcció general de Correus s'obligarà a donar cure per aquest servei aeri fins el 25 per 100

de la correspondència dipositada en les seves oficines, amb distí als Estats Units i països de la ruta no compresos en el contracte vigent amb la Companyia General Aerepostal o sia els ports del Brasil fins a Natal.

BRASIL

L'exportació de Bahia des de gener a setembre de 1928.

Segons la Direcció general d'Estadística de l'Estat de Bahia, l'exportació, haguda als nou primers mesos de 1928, assolí 147.757.675 pessetes or, de les quals corresponen al cacau, 57.168.125 pessetes or; al cafè, 32.163.925; al tabac en rama, 30.31.900; als cuirs bovins secs, 6.774.325; els carbons, 5.108.375; a les pells de cabra, 4.081.075; als cuirs bovins salats, 3.402.025; a les pells de bè, 2.155.200; als diamants, 1.154.235; al tabac enrotllat, 563.425; a la cera, 451.475; als cigars i cigarrets, 449.000; a les fustes, 230.725; a les llavors de grans diversos, 202.755; a la ipecacuana, 155.000; a les pells no especificades, 141.025 pessetes or, etc. El total dels articles exportats sumaren 97.522 tones, contra 98.744 els nou primers mesos de 1927; 89.633 de gener a setembre de 1926, i 96.912 tones els tres primers trimestres de 1925.

COLOMBIA

El Congrés de Cafetalers

El Congrés Nacional de Cafetalers, reunit a Manizales, va clausurar fa poc les seves sessions. Dedicaren les seves activitats a tractar de l'impuls i intensificació dels cultius a tot el país i a millorar els sistemes de propaganda a l'exterior. La Federació de Cafetalers enviarà agrònoms a tots els departaments per ensenyar científicament el cultiu i benefici del grà i fundarà granges i escoles, el professorat de les quals recorrerà totes les regions per tal de donar instruccions, especialment als petits cultivadors. En matèria de propaganda es va adoptar la forma d'ajudar a les empreses particulars que establirien en els centres de consum expedit per a vendre exclusivament el cafè colombià pur i sense mescla. Tal ajut consistirà en el moblatge de l'establiment, la meitat de l'arrendament del seu local, dret a comprar el cafè a preu de cost en els magatzems de la Federació i facultat de posar en les seves etiquetes la inscripció «controlat en la seva qualitat per la Federació de cafetlers de Colúmbia». El Congrés adoptà i ratificà les iniciatives que diverses de-

legats presentaren en relació amb la indústria cafetalera i acceptà els projectes del Comitè Nacional i de la Federació. El ministre d'Indústria, que estigué present en diverses sessions, oferí l'ajut del Govern en el que fos possible, per a treure endavant els seus millors projectes. Entre diversos acords importants del Congrés, n'hi ha un pel qual es crea dins de la Federació de Cafetalers el departament d'higiene per a col·laborar en la campanya sanitària del Govern, especialment en la lluita antianèmica.

CUBA

Els ingressos nacionals, provincials i municipals de Cuba en el període de 1928-29

La Comissió Nacional d'Estadística i Reformes Econòmiques de la República de Cuba ha donat a conèixer el càlcul dels ingressos de l'Estat, de les províncies i dels municipis en el període 1928-29, segons el qual arriben aquests a 109.284.640 pesos, dels quals corresponen el 73'41 per 100 a l'Estat, el 2'63 per 100 a les províncies i el 17'91 per 100 als municipis, i el total es distribueix així: Rendes de Duanes, 38'74 per 100; Drets de Ports, 1'65; Rendes con-

sulars, 1'51; Rendes de Comunicacions, 2'49; Rendes Terrestres, 22'93; Productes de béns i drets, 1'23; Productes i impostos diversos, 3'46; Imposicions de l'Emprestit, 5'27; Renda Nacional, 3'78; Impost territorial, 10'48; Impost sobre indústries, 4'88; Impost sobre concessions i empreses, 0'28; Imposicions ocasionals, 2'36; Imposicions sobre objectes de luxe, comoditat o molestos al veïnat, 0'04, i Multes, recàrrecs i indemnitzacions, 1'12 per 100. El concepte de Duanes comprèn els drets de magatzematge, tonatge, ocupació de molls, passatgers, certificats, inspecció i reconeixement de vaixells, de bestiar, etc., i el concepte de Rendes terrestres, Contribucions a Banes i Societats, Drets reals, Timbe nacional, etc.

XILE

El pla d'organització comercial a Xile

De conformitat amb el nou pla d'organització de l'educació comercial de la República de Xile, aquesta comprendrà tres grups: primari, secundari i superior. L'educació del primer grau té per objecte la preparació dels empleats de comerç; la del segon grau, la preparació dels tècnics del comerç, o sia, els empleats de l'alt comerç i dels repartiments administratius que exigeixin coneixements tècnics especials i la del tercer grau, estarà dedicada a la formació del professorat d'aquest ram d'educació, en les assignatures tècniques corresponents, i a la preparació de comptadors públics i altres especialistes que requereixi el desenvolupament econòmic del país. L'educació del primer grau es donarà en les escoles de Comerç d'Àfrica, Aquique, Coquimbo, Talca, Temuco i Valdivia; la del segon, als Instituts Comercials d'Antofagasta, Valparaíso, Concepció, i la del tercer, a l'Institut Superior de Comerç, de Santiago. La creació de nous establiments d'educació comercial es farà pel president de la República, a proposta de la Direcció general respectiva. Els alumnes que haguessin terminat satisfactoriament els estudis d'un Institut Comercial, podran optar al títol de tècnic de comerç, que atorgarà la Superintendència, i al terme dels estudis dels cursos pedagògics s'atorgaran per la dita Superintendència els títols de professor de l'Estat, per als establiments d'educació comercial, en les assignatures respectives.

La colonització del territori de Magallanes

S'autoritza el President de la República de Xile per a donar en arrendament i alenar, amb certes excepcions, els terrenys fiscals situats al territori de Magallanes. A tal efecte, s'elaborà un pla de colonització, en el qual es classificaran els terrenys segons la següent pauta: a) Terres de colonització destinades a donar-se en arrendament amb promesa de venda, en lots que no excedixin de 2.00 hectàrees cada un; b) Terres destinades a donar-se en arrendament en lots que no excedixin de 10.000 hectàrees; c) Terres inexplorades o poc conegudes, destinades a donar-se en arrendament en lots de 50.000 hectàrees cada un; i d) Terres destinades a la construcció d'obres públiques i de noves poblacions. El preu que es fixi en la promesa de venda no podrà ésser inferior al capital que al 6 per 100 anual produirà l'interès equivalent a la renda d'arrendament anual escaient amb a mínim per a la subhasta. El preu de venda haurà de pagar-se amb un 10 per 100 al signar-se l'escriptura i el 90 per 100 restant, en quinze anualitats iguals i 6 per 100 anual. El termini d'arrendament serà de cinc anys en les terres assenyalades en l'apartat a), de 10 en el b) i de 15 en el c). Per a poder presentar-se a la licitació dels terrenys es requereix: ésser xiló o estranger nacionalitzat de més d'un any o amb més de deu anys de residència al país, ésser majors de 31 anys, casats o vidus amb fills.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fets i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que siguin ineluctables les cartes els segells per a contestar. Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política i de conducta.

CASIMIR VICENS

Fàbrica de productes ceràmics - Rajoles de València i articles de construcció

Despatx:

Carrer de Tallers, 72
Telèfon 5990 A.
BARCELONA

Magatzem de fustes

Fàbrica de serrar

Importació directa de FLANDES, MELIS, AVET, FAIG, POLLANC, etc.

CAIXES PER A ENVASOS

CASA FUNDADA L'ANY 1878

Emmetxats i guarnits - Construccions d'armadures - Confecció mecànica de bigueria

JOSEP TORRAS
SUCCESSOR DE CIPRIÀ TORRAS

Telèf. B. 58. Carretera Mollet i Riera Matamoros. - Badalona

HERNIA

Contenció absoluta garantitzada en els casos més difícils, lluege immediat i segur en les hèrnies doloroses; modificació progressiva en les hèrnies grans i curació en la majoria dels casos amb el tractament Antiherniari «NOTTON» (patentat).

Les innumerables cartes que podem presentar de persones guarides i agraïdes, les opinions d'eminentes facultatius i les més altes recompenses de les Exposicions de París i Barcelona, són proves més que suficients per a convèncer el més exigent.

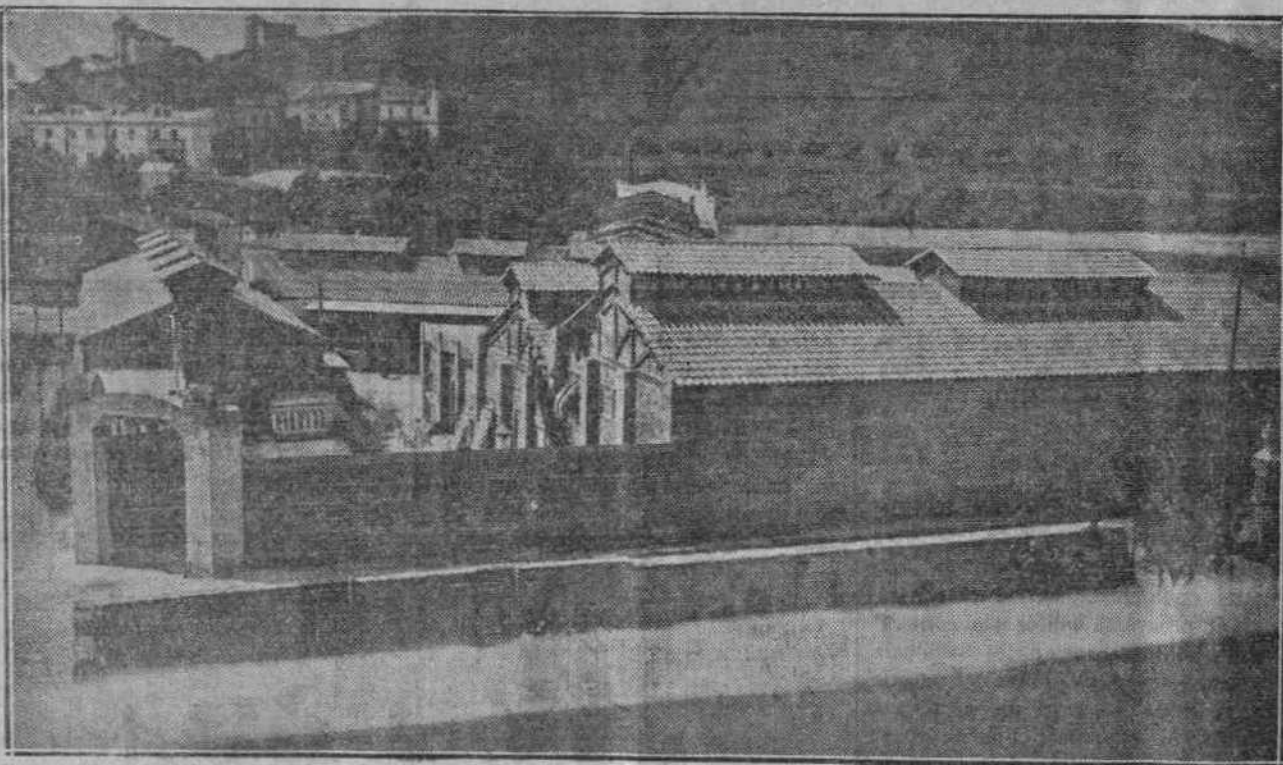
Especialitat en FAIXES medicinals per a Obesitat, Dilatació i caiguda de l'estómac, colon, budells, Ronyó mòbil, Operats, Eventracions, etc., Hidrocele, Varices incontinència d'Orina.

Escriu-nos i us serà tramès GRATIS el nostre científic tractat sobre L'HERNIA.

INSTITUT D'ORTOPEDIA «NOTTON» - BARCELONA

Pòrtol de l'Angel, 40 - De deu a una i de tres a sis - Telèfon 10995

Fàbrica de Curtits, Corretges, Tacs, Tira-tacs

Vista general de la fàbrica

Especialitat en cuirs emmotllats per a premses hidràuliques, bombes, etc., i tota mena d'accessoris per a la Indústria

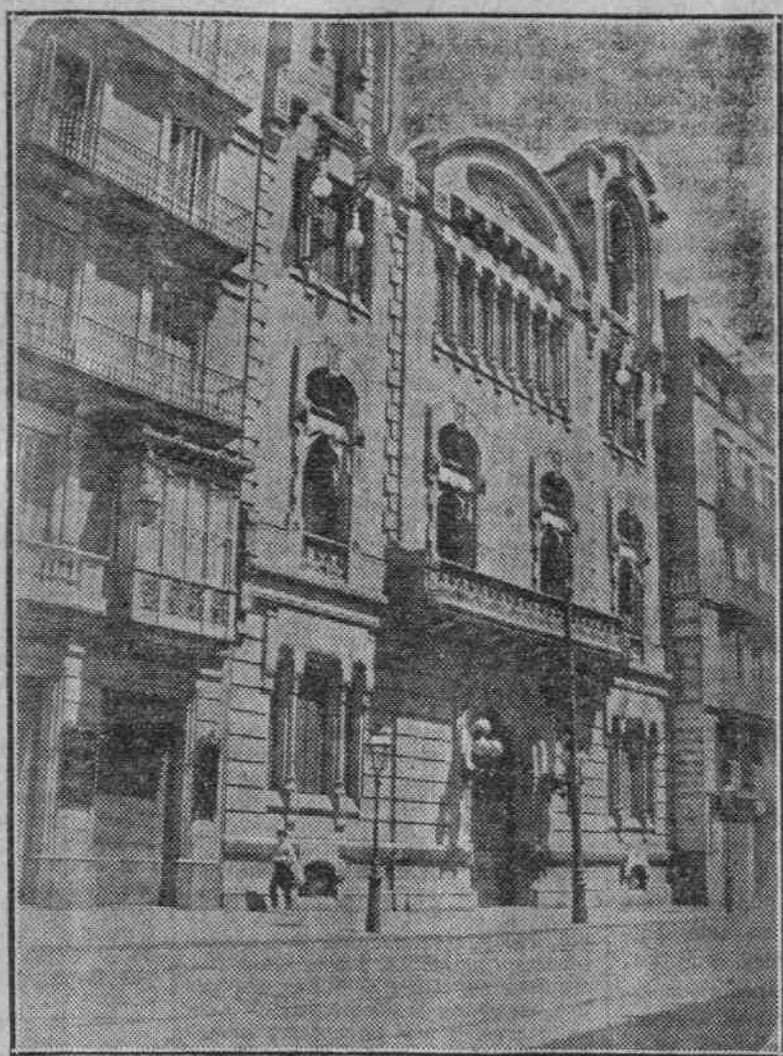
Francesc Hombravella

DESPATX: Passeig de Sant Joan, 12 - Telèf. 50157

FABRICA: Sta. Eulàlia de Vilapiscina (Horta)

Exposició Internacional de Barcelona 1929

PAVELLO NACIONAL D'INDUSTRIES METAL·LURGÍQUES - STAND NUM. 74

Domicili social de la
CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT, S. A.
Avinguda del Portal de l'Angel, 20 i 22

EL GAS
PRODUUEIX LLUM I FORÇA

EL GAS ESCALFA

EL GAS
PRODUUEIX TAMBÉ

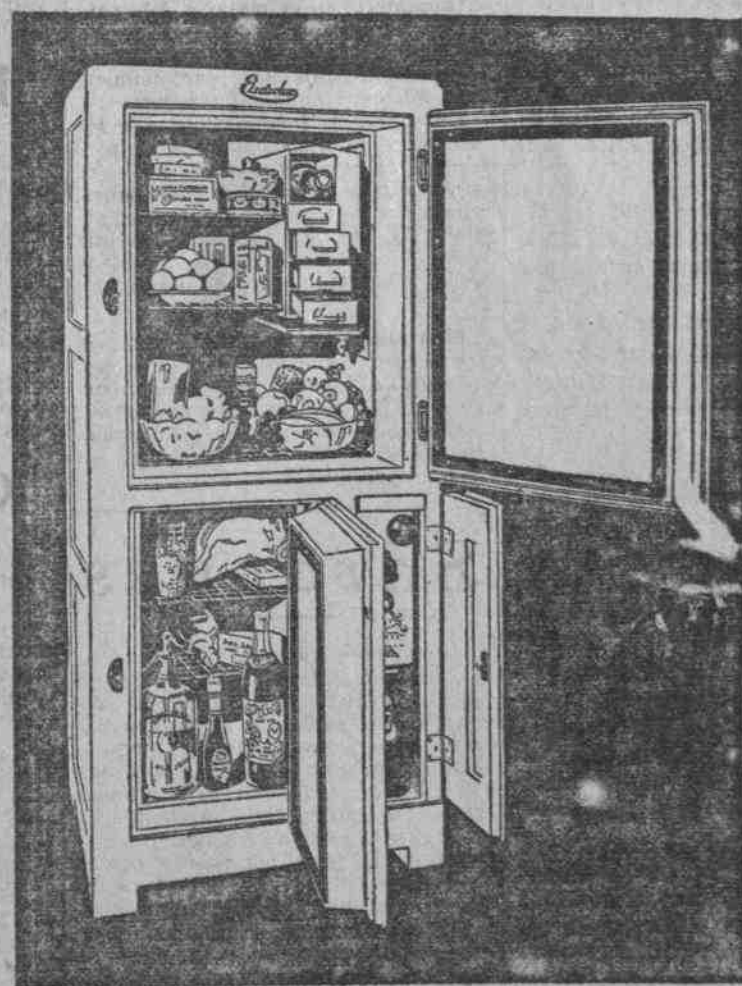
FRED i GEL

A UN PREU INFIM

SENSE SOROLL NI MOLESTIES

ADQUIRIU UNA

NEVERA A GAS

EXPOSICIONS D'APARELLS PER A LA UTILITZACIÓ DEL GAS
Avinguda del Portal de l'Angel, 20 i 22, i carrer de Salmeron

VIDA LITERARIA

UNA EMBRANZIDA

Una batalla — és així com fou batejada la campanya a què ens referim —, exigeix una tensió, que no és pas perdurable. Hi ha un moment que cedeixen els músculs i que ve la fatiga a exigir el repos endurament. Un estall de tensió que permet mantenir una certa reserva de forces és, a fi de comptes, una mesura sàbia i eficaç.

Aquesta divagació apunta a la llunyana batalla del llibre. Foren exhaustives en aquell moment totes les intencions i ben proveïdes totes les trinxeres. Però, voleu dir que no s'incia ara una certa lassitud?

Es clar que foren guanyats factors assidus, que foren guanyats idees que no s'hien pogut, que complementaven prestacions i que aquelles fileres de llibres sonar a un esgar. Però, tanmateix, la lassitud s'insinua d'un temps ençà.

Els mateixos diaris que es van batre amb una tenacitat admirada han perdut una mica l'embranzida. Fixeu-vos com s'escurcen les recomensions de llibres nostres, com fan cada dia més tardanes, mentre els llibres es van estacionant, que és un gust.

Obilitat Desinterès. Oh, no; tots plecs juguem una carta massa forta. Sembla que es tracta, més aviat, d'una falsa illúsió. Creiem que la cosa rutlla tota sola, que no hi calen estímuls. Per ara, la cosa no és encara tan falagüera, però bé que no sembla llunyà el dia que ho arribi a ésser.

Convé, doncs, no escatimar espai ni sollicitacions al nostre llibre. Els editors són al seu lloc. Els autors no s'endormisquen; el públic no és pas insensible. Però cal subrealitzar l'activitat dels dos primers perquè el tercer senti el delit d'allargar les mans. Es tracta només d'una embranzida; la pista és en excel·lent estat.

AUTORS, LLIBRES, PROJECTES

Són set els volums apareguts fins ara de les obres completes de Narcís Oller.

Recordau la llista — I, La papallona; II, Vilani; IV, Febrer d'or; V,

Pilar Primo; VI, La Bogeria; VII, Croquis del natural; VIII, De tots colors.

Hem tingut a les mans un exemplar del llibre d'André Maurois per a infants «Viatge al país de les 35.000 voluntats», amb què és inaugurada la «Col·lecció Grumet», de les «Edicions Proa». Serà posat a la venda un dia d'aquesta.

Es tracta d'un llibre que honora ben bé una col·lecció. Perfecte de tipografia i amb uns exquisits dibuixos de Ramon Campmany, que són una delícia de color i de línia. Ja parlarem del text.

Des llibres de Lloti «Ramonet» i «El fecheur d'Islande» seran traduïts a la «Biblioteca a tot Vent».

J. Farran i Mayoral traduirà per a la nova col·lecció «Històries curies» els «Trois contes», de Gustau Flaubert.

Rabindranath Tagore acaba d'arribar a l'Índia amb el paquebot «Angers».

Diu que l'hospitalitat japonesa li ha estat completament la mateixa impressió de l'hospitalitat americana a ésser.

Revista de Revistes «Comedien», de París, parla del llibre de Salvador Perarnau: «La Reli», l'annuaire del llibre de Carles Riba sobre Grècia.

«Revista de Catalunya» acaba de publicar el seu número de 20 de febrer, amb el següent sumari: «Literatura i literatura», per A. Rovira Virgili; «La influència jurídica catalana a Sicília», per F. Valls i Taberner; «El monopoli comunista de la premsa», per S. Ivanovitch; «La Companyia Catalana, sota el comandament de Teobald de Capon»; «Després de la mort d'Ignasi J. i les seccions habituals».

DIETARI ESCÈNIC

L'EXIT DELS AFICIONATS

Carles Soldevila comentava no fa gaire en un dels seus articles quotidians la disminució sensible a casa nostra, tant a la metrópolis com a les comarques, del que se'n diu habitualment «teatre d'aficionats».

Aquest aspecte tan interessant — veïa a dir — de l'activitat teatral, de creix molt, i això és de doltre sincerament.

L'endemà mateix el nostre agudíssim amic va rebre una lletra d'un espontani desconegut, en la qual es contradeia aquella observació. Hi va haver respostes i contrarrestos, i el nostre confrare «La Publicitat» va publicar sengles lletres de corresponssals de les comarques on eren anades observacions personals, directes, sobre l'afar. El cas és que el tema esdevingué d'una certa actualitat, i no l'ha perduda encara. Ha contribuït a sostenir la vivència d'una freqüent allusió, i ara, recentment, l'activitat d'uns amateurs que s'han organitzat sota el nom d'«Associació de Teatre Selecte», amb una gran dosi d'entusiasme i amb una quantitat de projectes considerables.

L'opinió de tothom és favorable, en principi, al desenvolupament d'aquesta simpàtica activitat. Però no creiem que sigui immediatament imprescindible de desvirtuar per tal d'ajudar eficaçment els amateurs. En general els aficionats, i també els nostres teatres irregulars, fruit d'una llibertat i a manca de problemes econòmics importants, d'una prosperitat que no sabem si tenen igualment els empresaris professionals, són més beneficiats per tota mena d'avantatges, són els autors «amateurs», els quals no solament expliquen la seva activitat en el camp que els és propi, sinó que de vegades envaeixen les escenes professionals. Això s'ha esdevingut principalment aquest any, que sembla haver estat de jubileu per als

autors no professionals. La paraula clàssica d'un follet (em refereixo al joc follet no a l'oposició) em suggeria ara mateix el nom d'uns autors no professionals tampoc de la literatura que els nostres escenaris regulars: Ramon Garibó, Bernat i Duran, Ramon Vinyes, Francesc Preses i Amadeu Vives.

NOTICIARI

Lili Lermann, l'eminent cantant alemany, ha mort a Berlín, als 41 anys d'edat.

Havia debutat a Praga i a Leipzig, ben humilment. El veritable triomf no l'obtingué fins en 1870. Després interpretà els gèneres més diversos; especialment, però, es distingí amb les obres de Mozart i de Wagner. Va cantar fins als 70 anys. Darrerament s'havia dedicat al «lied».

«Comedien» és el ressò de l'homenatge que ha dedicat a Jacint B. Navent, la Societat Espanyola d'Autors.

Aquest homenatge ha consistit en el nomenament de president honorari i en el lliurament d'una placa d'honor. La causa immediata d'això, ha estat la cessió, feta per Bonaventura a favor de la Caixa de Socorsos d'una que l'Associació de Teatre Selecte, dels drets corresponents a la seva obra «Los intereses creados».

Sacha Guitry, el cèlebre autor francès, que actuarà pròximament al Poliorama de Barcelona, acaba de fer pública la seva ruptura amb l'Alphonse Franck, director del Teatre Eduard VII, de París, del qual el conegut artista era un dels pensionats.

Es diu que aquesta ruptura ha estat motivada per alguns viatges que Sacha Guitry ha emprès aquests últims temps, sense l'autorització necessària.

Es sabut que A. G. Bragaglia, en viatja a l'Índia a Mussolini, sobre el crisi del teatre a Itàlia.

Arta de Mussolini ha rebut tragèdia, i ha donat caracter oficial a aquesta visita. «Que en sortirà». Algú insinua que en Bragaglia serà nomenat director d'un dels grans teatres de Roma.

A LA SALA PARES

La nostra enhorabona més cortial l'otes dues parelles.

Altres noves

Es esperat amb el més viu interès el proper debut de «La Bisba F. C.» — Les festes de conclusió del Mes de Maria han estat lluminoses.

En el procés, a la qual assistiren nombrosíssims senyors, portà el poble Montserrat Ramon i Servitja.

«L'Ajuntament ha acordat cedir el camp d'esports del Passeig de Marimón a l'Aspir a la naixent entitat esportiva.

«Han començat els banys al Puig de Vidal.

El veïnatge de La Pera ha celebrat la seva Festa Major. Ha estat amenitzada per la cobla-orquestra «Els Montgrins».

«La festa de les entitats locals «L'Alleança Bisbalenca» i «La Nova Joia Bisbalenca» ha resultat agraïda.

«Antiga Principal» ha desgranat escollides sardanes del seu extens repertori, amenant, a més a més, el divertit ball de nit, el qual ha tingut lloc al «Sala» Avellà.

«Amb motiu de la festivitat del Corpus ha ballat al «Sala» Avellà.

«Ens adherim a la queixa que formula «El Bisbalenc» referent al pas de ciclistes pel Passeig de Marimón. Creiem que l'Ajuntament tindrà a bé acollir la justa queixa.

A LA SALA PARES

La nostra enhorabona més cortial l'otes dues parelles.

Altres noves

Es esperat amb el més viu interès el proper debut de «La Bisba F. C.» — Les festes de conclusió del Mes de Maria han estat lluminoses.

En el procés, a la qual assistiren nombrosíssims senyors, portà el poble Montserrat Ramon i Servitja.

«L'Ajuntament ha acordat cedir el camp d'esports del Passeig de Marimón a l'Aspir a la naixent entitat esportiva.

«Han començat els banys al Puig de Vidal.

El veïnatge de La Pera ha celebrat la seva Festa Major. Ha estat amenitzada per la cobla-orquestra «Els Montgrins».

«La festa de les entitats locals «L'Alleança Bisbalenca» i «La Nova Joia Bisbalenca» ha resultat agraïda.

«Antiga Principal» ha desgranat escollides sardanes del seu extens repertori, amenant, a més a més, el divertit ball de nit, el qual ha tingut lloc al «Sala» Avellà.

«Amb motiu de la festivitat del Corpus ha ballat al «Sala» Avellà.

«Ens adherim a la queixa que formula «El Bisbalenc» referent al pas de ciclistes pel Passeig de Marimón. Creiem que l'Ajuntament tindrà a bé acollir la justa queixa.

«Han començat els banys al Puig de Vidal.

El veïnatge de La Pera ha celebrat la seva Festa Major. Ha estat amenitzada per la cobla-orquestra «Els Montgrins».

«La festa de les entitats locals «L'Alleança Bisbalenca» i «La Nova Joia Bisbalenca» ha resultat agraïda.

«Antiga Principal» ha desgranat escollides sardanes del seu extens repertori, amenant, a més a més, el divertit ball de nit, el qual ha tingut lloc al «Sala» Avellà.

VIDA ARTÍSTICA

LA SIMPLE POESIA DEL RECORD

«Le Crapouillot» ha publicat un número especial dedicat a París. Hi han col·laborat, entre altres, Pierre Marc Orian, André Salmon, Bernard Zimmer, Paul Reboux, Galtier-Boissière, Thomas Raucet, Olier Claude Blanchard, Paul Fuchs, Van Moppes, Michel Vaucaire, Louis Loun Martin, L. Cheronnet, Maximilien Vox i les rubriques habituals.

«Le Crapouillot» són els aspectes més característics — podem dir-ho sense temor — més pintorescos.

Bona part dels comentaris tenen un aire una mica d'elogi al París que mor; aquell París sense americans, sense txecces, sense portagüesos. Hom constata una tendència per tot quant encara resta «pur»; per tot allò que encara conserva les característiques «d'avant guerre».

Una ullada damunt la vida del París Louis-Philippe i sobre el Barri llatí vers 1890, doten aquest número de «Le Crapouillot» de la simple poesia del record, poesia que gairebé no s'esvaeix al llarg de tots els escrits i que s'accentua mirant les reproduccions dels gravats antics, de les fotografies d'altres temps o dels records més quietos i dels detalls més pintorescos.

Si no fos per les fotografies de la gran ciutat preses en avió, gairebé hom tindria la idea d'un París-poble. D'aquell París-poble que estimen les ànimes sensibles, el qual va morir de cosmopolitisme agut. No es ven en les reproduccions d'aquest París, que ens serveix «Le Crapouillot», ni un vehicle modern — ni un sol auto.

Es el París romàntic del ri i dels ponts, dels teatres que ja han desaparegut, dels carrers a dues rodes i a la llarga, dels omnibus del 1890, dels tramvies de cavalls i dels cotxes. El París de Verlaine i de Mallarmé, el París irònic i galant; el París del barri llatí, de les «quartiers», enclavat dins la gran ciutat, en el qual els seus habitants es coneixien i que sovint estaven temps i temps sense travessar els ponts. El barri llatí dels estudiants de provincies, sense gaires estrangers.

El París en el qual encara corrien il·lusions i en el qual cinquanta francs eren una fortuna.

El París dels «chansonniers», dels cabarets, dels cafés típics, dels bals-musettes... El París del vell Montmartre, del primer Montparnasse, el París-París.

El París dels artistes bohèmies, els quals pensaven poc en la fortuna i molt més en l'amor. D'aquells qui s'h'o jugaven tot per una idea bella.

El París de la joia del viure i el de la bella mesura.

Tendresa i oportunitat d'un bell record, gairebé podríem dir a «una antienne bonne vie».

El clar que tot això, per als «xovins dels temps nous», per als sectarials de l'època maquinaística, no té cap valor.

BAIAROLA

NOTICIARI

A les Galeries Layetanes, obren avui a la tarda la seva exposició els pintors Julià Blanco, R. Ferrer, N. Puget i Sancho.

A la Pinacoteca tindrà lloc avui a la tarda, l'apertura d'una exposició col·lectiva amb obres de G. G. Mir, Balcells, Pascual, Vidal i Quadras, etc.

Les obres d'Eugeni Boudin no havien conegut fins ara preus elevadíssims. En la venda Gustave Cohen a París, «Place de Trouville», ha aconseguit 325.000 francs. Altres teles de Boudin han assolit el preu de 205.000 i de 160.000. Mme. Jeanne Lanvin ha adquirit una d'aquestes teles.

D'un retrat de dona jove per Cour-

bet, en la mateixa venda, Gustave Cohen, l'amateur americà Mr. Chester Dale n'ha pagat 345.000 francs en l'última amb el conegut marxant M. Paul Rosenberg.

«El Matin», publica una reproducció d'una «Verge» de Francesc Dalmíng, de la qual ha escrit Philipps, per a l'obra que el talent del nostre artista ha trobat en ella la seva definició.

J. Baldrich, en «El Dia» de Terrassa, escriu que segueix sobre «Els Amics de l'Art Vell», i sobre el pont de Sant Pere.

«Amb les declaracions explícites que contenen els articles que el ben documentat crític de LA VEU DE CATALUNYA «Baiarola» ha publicat darrerament sobre la nova associació «Els Amics de l'Art Vell», l'altres hi estan en absolut d'acord.

Creiem amb ell, que les restauracions dels monuments vells han d'ésser fetes amb una cura màxima i solament en casos d'apremiant necessitat. El catíisme del restaurador hauria d'ésser: netejar, dignificar i afiançar els monuments: Així i prou.

Res de deixar-se dur per aquest extremat entusiasme arqueològic, que de vegades, fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«Apòl·lo de Belvedere», fa estralls a casa nostra; aquest entusiasme que vol reventar la fantasia produint més d'una vegada resultats escenogràfics, molt bonics, molt adients amb els gravats de la Història de l'Art, però que sovint desvirtuen la veritable fessomia de les nostres velles pedres. Jo, per exemple, havia vist en diverses reproduccions fotogràfiques el conegut marbre grec, l'«

La Veu de Catalunya

PER CAUSES ESTRANYES A LA VOLUNTAT NOSTRA, NO PODEM PUBLICAR AVUI L'ARTICLE PREPARAT

Les marines de la dreta del Llobregat

Fa unes quantes setmanes que tots els propietaris i pagesos del Prat, de Sant Boy, de Viladecans i de Gavà estan revoltats, i celebren reunions, organitzen protestes. La unió de tots, tan difícil d'aconseguir altres vegades quan el riu ho arrebassava tot i s'enduïa les terres i els conreus, s'ha fet ara com per art d'encantament.

Es que ara són els homes, i no el riu, els que volen pendre'ls les terres, dient que són insanes i que estan plenes d'aiguamolls, i presenten sanejar-les i dessecar-les segons un projecte d'obres que presenta un Sindicat d'Estudis de Recs de Catalunya.

La insalubritat d'aquells terrenys i el seu sanejament no és més que un pretext per a demanar, com demana, el dret d'expropiar una extensió de 6.000 mojadres que forma una faixa de 15 quilòmetres de llarg per 3 d'amplada, a la vora del mar, des del Llobregat fins a Gavà.

No cal dir la immensa riquesa que representa una tan gran extensió de terra, i els beneficis que podria obtenir el que pogués expropiar-la a preu d'aiguamolls per a revendre-la després a tant el pam per a urbanitzacions situades a pocs quilòmetres de la Ciutat.

Tots els que coneixem aquells indrets, sabem que no és certa la insalubritat que ara s'invoça. Fins els que hi van a caçar a les terres baixes inundades artificialment, no hi anirien si temessin que podien contagiar-se el paludisme.

Al mig d'aquesta zona que ara qualifiquen de palúdica hi ha el camp de l'Aeronàutica Naval, en el qual viuen alguns centenars d'homes. Més enllà hi ha el camp d'atterratge i els hangars de les línies Latecoere. Més cap ençà el camp d'En Canudes, l'estació de telegrafia sense fils i la Granja La Ricarda, tot en terres ben seques i fèrtils i tan sanitoses que permeten que hi visquin centenars de persones. Pels voltants s'estenen els conreus de regadiu que aprofiten les aigües del Canal de la dreta, i que cada any augmenten per les successives nivellacions i roturacions de les terres ermes.

No cal retrocedir gaires anys per a recordar la tasca de renovació, de sanejament i de valorització que han fet els propietaris i els pagesos. Els pous artesians oberts a centenars en tots aquells indrets foren la primera etapa del sanejament, i si pogués comptar-se el que han costat, arribaríem a alguns milions de pessetes. Després els desguassos oberts en tots els camps per a recollir i portar cap a mar les aigües que filtren per les terres, i que tenen una extensió de més de 40 quilòmetres, contribuïren a facilitar la roturació i l'establiment de nous conreus. Els capitals dels propietaris, el treball seguit i constant dels pagesos, i l'esforç de dues o tres generacions han fet el miracle de convertir en una horta esplèndida el que fa 30 anys eren terres negades i sense cap valor.

I ara, quan les febres han desaparegut, i quan les terres s'han valoritzat, i quan els caçadors ja gairebé no saben on caçar perquè els conreus els volten i els acorralen pertot arreu, ara es troben, aquells pagesos i aquells propietaris, que els ho volen pendre tot uns esnyors de ciutat que diuen que ho volen sanejar i valoritzar.

La protesta es ferma i, per cert, ben justificada. La unió que s'ha fet entre tots els que veuen el perill, destruirà sens dubte aquest negoci projectat contra la llei i contra la justícia.

Les Autoritats que han de resoldre l'expedient que s'està instruint, no desoiran el clam dels que s'oposen a què els prenguin el que és seu; i és d'esperar que ben aviat la pretensió d'aquell «Sindicat d'Estudis» serà desestimada, tornant així la tranquil·litat a tantes de llars que avui viuen en un neguit imponderable.

E. MAYNES

Informacions polítiques i econòmiques

El ferrocarril de Tarragona a Reus

L'assumpte de l'estació central de Tarragona, defensat amb una constància enviejable per tots els elements actius d'aquella ciutat, sembla que pot considerar-se resolt, i es confia que no trigarà molt de temps a arribar a l'aprovació del Govern. L'estació central projectada, al treure de la vora del mar la impediment de les estacions actuals, donarà al port de Tarragona una major amplitud de moviments.

La Cambra de Comerç d'aquella ciutat, atenta sempre a la defensa dels interessos que representa, acaba de prendre un acord ben important. S'ha dirigit a la Diputació per a reiterar-li la conveniència d'activar o reprendre els estudis i les gestions referents al projectat ferrocarril de Tarragona a Cervera i Reus.

Aquesta línia formava part del pla preferent de construccions ferroviàries; aprovat per la Mancomunitat, i del qual res més no se'n havia dit d'ençà que fou suprimida aquella. No obstant, els projectes que, com aquell, responen a una conveniència visible, mai no moren, i per això no és d'estranyar que torni a sorgir. El ferrocarril esmentat, al posar en comunicació amb el port de Tarragona els productes abundosos de les comarques litorals, al mateix temps que donaria al port tarraconès un major moviment de trànsit, valoritzaria la producció de les terres de Cervera i Pons, ja que el transport sortiria més econòmic en molts casos que no pas fent-se per l'interior.

El ferrocarril de Lleyda a Saint Gironès

Simultàniament a la gestió a favor de la construcció del ferrocarril de Balaguer a Tàrragona, que enllaça la línia transpirenaica de Saint Gironès amb la del Nord, a Lleyda ha això un estat d'opinió que veu per promís de fer el trajecte del ferrocarril de Lleyda a Saint Gironès, segons el conveni aprovat entre Espanya i França.

Dies passats tingué lloc a Lleyda una important reunió, a la qual assistiren representacions de la Diputació, la Junta del Port i la Cambra de Comerç de Tarragona, per tal de tractar el problema plantejat pel suposat truncament del ferrocarril transpirenaic a Poble de Segur. Per unanimitat s'acordà interessar el ministeri de Foment:

Primer. — Declaració oficial ratificant el projecte de continuar ràpidament la construcció del ferrocarril de Lleyda a Saint Gironès.

Segon. — Donar instruccions als delegats espanyols de la comissió internacional de ferrocarrils transpirenaics en el sentit que es fixi definitivament el pas de la frontera de la línia, acceptant-se la solució del túnel de quinze quilòmetres i si això no és possible qualsevol dels dos altres sistemes.

Tercer. — Estudi, redacció i aprovació dels projectes dels trossos que falten construir entre Poble de Segur i la frontera francesa, especialment fins a Sort.

Quart. — Activar les obres que resten a la secció de Balaguer a Poble de Segur per tal que pugui ésser explotada aviat.

Cinquè. — Gestionar del Govern que acordi la col·locació del tercer carril a les seccions que falten construir i a la de Lleyda a Balaguer.

Les obres de regadiu a Tarragona

Et la reunió celebrada a l'ajuntament de Tarragona per tal que la comissió organitzadora de la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental donés a conèixer els seus propòsits, el comissari regi de la mateixa, general Vives, digué que entre els trenta pantans que pensa construir el nou organisme, amb una capacitat de 300 a 400 milions de metres cúbics, n'hi ha tres a les terres tarraconenses, els quals són els següents:

Pantà de Riudocanyes. — Serà perfeccionat i ampliat amb l'aportació de les aigües sobrant del Girona.

Pantà del Francolí. — Aquest es considera de gran importància per a Tarragona, Reus, Valls i altres poblacions. L'estudi està molt avançat i serà una de les primeres obres que es faran. Es respectaran els interessos dels antics usuaris i regants en la mesura que sigui possible i quan calgui anar a l'expropiació s'indemnitzarà amplement.

Pantans del Gaià. — Se'n construiran dos: un al curs superior del riu (del Gorg Negre) i un altre més avall que portarà el nom de Cadurça. Aquestes obres trigaran més a fer-se perquè es troben en període d'estudi.

Itàlia i l'activitat econòmica de la Lliga de Nacions

A l'assemblea de l'any passat de la Lliga de Nacions fou Itàlia la qui va oposar-se a una extensió de l'activitat en matèria econòmica de

ELS ESTUDIS HISTORICS

El camp dels estudis històrics quaranta anys enrera presentava un aspecte de conjunt molt distint del que té en l'actualitat. Les institucions culturals, els prestigis acadèmics, el to de les publicacions eren ben diferent. En aquell temps, eren estimats mirat aquí com una consagració indiscutible títols i representacions que vau no ens fan pas precisament un efecte enlluernador.

Alguns dels noms d'historiadors i erudits del nostre país actuant a Madrid, on eren membres de l'Acadèmia de la Història, llavors considerada com una autoritat màxima indiscutida i indiscutible.

En Víctor Balaguer, el P. Fita, i aquell renege d'En Pujol i Camps, en formaven part com a acadèmics numeraris.

En Balaguer passava, però, temporades a Barcelona i a Vilanova i participava no poques vegades en solennitats literàries celebrades a la nostra ciutat. Era una figura interessant, a la qual l'activitat i representació polítiques havien donat encara major relleu. Per aquell any estava publicant, dintre la sèrie de les seves «Obres» editades a Madrid, una segona edició de la seva «Història de Catalunya».

El preleg d'aquesta nova edició és d'un to ple de noblesa i de dignitat que fa estimar la personalitat de l'autor i obliga a parlar-ne amb respecte i amb afecte. Els de la seva obra, prou compensats d'altra part, afeïdes les circumstàncies de temps, per no escassos mèrits. Ell tenia tota la raó quan en l'esmentat preleg, després de fer notar que en l'època de la primera edició (feia ja llavors més de vint anys) no s'havia publicat encara el gran nombre de llibres, monografies, articles i opuscles referents a la història catalana que havien aportat a aquesta esmentada obra, deia: «En matèria de seua errors mi obra, cuya edició se agotó hace ya muchos años, obtuvieron varios resultados: Primero, Enseñó historia de Cataluña, o por lo menos dio un conocimiento de ella a los que la ignoraban; segundo, inspiró afecto y amor a las cosas catalanas; tercero, despertó en muchos el deseo de estudiar más a fondo y escribir con más datos, noticias, pormenores y detalles, ciertos pasajes o determinados episodios de nuestra historia, que debieron parecer insuficientes por haberse tenido que tratar a grandes rasgos; cuarto, dio a conocer multitud de tradiciones, leyendas y sucesos históricos que pasaron a ser patrimonio de la juventud literaria y que hoy abundan en el renacimiento de la literatura catalana, según patentemente demuestran los volúmenes de Juegos Florales y muchos otros así en verso como en prosa que con profusión se han publicado». En els seus bons temps En Víctor Balaguer va ésser, indiscutiblement una gran figura, un català magnànim, generós, generador, enamorat de l'ideal de llibertat i de l'esperit democràtic del nostre poble. El seu discurs d'ingrés a l'Acadèmia de la Història (1875) havia estat una nota valenta i decidida, recollida amb joiosa satisfacció

l'organisme de Ginebra. A la recent reunió del Comitè consultiu econòmic ha succeït el mateix.

La proposició feta pel delegat francès senyor Louchet de confiar a la Lliga de Nacions l'encàrrec de preparar enteses entre els industrials de tots els països adherits topà amb l'oposició del delegat italià senyor Bellani. Aquest va dir: «La proposició del senyor Louchet s'encamina a la constitució d'un cartell extensiu a tot el món; partit de premisses errònies, però encara que no fos així, penso que fóra inoportú i molt perillós portar la Lliga de Nacions per aquests camins tortuosos, dels quals és impossible previndre on portarien».

Creu el senyor Bellani que la Lliga de Nacions ha d'ocupar-se dels greus problemes, tals com el llur moviment dels pobles, l'augment de la migració, la circulació dels capitals, les grans empreses d'especulacions financeres, els augments intempestius del tipus del descompte, etc.

Tot això és interpretat per un periodista francès com representant al desig de portar la Lliga de Nacions a discussions acadèmiques que no poden portar a res pràctic.

LA BARCELONA DE 1888

DIMARTS:

ELS MUSEUS D'ART I D'ARQUEOLOGIA DE BARCELONA L'ANY 1888

per

JOAQUIM FOLCH I TORRES

DIJOUS:

EL QUE MENJAVEN ELS BARCELONINS... I LES BARCELONINES L'ANY 1888

per

JAUME CARRERA

LA BARCELONA DE 1888

DIMARTS:

ELS MUSEUS D'ART I D'ARQUEOLOGIA DE BARCELONA L'ANY 1888

per

JOAQUIM FOLCH I TORRES

DIJOUS:

EL QUE MENJAVEN ELS BARCELONINS... I LES BARCELONINES

L'ANY 1888

per

JAUME CARRERA

a la nostra ciutat, on una comissió, constituïda per En Rius i Tauler, En Letamendi, En Pitarra, En Eduard Vidal i Valenciano, En Teodor Baró, En Pelay i Briz, En Guimerà i altres, en féu una edició d'homenatge, acompanyada de la traducció catalana deguda a l'Aleixà i Pijoan, i encapçalada amb aquesta expressiva endreça: «Al Excm. Sr. En Víctor Balaguer, mestre en Gal Sabat, soci de la Real Acadèmia de la Història, ex-ministre, Cavaller Gran Creu de la Corona d'Arlà i de l'orde de Medjidie». Com penyor d'arribar al qui a la Cort de Castella ha dut una mostra evidentíssima de l'esperit i valor literari de la terra catalana, al que ha sabut enlletir, amb seus propis mèrits, la raça d'on ha tret la llengua que l'ha fet poeta i el cor que l'ha fet patriota, dediquen això nova edició de son bell parlament d'entrada a l'Acadèmia de la Història, sos compatriotes i admiradors» (Barcelona, 1876).

Per a fer-se ben bé càrrec de la resonància que el discurs d'En Balaguer havia tingut, cal pensar, com he dit abans, en la significació i influència que llavors tenia aquí l'Acadèmia esmentada. En aquell temps la gent que a Barcelona excel·liss més o menys en els estudis històrics figura gairebé sense excepció en la llista dels seus corresponents. Antem entre ells, els tres Bofarull: Don Antoni de Bofarull Brocà, l'autor de l'extensa i enfarfegada «Historia crítica civil y eclesiástica de Cataluña», treballador infatigable (adversari contrari acòrrim de D. Víctor Balaguer) digna també de reconeixement per la seva tasca de reconstrucció històrica; Don Manuel de Bofarull i de Satorn i D. Paco Bofarull para i fill, respectivament, que heretaven el nom, i també el càrrec d'arxiver, del vell don Prosper, el Bofarull de més mèrit, indiscutiblement; don Joaquín Rubio i Ors, el Gayter del Llobregat, catedràtic d'Història Universal a la Universitat i President per aquells anys de l'Acadèmia de Bones Lletres, el qual en el volum IV de les seves «Memòries» apareix presentment en 1887, publicant un treball històric força interessant sobre els orígens de la independència del comtat de Barcelona; En Gayetà Vidal de Valenciano; En Josep Puiggarí; En Ramon de Siscar; En Josep Fiter i Inglès; En Josep Corbellà i En Josep Pella i Forgas, que havien assolit la remarcable reputació per llurs estudis i col·laboració sobre l'antiga estructura constitucional de Catalunya; N'Antoni Elies de Molins, qui llavors publicava el seu «Diccionario de escritores y artistas catalanes del siglo XIX», útil complement del llibre del Jisbe Torres Amat; En Víctor Gebhart; En Lluís Cuchet; En Marfany Aguiló, l'editor benemerit dels nostres antics textos, treballant diligent, poeta, filòleg i folclorista; En Salvador Salvatador, enamorat de l'ideal de llibertat i de l'esperit democràtic del nostre poble. El seu discurs d'ingrés a l'Acadèmia de la Història (1875) havia estat una nota valenta i decidida, recollida amb joiosa satisfacció

l'organisme de Ginebra. A la recent reunió del Comitè consultiu econòmic ha succeït el mateix.

La proposició feta pel delegat francès senyor Louchet de confiar a la Lliga de Nacions l'encàrrec de preparar enteses entre els industrials de tots els països adherits topà amb l'oposició del delegat italià senyor Bellani. Aquest va dir: «La proposició del senyor Louchet s'encamina a la constitució d'un cartell extensiu a tot el món; partit de premisses errònies, però encara que no fos així, penso que fóra inoportú i molt perillós portar la Lliga de Nacions per aquests camins tortuosos, dels quals és impossible previndre on portarien».

Creu el senyor Bellani que la Lliga de Nacions ha d'ocupar-se dels greus problemes, tals com el llur moviment dels pobles, l'augment de la migració, la circulació dels capitals, les grans empreses d'especulacions financeres, els augments intempestius del tipus del descompte, etc.

Tot això és interpretat per un periodista francès com representant al desig de portar la Lliga de Nacions a discussions acadèmiques que no poden portar a res pràctic.

AL DIA

ANÉCDOTES I RECORDS

III

La guerra carlina

El primer col·legi a què vaig assistir a Girona, fou el Col·legi Vinar del, el qual estava situat, amb un bell jardí, en una mena d'ample paratge que hi havia — no sé avui amb quina raó — a la dreta de l'església de la Mercè. Era una gran plaça de la plaça de la Constitució estant per carrers en rampa i llargues escales.

Encara em sembla que veig la gran portallada vermella que donava entrada al jardí, i que sento l'escalador que cridava el porter.

El senyor Vinar del tenia dos fills que l'ajudaven en el noble ministeri de l'ensenyament: Joaquim, qui era el gran, i Artur, qui era el petit. Artur, anyós i seriós, fou representant o administrador de la casa editorial Sopena Bernagosa, de la Rambla del Mig de Barcelona, i resultat d'unes desavinences, se'n separà, i amb En Feliu i Codina, l'Audís i En Roure i altres escriptors, fundà el setmanari català «El Nunci», en competència amb «La Campana de Gràcia». Artur es dedicà, després, a la literatura catalana i al periodisme, fundà, si no recordo mal, «El Demòcrata». Per un article escript d'un diari basc, amb al·lusió al rei Alfons, fou exiliat. Es va establir a París, on ha viscut molts anys, i retorna, no en fa gaires, a Catalunya. Recordo d'ell dues poesies: «Soleada» i «El Rei del vent», i un títol per l'estil, «Tamarà» del siti de Girona per Felip l'Africà, que foren molt celebrats.

Amb tot i que vaig estar poc al col·legi Vinar del, passant al de Girona, de mossèn Ferran Roig — d'aquest col·legi n'hi ha, amb al·lusió a la diferència d'anys, passats deu o dotze vaig esdevenir bon amic dels germans Vinar del, contribuï a l'amistat la que els unia amb un meu cosí germà, Eduard Illa (a. C. s.), qui casà amb la meua germana Isabel, encara viva i forta, sortosament, amb els seus 77 anys a fer, i amb el «Paco» Font, altre parent nostre, pare del celebrat novel·lista autor de «L'Andreu» i «El nu del Coure», qui havia escrit versos catalans humorístics molt apreciats.

Aquests quatre amics, a l'edat de set anys ja em feien fer de republicà federal i m'aprenien penons amb la S. P. Q. R. o visca a República Federal. Jo els passava pel pis o els treia al balcó, cregut que era un petit heroi de la llibertat i de la República.

«A els vaig sentir parlar per primera vegada de carlins. Primer, d'una partida d'En Vidal de Lloba, després de Savalls de la Pera, qui la havia pres part, segons deien, i la «Guerra del matiners», i que em aviat va tenir trista anomenada. Després, els meus records es confonen una mica: per una malaltia greu del meu pare anàvem i veníem

rigit la «Revista de Ciències Històriques», publicació certament ben estimable, s'havia fet roïl i era temible per la seva combativitat crítica. Amic de portar la contrària, d'esvalotar i de fer gairebé en tot de revolucionari iconoclasta i agressiu, publicava, però, en cada número de la seva «Revista» com a notícies del major interès les ressenyes de les sessions de l'Acadèmia de la Història, el pontificat de la qual acabava, doncs, també de tot cor.

No és d'estranyar, per tant, que quan l'any 1888, En Cánovas del Castillo llavors a l'oposició política, vingué a Barcelona, En Cánovas, el Director d'aquella Acadèmia tan fascinant per a la gent erudita d'aquí, el gran personatge de Madrid, l'home de la Restauració, cap del partit conservador, etc., fos seguit amb una solemne sessió pública que li dedicà l'Acadèmia de Bones Lletres.

Formaven en aquell moment part d'aquesta corporació molts dels noms anteriorment esmentats (En Sempere va tardar encara molts anys a entrar-hi), i també els senyors Aleixà i Pijoan, Balari i Jovany i Guillem M. de Brocà (electe), aquest últim especialitzat en els estudis d'història jurídica. En Balari, el savi filòleg, estava ja preparant en aquella època el seu magne estudi sobre els «Orígens històrics de Catalunya». L'Aleixà, ja conegut per diverses monografies erudites, tenia llavors en curs de publicació el seu meritori manual d'Història de Catalunya, del qual el primer volum havia fet just sortit en 1887. Atacat apassionadament, amb manifesta injusta parcialitat, per En Sempere des de la seva Revista, aquest llibre ha tingut en realitat una validesa innegable i adue una importància extraordinària, perquè ell va facilitar, potser encara més que l'obra d'En Balaguer, per tal com era menys dilatat, la divulgació del coneixement de la nostra història, i perquè va tenir el mèrit nou, altament estimable, de restaurar l'ús de la llengua pròpia en el camp de la historiografia catalana. L'Aleixà representava l'esperit nou i l'escalfor del seu entusiasme catalanista animà d'una manera viva les pàgines del seu llibre.

Un nom avui eminent, s'havia rellat ja en el temps que ens ocupem: El professor Rubio i Lluch, al qual tant i tant deuen la nostra història i la nostra literatura política, el mestre il·lustre de successives generacions, havia publicat l'any 1887 dos importants estudis relacionats amb el tema de la dominació catalana a Grècia, objecte de les seves passions i fecundes preocupacions. En plan de cloure amb aquest «Egègia» figura que tant de prestigi continua donant encara a la nostra cultura les impressions d'una ràpida visita retrospectiva formada a través de consilis bibliogràfics diversos, del panorama general dels estudis històrics a Barcelona (delixant a part altres nutils locals estimables, com el de Girona) quaranta anys enrera.

F. VALLS-TABERNER

de Barcelona a Girona, de Girona a Sant Feliu de Guixols, de Girona a Arenys. En un d'aquests viatges, heiat el ferrocarril de la Costa i de l'interior, feien el viatge en diligència fins a Arenys de Mar. A l'Hostal de La Granota, tocant a Santa Coloma de Farnés, ens va sorprendre una partida carlina, la qual ens va detenir a tots, però de seguida arribà el batalló de Navarra, em sembla, i començà el foc. Les balles creuaven la diligència, però no hi hagueren més desgràcies que els desmaiats de les senyores i l'escalfor de tots. — Són les úniques balles que he sentit aturar en la meua vida. — Les eleccions municipals de 1901, vaig veure com una bala es clavava en el cotxe on anava amb En Cambró i En Puig i Cadafalch, però no en vaig sentir el xiulet. — Els carlins van fugir.

Tinc present el pànic de Girona el dia de la copada de la columna de Novalles, fins que va entrar la del brigadier Clotot, qui en una retirada mestruïla, en saber la desfeita de l'altra columna, va tornar de braços de de Bascara. Els carlins arribats estant feien ganyotes i anaven a Girona. No els va convenir entrar-hi i els hauria estat cosa fàcil, donat el pànic que regnava a la ciutat.

Recordo també, que vivint al carrer Nou (Alvarez de Castro), veia gairebé cada dia un espectacle espectral. De bon matí passava i elia pel portal d'Alvarez una columna formada per un batalló de caçadors, uns guàrdies civils, uns carabiners, quatre canons de muntanya i alguna cavalleria. Un temps la mànà En Cabrinetty, qui tingué ma fa a Alps. En fer-se fosc, tornava la columna amb algun ferit. Havia entrat fins a Amer, la Salera o Besençó; es tirojava amb els carlins i tornava a Girona.

La guerra va anar prenent cos; els records, com que jo era més gran, ja es fixaven més a la memòria. Vi a Barcelona, llegia diaris, era alumne de batxillerat; ja feia l'home.

Però no avancem per aquest camí, contra temps; ja ens hi trobaríem més tard, naturalment.

L'any 1873, succeïren fets que han tingut grossa influència en la meua vida.

POL

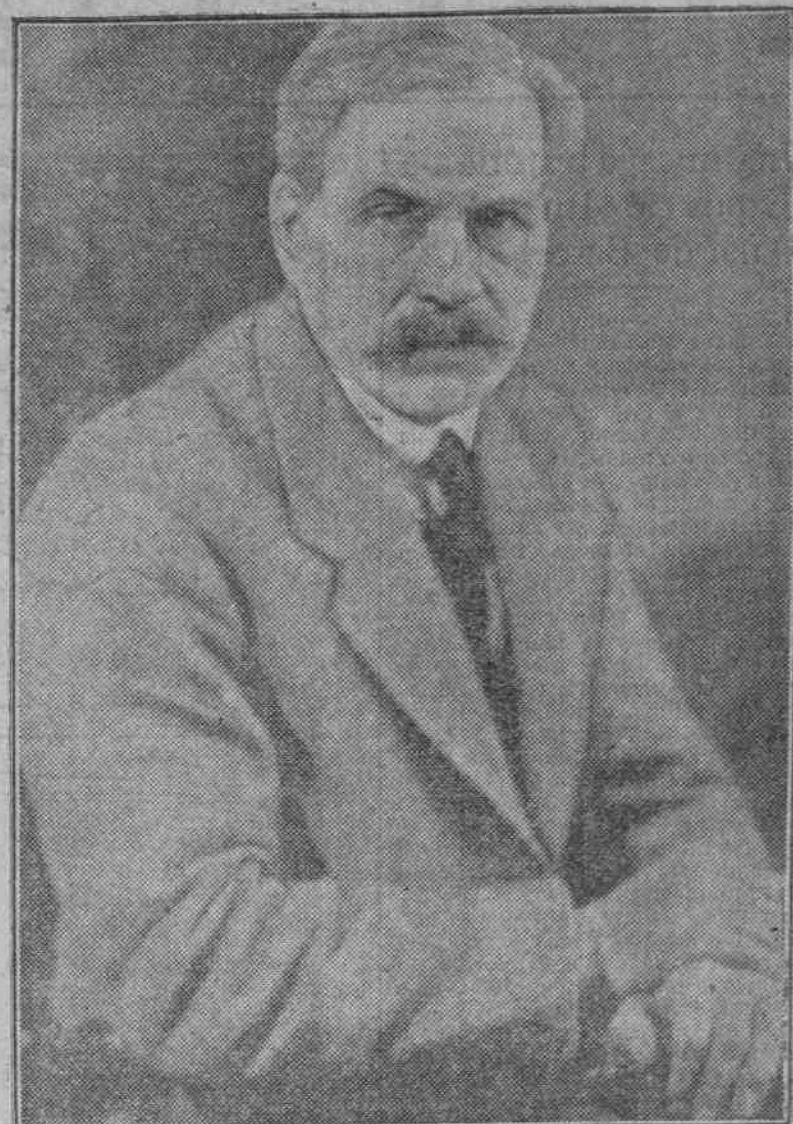
Nota: En l'article anterior es parlava del miracle de les llagues de Sant Narcís. El lector ja corregirà la frase. Havia de dir: «El miracle de les mosques de Sant Narcís».

UN ENTREVU AMB BENAVENTE

L'autor de «La Malquerida» fa declaracions interessantíssimes

Un redactor de «El Imparcial» de Madrid, visità el dramaturg Jacinto Benavente i l'interrogà respecte al seu propòsit de no deixar estrenar a Barcelona les seves obres noves. Reprodum el diàleg en el seu idio-

El triomf dels treballistes

RAMSAY MACDONALD
Cap del Partit Treballista

El cos electoral britànic ha dit la seva paraula sobirana.

L'opinió pública de la Gran Bretanya s'ha pronunciat, principalment, contra la política internacional del govern conservador, que no ha sabut arribar a una cordial intelligència amb els Estats Units ni mantenir l'actuació protagonista que en la diplomàcia europea corresponia tradicionalment a' seu país.

Tothom preveia que el partit conservador, després de cinc anys de govern, perdria vots i actes. Ningú no pensava, però, que el cos electoral es pronuncies tan accentuadament a favor dels treballistes. Els liberals, amb un Estat Major brillantíssim, han lluitat heroicament per a millorar llurs posicions parlamentàries. Els resultats no han correspost, ni de lluny, a llurs esforços. Han conquerit algunes actes, però el nombre dels seus diputats no és prou considerable per a ésser els àrbitres morals del Parlament. Numèricament, amb prou feines poden decidir les votacions. Politicament, no poden governar ni amb els treballistes, perquè en llur campanya electoral s'han compromès a no col·laborar-hi, ni, tampoc, amb els conservadors, perquè el sentit claríssim de la votació del poble britànic és contrari a tot el que ara representa el govern de Mr. Stanley Baldwin.

El cos electoral de la Gran Bretanya ha votat, dijous, per una política exterior d'intelligència amb els Estats Units i de cooperació pacífica a Europa. Ha votat, també, per una política interior de reorganització industrial que resolgui el problema dels treballadors sense feina.

Els liberals han guanyat menys vots i menys actes del que tothom pensava. El poble britànic ha cregut que els liberals no tenien probabilitats de conquerir la majoria i ha preferit votar pels treballistes com a substituents eventuals dels conservadors.

L'assaig de govern treballista de 1924, sigui qualsevulla el judici que hom tingui de la seva actuació, demostrà que MacDonald, Snowden, Thomas, Henderson, Wheatley i els seus companys de ministeri posseïen l'aptitud necessària per a governar la Gran Bretanya i regir l'Imperi.

Aquesta aptitud inicial ha estat augmentada considerablement per llur doble experiència com a partit de govern en el poder i com a partit de govern en l'oposició. L'actitud decisiva dels cabells contra els elements extremistes, als quals han foragitat del partit, els ha guanyat la confiança de la massa neutra. El poble britànic sap que el partit treballista sent tot el pes de les seves responsabilitats i que, no comprometerà amb cap atzagada els interessos permanents de la comunitat imperial ni de la civilització europea.

Els resultats de la votació de dijous demostren que el vot ferm, sobretot el de les electores joves, ha estat favorable als treballistes.

Entre els episodis més notables de la lluita, cal esmentar la lleugeríssima majoria obtinguda per Austen Chamberlain al seu districte pairal de Birmingham, on el candidat treballista, en una votació molt copiosa, ha estat a punt d'aconseguir la victòria.

Segons les darreres informacions rebudes a l'hora d'escriure aquestes ratlles, els resultats coneguts fins a les set del vespre a Londres, són els següents:

Treballistes	287
Conservadors	251
Liberals	52
Nacionalistes irlandesos	3
Independents	4

Total . . . 597

Com que el nombre de diputats és de 615, falten solament les dades de 18 districtes, que ja no poden alterar aquests resultats.

Cap dels tres grans partits no tindrà, doncs, la majoria absoluta. El partit, però, que reunirà el major nombre de diputats a la Cambra serà el treballista. Ha estat una bella victòria per al partit que dirigeix Ramsay MacDonald.

Què farà ara Mr. Stanley Baldwin? Es presentarà al Parlament per a ésser derrotat? Dimitirà abans?

ma original perquè no perdi cap dels seus matisos.

«Mis obras — digué don Jacinto — no les gustan a la intelectualidad catalana ni menos al público, pues no suele acudir a verlas. ¡Para qué molestar su atención! No merece la pena, voy siendo viejo y la verdad, procuro tomarme los menos disgustos posibles.

—Desde cuándo tomó esta decisión?

—Desde el año pasado. Margarita Xirgu, que acababa de terminar las dos brillantes temporadas de Fontvi, me dijo: — Vea usted, me he comprado un automóvil, y lo he comprado porque tengo dinero para sostenerlo. —F

Instal·lacions de l'Exposició

Una mica d'història de l'Exposició Internacional de Barcelona

L'Exposició — diu el Butlletí de la Cambra Mercantil — fou engendrada pel senyor Pich i Pon, el 30 d'abril de 1913, que en portà la primera idea a l'Ajuntament, del qual era tinent d'alcalde, amb el nom d'Exposició d'Indústries Elèctriques i havia de celebrar-se l'any 1917.

Tot seguit es nomenà una Junta Directiva presidida per l'alcalde, que aleshores era el senyor Boladeres i formada pels senyors Raimond d'Abadal, Francesc Cambó, Emili Junoy, Jaume Carner Josep Collado i Gil, Pere Coromines, el marquès d'Alfala, el senyor Lerroux, el comte de Lavern, el senyor Mir i Miró, el senyor Joan Pich, el duc de Solferino i el comte de Torroella de Montgrí.

El 13 de juny l'Ajuntament inclogué en el Pressupost Extraordinari una subvenció de 500.000 pessetes. El 5 de setembre, com que amb 500.000 pessetes no es podia anar enllà, fou fet amb tota solennitat l'ofertament a l'Ajuntament perquè es quedés amb l'Exposició. Anaren fent-se gestions i a dia 20 de setembre de 1913 se celebrà una sessió extraordinària per votar un crèdit de 10.000.000 de pessetes, però els regidors no es posaren d'acord per la qüestió dels vocals associats. La sessió es repréngué el dia 22 i aleshores fou aprovada la proposició, sempre que fos ratificada pels vocals.

El 14 de novembre, en votar-se definitivament el pressupost extraordinari, s'hi inclogueren 10.000.000 de pessetes nominals, a més de les 500 mil, quantitat que foren ratificada a la sessió del 4 de desembre, en prendre l'Ajuntament sota la seva iniciativa i responsabilitat l'execució del certamen i ésser aprovades les bases en les quals es consignava que «l'Ajuntament destina, per ara, a l'Exposició, la resta, no lliurada encara, de les 500.000 pessetes del pressupost extraordinari de 13 de juny i 10.000.000 de pessetes del pressupost de 1 de novembre. Això no s'entén d'acord per la oposició, que consideraven fabuloses aquestes sumes».

Regularitzada la cosa, començaren les gestions a Madrid per tal de recabar l'ajut del Govern i foren nomenats comissaris els senyors Cambó i Pich.

El 14 de juliol de 1914 ja a punt d'esclatar la guerra europea, tingué lloc, al despatx de l'Alcalde, una reunió de representants dels Bancs, als quals l'alcalde va ponderar la conveniència de cooperar a l'emissió de bons.

El 18 de juliol del mateix any tingué lloc, tothom ple d'optimisme, la inauguració oficial de la urbanització de la muntanya de Montjuïc, amb assistència de gran multitud. El 22 prenia possessió de l'Alcalde el senyor Martínez Domingo.

Esclatava la guerra en començar l'agost, però no es descoratjà ningú. Es preveia, per alt, un curt ajornament.

Per tal de començar ja les gestions a l'estranger, els senyors La-sorte i Campalans, com a representants de l'Ajuntament i de l'Exposició, sortien el 26 d'agost cap a San Francisco de Califòrnia per tal d'assistir al Congrés d'Enginyeria que s'hi celebrava, i en tornaren el 7 de desembre de 1915. A conseqüència de la situació política, dimissionen el dia 8 l'alcalde senyor Martínez Domingo i el governador civil senyor Matos, als quals substituï el senyor Suñer i Soler.

Mentrestant, el 13 de juliol de 1915 s'inauguraven les obres d'explanació dels terrenys de l'Exposició, amb gran assistència de públic, ja que, per aversar la ciutat a la idea que aquella muntanya perdria la fama de trágica que tenia, es procurava, per tots els mitjans, atraure-la-hi.

L'any 1916, essent alcalde el marquès d'Olàrdola, dimittí el càrrec de delegat real el marquès de Comillas. Mentrestant, l'Ajuntament anava adquirint terrenys i, en el pla dels grans jardins que havien de cobrir la muntanya per fer-ne un lloc de delícies, fou l'inici el bellíssim parc Laribal. El 17 de juliol de 1917 (any que hauria hagut de celebrar-se el certamen), amb motiu de la presa de possessió, s'hi donà una gran festa.

Palau de les Arts Decoratives i aplicades

ta, una festa de la qual tots els que hi assistiren es recordaran tota la vida. Hi concorregué una multitud poc sovint veïda tan nombrosa. Fou aleshores encarregat de la construcció dels jardins el celebrat conservador del Parc de Versalles, M. Forestier, el qual no solament feu de la muntanya una obra meravellosa,

lluny, com que estaven en plena guerra, tothom comprenia perfectament l'ajornament i tot es preparava per a després de la guerra. Es comptava amb el temps que necessitarien les nacions bel·ligerants per a refer-se, i ens preparàvem per agafar-les tan bon punt poguessin respirar una mica. L'any 1917 havia es-

Palau de les Arts Gràfiques

sinó que formà a casa nostra una generació de bons jardins, que l'ajudaren efectivament i que, quan el deixà l'obra, sabien continuar-la. Els treballs avançaven ràpidament; un passeig a l'hivern, a l'hora del sol, pels camins naixents, era una delícia; es veia la ràpida transformació de la muntanya; amb tot i que la data prementava en la qual s'havia de celebrar el certamen era

tat una data: l'any 1925 en fou una altra.

El 4 d'agost de 1920, i signada pels comissaris generals senyors Cambó i Pich, es publicà una al·locució en la qual es deia que ens trobàvem al final del període preparatori de l'Exposició, retardat per la guerra i per la postguerra i pel desig de fer d'ella quelcom d'excepcional. A la tardor pròxima, deien, calia que ja

junta directiva adoptés els acords definitius per començar la segona etapa: l'execució de l'Exposició. Aleshores es fixaria la data definitiva, s'adoptaria el pla general de tot el que ha de contenir l'Exposició i els edificis de caràcter permanent i transitori que haurien de construir-se; quedarien completades les col·laboracions de l'Ajuntament, Mancomunitat, l'Estat i altres corporacions. Però, deien, des d'ara cal que tothom ajudi amb idees, perquè la manifestació sigui obra de tots.

L'Exposició es dividiria en quatre seccions: la secció d'art, que comprendria les d'art antic, art modern, art popular i les indústries artístiques; la secció agrícola, forestal i minera; i, per últim, la secció de vida, col·lectiva, cultural, social, de govern i de la dona.

L'Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques quedà perfectament determinada pel seu sol emmàntol; avançava en tota la seva extensió des de la generació, transformació, acumulació, mesura i transmissió de l'electricitat fins a les seves variadíssimes aplicacions a la indústria, l'agricultura, els transports i la ciència.

La informació demanada podia referir-se a tot, tant al contingut com a la construcció, serveis, etc. La informació durà fins el 15 de setembre.

Però després semblava que venia un període de consensament; els diversos cabeders, l'Exposició n'absorbia acabament; les 500.000 pessetes inicials semblaven microscòpiques; les dificultats anaven augmentant i un dia la muntanya de Montjuïc no sentí més els cops de magall ni el racar de les pales.

Calia, però, decidir si els milions enterats s'havien de perdre o bé si es podien recuperar, i el diumenge dia 20 de novembre de 1921 es convocà al Palau d'Art Modern una magna assemblea de les entitats barcelonines per tal de decidir si l'Exposició d'Indústries Elèctriques s'havia de celebrar o no.

Simultàniament s'havia confeccionat un gran programa de festes populars que s'havien de celebrar als terrenys de l'Exposició, però el mal temps ho impedí i aleshores s'ajornà per al diumenge següent.

L'assemblea, però, se celebrà i es veié molt concorreguda, tant d'assembleistes com de públic. Va presidir-la el ministre del Treball d'aleshores, senyor Leopold Matos, les autoritats i un gran nombre de personalitats.

El comissari general de l'Exposició, senyor Pich, féu un discurs en el qual digué que calia plantejar la qüestió de si s'havia de celebrar el certamen o no, puix que ja s'havien consumit tots els recursos amb què es comptava al principi. El pressupost era de 60 milions de pessetes i en aquest pressupost ordinari hi havia un augment d'un 50 a un 80 per 100 per l'augment que havien experimentat tant la mà d'obra com el material de construcció. D'aquells 60 milions digué que ja n'havia 20 d'invertits. No era possible adreçar-se al Govern ni a l'Ajuntament, però el senyor Pich creia que aquest darrer podria concedir una ampliació, puix amb la venda dels solars que quedarien després de l'Exposició, en condicions de gran millora, es podria obtenir un benefici de 70 a 80 milions.

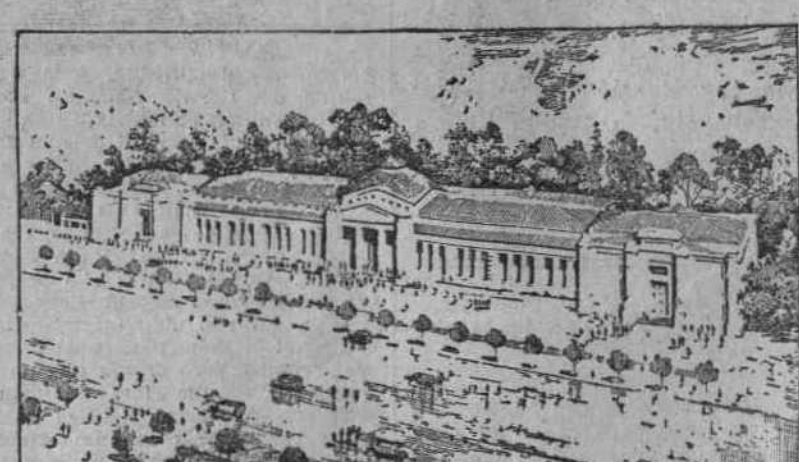
En vista d'això s'acordà acudir al sistema de la creació d'arbitris de caràcter transitori mitjançant un projecte de llei que determinaria el dia que començarien i el dia que acabarien, ja que no havien de durar més que els sis mesos de l'Exposició. Si l'Assemblea donava aquesta autorització, es faria una opera-

ció amb l'Ajuntament o amb els bancs i es tindrien els milions necessaris. Expressat, a més, el senyor Pich, la premsa que corria l'obra per evitar que altres nacions ens passessin davant.

Parlà després l'alcalde senyor Martínez Domingo, i havent expressat

ball, parlà ple d'optimisme, i després se celebrà el banquet oficial de més de 600 coberts.

El dissabte següent visitaren les obres els caps dels grups parlamentaris i el diumenge se celebraren les grans festes populars que foren concorregudes com és de pensar,

Palau de l'Electricitat i forces motrius

tothom llur conformitat, es llegiren les conclusions, en les quals, entre altres extrems, es deia que la ciutat expressava el desig que el gran certamen no es retardés més enllà de l'any 1925, proposar el pla d'arbitris especials i demanar auxili a l'Estat. El senyor Matos, ministre del Tre-

ball, tornà l'activitat a Montjuïc i tothom es mostrà novament ple d'optimisme. Vingué l'any 23; el senyor Cambó dimittí; el senyor Pich dimittí; fou nomenat delegat regi, el marquès de Foronda. Es reformà l'organització. Es fixà la data: el maig de 1929, el 15 de maig, i després el 19.

Una visió general de l'Exposició

Com ja tothom sap, l'Exposició es divideix en tres parts: la industrial, la dels esports i la de l'Art a Espanya, que comprèn l'Arqueologia i les Belles Arts.

El grup industrial comprèn també l'Agricultura, el Comerç, etc., i es pot dir que serà el que donarà el pa per acompanyar la xocolata, com remarca gràficament el Butlletí de la Cambra Mercantil. En ell hi ha onze palaus, que són els següents: Palau de Victòria Eugènia, Palau d'Alfons XIII, Palau de Comunicacions, l'aula de l'Electricitat i la Força motriu, Palau del Treball, Palau del Vestit i de l'Art Tèxtil, Palau de les Arts Decoratives i aplicades, Palau de la secció d'Agricultura, Palau de les Arts Gràfiques i Palau del material d'Esport.

Encara que sembli que el Palau del material Esportiu hauria d'anar a la secció d'Esports, és tan difícil avui destacar l'esport de la indústria i el comerç, que en la divisió ja ha quedat aquest palau en el braç industrial.

El nucli d'Esports, que és el que ve després, serà un nucli més aviat d'actes, de fetes que no pas de productes, i el seu palau és, naturalment, el gran Estadi, on es podran admirar els més famosos atletes actuals, i les seves dependències, on s'exhibiran els esports perduts en els temps de l'antiguitat i els llurs campions. Aquest Estadi va completat per una piscina, on la natació serà el més practicat dels esports.

El nucli de l'Art a Espanya (Arqueologia i Belles Arts), s'installa al Palau Nacional, gràndios i de bell aspecte, que es veu de tots els terrats de Barcelona. Només cal dir que a la sala de festes hi caben 20.000 espectadors.

El nucli serà segurament el més permanentment interessant pel visitant no comprador, ja que en el nucli d'Esports no serà possible fer una festa cada dia, ni tothom s'interessa per tots els esports, ni la resistència física humana permet seure i cridar durant tants dies seguits.

Aquest nucli de l'Art a Espanya serà una interessant manifestació històrica de les més belles i importants produccions artístiques espanyoles. Per això es posa a contribuir el patrimoni de l'Estat, de l'Església, de les Corporacions públiques, de l'Exèrcit i fins de particulars. Constituirà un museu en el qual es trobarà el millor del que hi ha a la Península.

Hi haurà magnífics exemplars d'orfebreria, ferros forjats, ceràmica, esmalts, tapissos, rustes tallades, mobles, ventalls, miralls, blons, amfores, cuirs repulats, reliquats en pergamí, vorí i or laminat i treballat, és a dir, tot el que hi ha de notable i interessant des de les èpoques prehistòriques, fins al període isabelí.

En aquest nucli hi haurà un altre palau on serà exhibit l'art contemporani, i, sobretot, el Poble Espanyol.

Fora d'aquests tres nuclis, hi haurà encara altres palaus, com el Palau de les Missions, on s'exhibiran la majoria dels objectes que figuraven a l'Exposició Missional Vaticana, i el pavelló de l'Estat Espanyol, que continuarà les riqueses del patrimoni nacional.

Hi ha, encara, al Teatre Grec, on el qual es celebraran grans representacions.

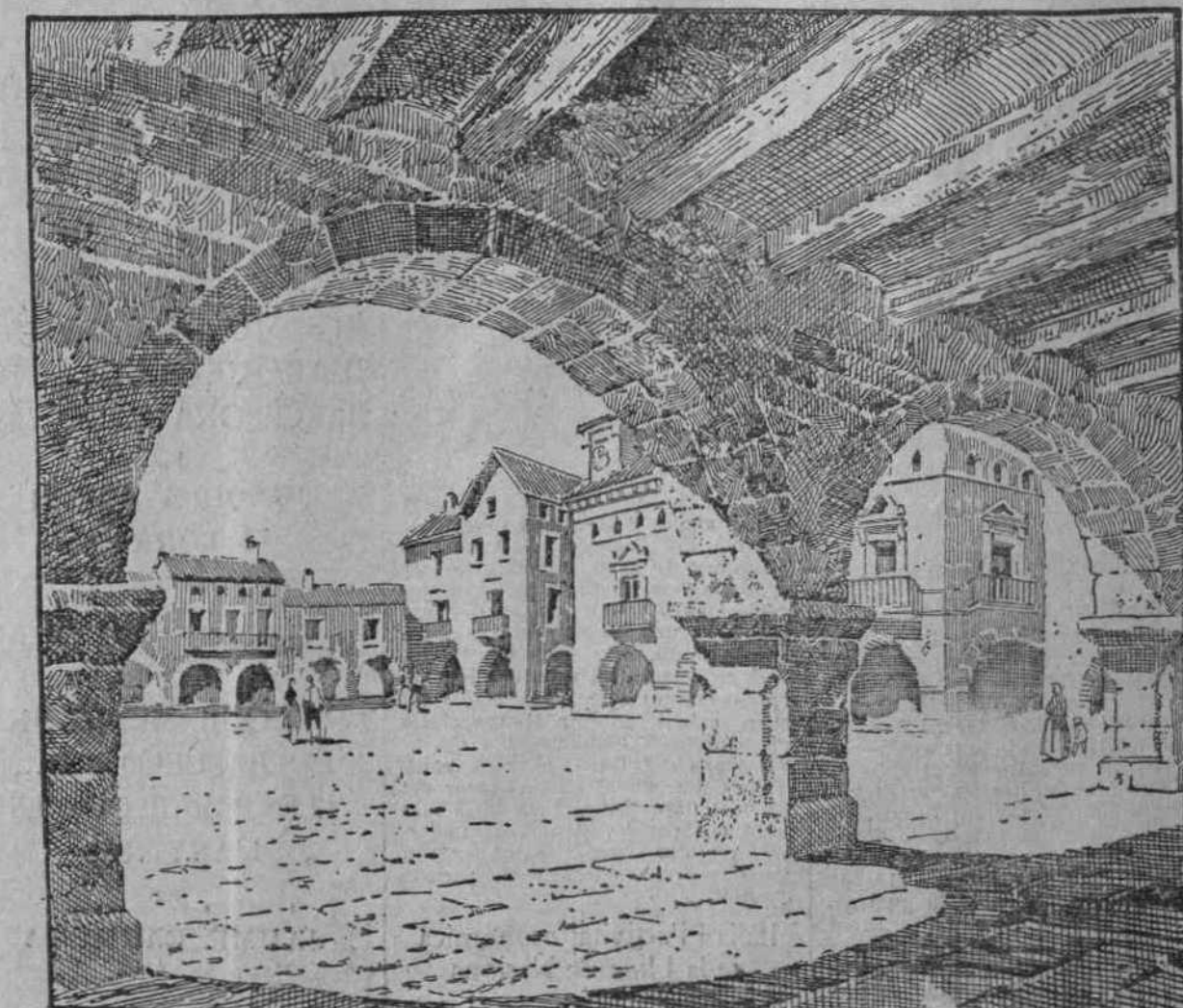
Naturalment, per donar vida a tot això, no és gaire fàcil d'imaginar els actes, les festes, les atraccions que caldrà posar en moviment per convertir el que seria una visita monòtona en una cosa viva, moguda i interessant.

Es per això que totes aquestes construccions, espaldades convenientment, tindran entre elles els jardins de la muntanya amb els seus delicioses recreants, en els quals hi haurà instal·lats divertiments, atraccions, bars i restaurants, etc., etc.

L'extensió dels terrenys fóra fatigadora, si s'haguessin de fer a peu els trajecs, però per això hi ha escales mòbils, ascensors, automòbils, automòbils, el funicular de Montjuïc, l'ascensor de Miramar i, so-

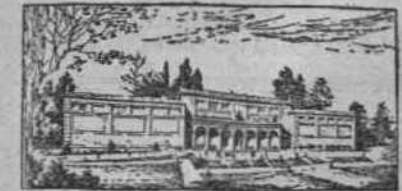
La Casa de la Prensa

Una vista del Poble Espanyol

bretot, el transbordador del port, que anirà des de Miramar als banyes de la Barceloneta travessant tot el port a una altura mitja de 60 metres, amb una estació intermèdia dalt d'un castellat a la Porta de la Pau, i un de final damunt els banyes de Sant Sebastià. Aquests castells seran de més de 70 metres d'alçada, amb ascensor, i al de la Barceloneta hi haurà plataformes amb restaurants, etc., de manera que serà una delícia fer el viatge i contemplar la ciutat i el port com des d'un avió. Les vagonetes tindran cabuda per 17 passatgers i un empleat, i el recorregut, a una velocitat de 360 metres per segon, es farà el total en menys de set minuts. No cal dir l'atracció extraordinària que representaran una instal·lació com aquesta quan estigui enllestida. No dubitem que serà una corrua interminable de públic.

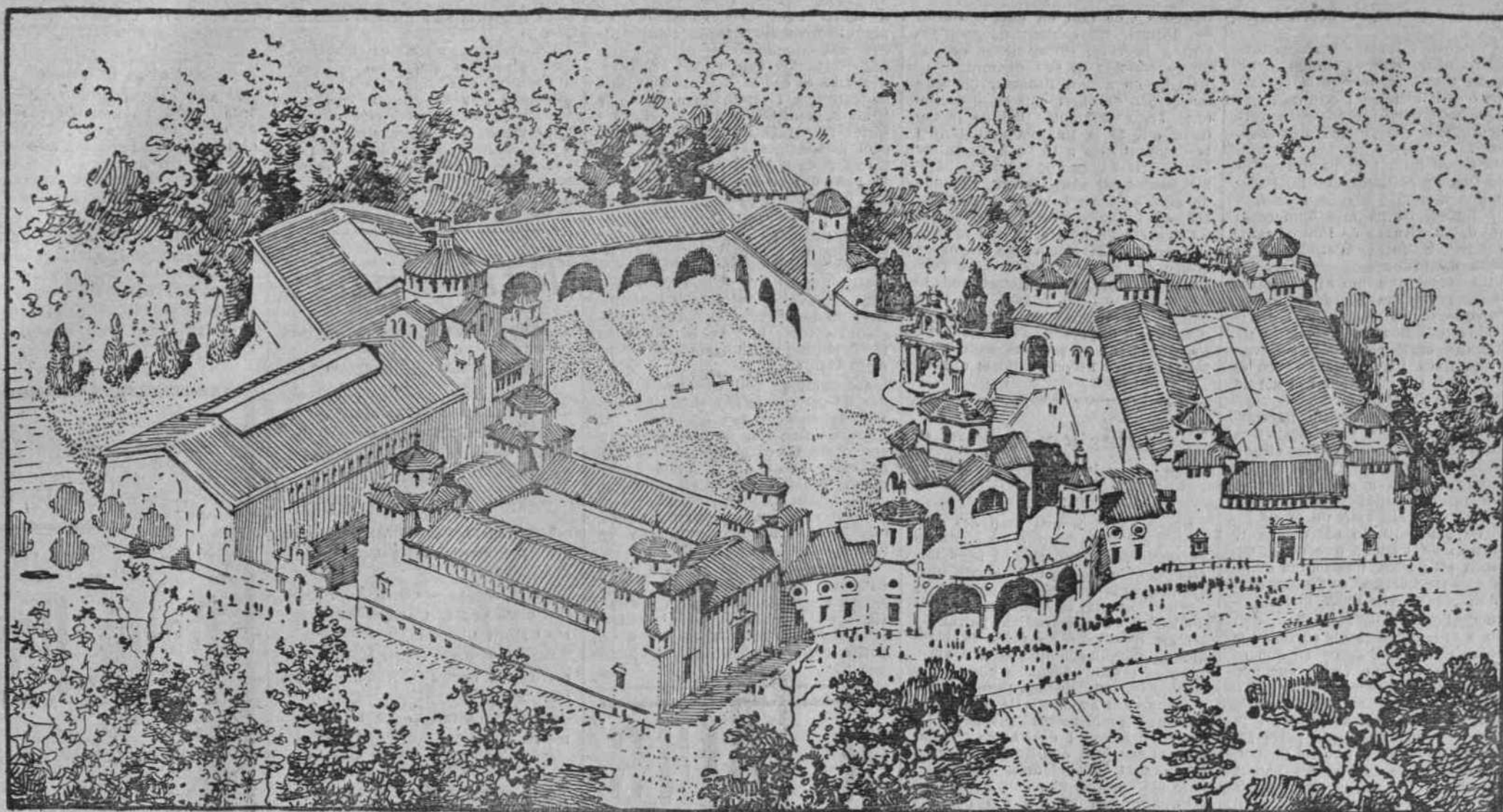
Pel que fa a l'aspecte exterior de l'Exposició, al cop de vista general

de magnificència i fantasia, caldrà esperar a la nit. Aleshores mil llums fantàstics de tots els colors, col·laboraran per deixar bocabatats al visitant i per mostrar fins a distants i extraordinàries l'emplaçament de la nostra Exposició.

De nits, el recinte presenta un bell aspecte, gràcies a les combinacions de llums que il·luminen els jocs d'aigües i les façanes dels palaus. Entre els diversos espectacles on la llum juga paper, hi ha la coberta lluminosa del davant del Palau Nacional; els brolladors de les places de Belles Arts i de l'Univers; i el central, que serà de colossals proporcions, el més important i de llums més variades dels que fins avui s'hauran vist.

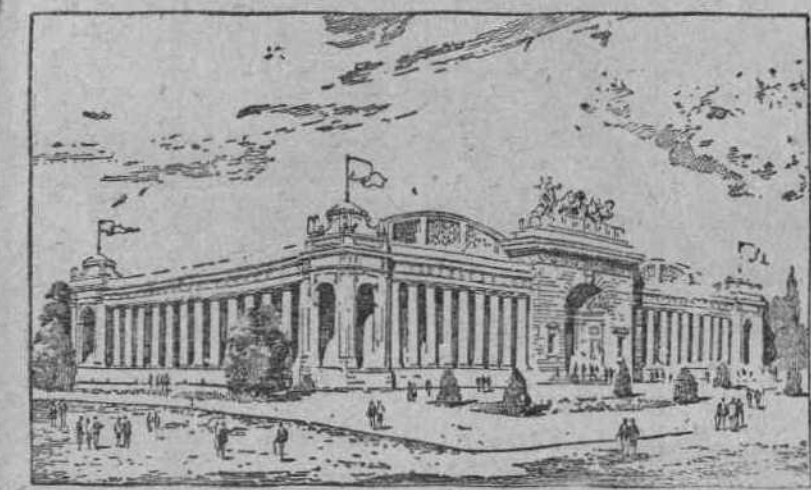
Les dificultats que presentava el problema, eren extraordinàries, subtils, el mateix «Butlletí». És possible — diu — que si l'Exposició s'hagués hagut d'ajornar altre cop, hauria calgut canviar tot el projecte d'il·luminació, perquè d'altres llums haurien passat al davant. Però, ara com ara, l'il·luminat espectacular que ens ofereix, és el més modern i el més grandios que fins ara s'haurà vist. El projecte plantejava els següents factors: harmonia de les proporcions i de les coloracions, el colossisme i el misteri de la novetat, i es pot dir que tot ha estat resolt satisfactoriament. Naturalment, els cartells que fins ara s'han editat, no donen més que una idea molt vaga i de vegades contrapro-

Palau de l'Agricultura

doll d'aigua és de 2.600 litres per segon. Tindrà trenta jocs d'aigua diferents que es podran agrupar en sèries de dos, de tres o de quatre. La il·luminació es farà per coronas de reflectors amb llampes d'incandescència amb un poder lumínic total de 1.200.000 hgies. Es pot afirmar que serà el brollador més important del món.

Al mig de la Plaça de l'Univers figura un «Jardí d'aigua lluminosa». El públic que hi transiti es trobarà volat de plantes d'aigua lluminosa de colors i formes diferents, talmunt com un jardí encantat de les Mil i una Nits. Només hi mancaran el drac i la princesa encantada. D'aquestes, però, és segur que n'hi haurà moltes. Les cascades que baixen del Palau Nacional, seran una altra fantasia de color i de llum; i l'avinguda d'Amèrica tindrà també un aspecte fantàstic amb una doble

Palau de Comunicacions

diuent per explicar i ponderar el que serà de nits l'Exposició. La principal zona de l'Exposició, exclusivament dotada d'il·luminació efectista, és la situada entre la Plaça d'Espanya i el Palau Nacional, i comprèn l'avinguda d'Amèrica, les places de l'Univers, de Belles Arts, de l'Univers, de l'Art popular, i les escalinates i termes entre aquestes darreres i el Palau Nacional.

Entre els elements que contribuiran als efectes lluminosos en aquesta zona, cal citar el gran brollador lluminós de la Plaça de Belles Arts; l'estany mesura 64 per 48 metres, i el

filera de pedestals lluminosos i de brolladors mágics.

Els elements decoratius d'il·luminació seran, en general, brolladors i cobertes, pedestals de vidre opali amb llums interiors, plantes i flors de vidre estilitzades, lluminades també interiorment, arbres lluminats amb llum indirecta, pebeters amb vapor d'aigua lluminat.

La festa lluminosa de cada nit comença amb un doll que baixa de dalt de tot, volat del marc fosc de palaus. En arribar a la plaça número 3, s'obre en dues branques divergents formades pels brolladors lluminosos laterals de la primera i la segona plaça, i els diferents elements de vidre. Aquests dos dolls de llum seguiran per l'avinguda d'Amèrica fins a la Plaça d'Espanya.

De dalt a baix d'aquests dolls baixen els colors en onades successives que es propaguen lentament sense canvis bruscos. I com a corona sorgeixen, de dalt del Palau Nacional, els feixos de llum de colors que acaben l'aspecte del conjunt.

Però això no és més que un aspecte, que durarà mitja hora. S'aniran apagant els llums de les cascades i brolladors de la plaça número 2, dels pedestals de l'avinguda d'Amèrica, i un cop tot fos, sortirà de sota, al centre d'aquesta zona, el gran brollador lluminós, de claror suficient per a lluminar les places i la

El Poble Espanyol

El brollador, amb totes les seves combinacions de forma i color, durarà una altra mitja hora, i aleshores, tot apagat, quedaran només les façanes i blanquíssimes de llum d'is palaus, i, especialment, del Nacional. S'il·luminaran, aleshores, cascades, brolladors, arbres, pebeters i elements tots de cristall.

I aquest aspecte durarà mitja hora més. S'obscuriran les façanes i després tot es tornarà llum, i el plan als deu minuts serà vermell i després verd. I en dues hores i mitja no s'ha repetit un sol aspecte.

Contrastant amb aquests canvis, la Plaça de l'Univers presentarà una

il·luminació suau i delicada que li donarà el jardí d'aigua lluminosa. Aquest jardí ha de quedar a l'interior d'un rectangle d'elements lluminosos que li faci de marc, i entre aquest marc i els brolladors, hi ha

Palau de Comunicacions

Les cobertes d'aquest edifici són fetes amb les grans estructures

MONTON

Vegí's anuncis «Poble Espanyol»

un ample passeig per al trànsit a peu. Els elements lluminosos del marc, emetran una suau llum difusa en tota la seva alçada. Entre cada grup de pedestals hi haurà un banc lluminat amb llum indirecta.

POBLE ESPANYOL

Més de 3.000 d'aquestes cobertes són amb estructures

MONTON

trangers, distribuïts de la manera següent:

225.000 belgues
38.000 anglesos
100.000 alemanys
56.000 espanyols
38.000 italians
7.000 russos
2.000 suecs i noruecs
5.000 grecs, romanesos i turcs
32.000 austríacs
3.500 portuguesos
12.000 africans
8.300 asiàtics
3.000 oceànics
90.000 nord-americans
25.000 sud-americans

Dels registres oficials de l'Exposició resultava que del 6 de maig al 6 de novembre va haver-hi vint-i-cinc milions d'entrades de pagament, la qual cosa supera de molt les Exposicions dels anys 1887 i 1889. Sobretot

se intervencions exòtiques, quan realment els homes senten el negoci, se sacrifiquen i saben triomfar. La dificultat tan greu com les que amenaçaven, de destrucció total, els negocis del gas durant el període de la guerra europea.

El gas que havia estat gairebé eliminat de per tot arreu, torna a res sorgir més potent que mai, tant al carrer, per a la il·luminació pública, en competència amb altres mitjans, com a la casa, per tots els quaters de cuina i per totes les comoditats de calefacció i, encara que faci una mica estrany, per a la producció de fred i glaç.

Un pas més i veurem el gas substituïnt la benzina en camions, autobusos, etc.

Sempre és agradable poder constatar que una indústria de casa progressa, i que el seu esdevindor és

presenta en condicions absolutament favorables.

Tots els països estudien intensament els seus problemes del combustible i dels carburants. La nostra ciutat en té ja una bona base.

A l'Ajuntament

Els llums

Continuant la instal·lació de la llum definitiva per gas en la zona d'interior, dijous, fou inaugurada la corresponent a la Plaça de la Cathedral, Plaça Nova i part baixa de la Plaça de Santa Anna.

Igualment ho serà avui, divendres, la il·luminació de la Plaça de Sant Joan de Gràcia.

El carrer de Rubinstein

Perquè els interessats puguin formular les reclamacions que estimin necessàries s'adverteix que durant el termini de vint dies hàbils estarà de manifest a l'Oficina d'Informació, situada en els baixos de la Casa Consistorial, l'expedient relatiu al projecte de rasant per al carrer de Rubinstein (entre els de Sant Gervasi i Balmes).

Subhasta

S'ha celebrat la subhasta relativa a les obres d'obertura dels carrers B, C i D del projecte d'urbanització de la zona limitada pels carrers de Valls, Arc de Sant Martí, Amílcar, Fàsser de Matagall i Urbanització Fargas, sota el tipus de 49.981'61 pes-

L'Estadi

els darrers dies l'afluència i el moviment va ésser extraordinari.

Encara diu que, a desgrat del desinterès i de la liberalitat amb què es feu l'Exposició, el balanç es clou amb un benefici d'uns vint milions de francs, i que segons càlculs aproximats els hostes que visitaren París hi van deixar 1.250 milions de francs.

La Catalana de Gas i Electricitat S. A.

Companya de serveis públics fundada en 1840 per la Banca Gili i reconstituïda des de 1845 fins a 1892 per don Josep Mansana i Dordau, a qui succeí el seu fill, el nostre bon patriota enginyer i advocat don Josep Mansana i Terrés, qui continuà al cap d'aquest afer eminentment nacional, puix han sabut els seus dirigents mantenir aquesta independència sotralent-se a la notòria tendència dels capitals estrangers de controlar els nostres més importants serveis públics.

Aquesta Companya que fou fundada amb el capital de 1.500.000 pesetes, és avui dia una de les més importants i constitueix un exemple pràctic del que som capaços d'aconseguir amb els nostres propis mitjans, sau-

tes. Ha estat adjudicada provisionalment a Antoni Aleix, per la quantitat de 41.500 pesetes.

Crida

Per assabentar-los d'un assumpte que els interessa, hauran de presentarse a les Oficines de l'Institut d'Hygiene (Plaça de Lesseps, 1), qualsevol dia laborable, de deu a una, els senyors següents: Antoni Llozer, Domènec González, Josep Maria Santasusana, J. Barbens, Francesc Rízon, Paulina Cardenosa, Josep García, Ramon Font, E. Martín, Francisco Gómez i J. Robles.

POBLE ESPANYOL

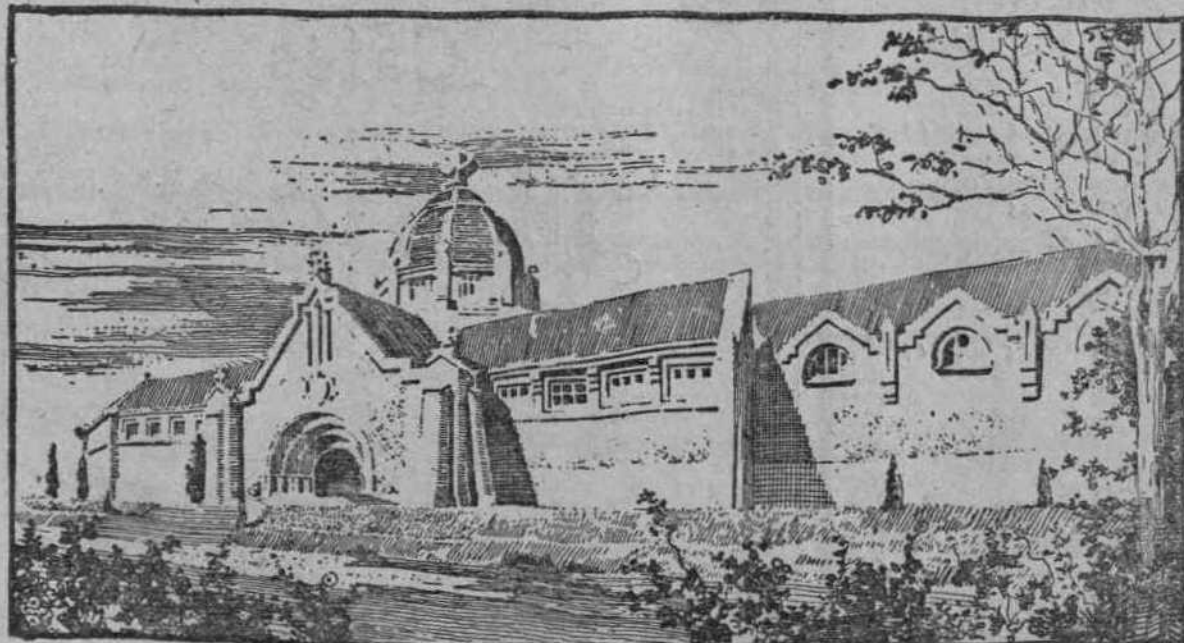
Més de 3.000 d'aquestes cobertes són amb estructures

MONTON

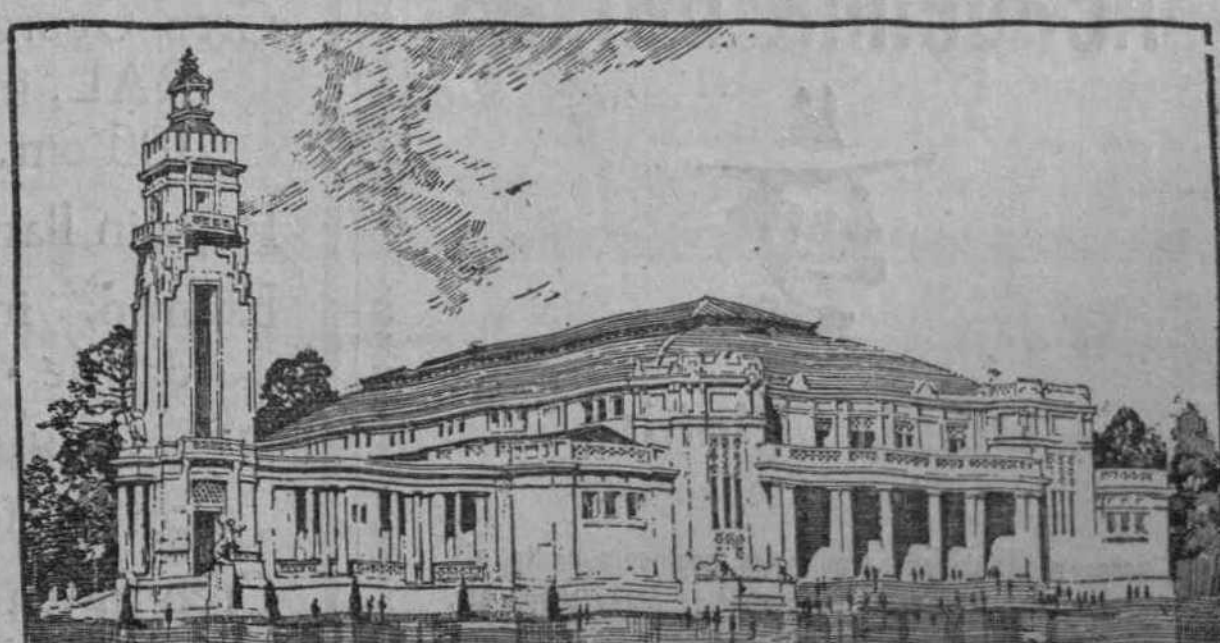
POBLE ESPANYOL

Més de 3.000 d'aquestes cobertes són amb estructures

MONTON

Palau de les missions

Palau de Projeccions

Pels volts del Portal de l'Àngel

Voleu un itinerari barceloní? No arribarà a ésser el del rovell de l'ou—carrer Paradís, Plaça Nova—, però sí no arribarà a tenir tota la suggestió d'ambient d'una ciutat, i de gràcia d'aquella ciutat, té, en canvi, la compensació no gens petita, de participar amb ella en la vida d'una altra. És a dir de compaginar la vivacitat i el fressell de la ciutat, amb la placidesa d'unes reconduccions característiques, potser no ben plenes de tipisme, precisament, però guarnides d'alguna cosa infinitament més gràcia i més viva.

Situem-nos, doncs, al Portal de l'Àngel, que, si un dia fou estretament portalada, ho és encara avui en un altre pla: De fet obra ja porta a una plaça de carrers que no sabem ben bé si en surten o hi van a parar o si les dues coses alhora.

El Portal de l'Àngel, avinguda a la Plaça de Catalunya, és així mateix la porta que obre la ciutat nova a la vella ciutat exquisidament antigadissa. De la plaça de Catalunya als volts de la Catedral, cal no anar-hi de cop; convé un passadís discret que us hi porti amablement, gairebé insensiblement, que atenui el contrast, ple de violència, que, com si tal cosa, us hi vagi ensinestrant i us hi deixi sense donar-vos-en compte.

Diu que un àngel barreja tot daurat presidint un temps aquest portal, que és avui un carrer magnífic, en un altre sentit que el de la grandària. La suggestió d'aquest àngel, lligada a la del nom, us evoca aquella porta d'aurada de Poblet. És una evocació fantàstica. No pòdem trobar-hi massa lligams. Però el carrer, si no d'aurat, és dels de Barcelona que té una brillantor i un esclat més propi. És a dir, més barceloníssim.

Es un carrer que té una mica de forma de ventall, ample de la part de dalt de la Plaça de Catalunya, apimant de la plaça, d'allí on es clou el barrillete d'aquest ventall prestigios, i que amb una certa bona voluntat no fa pas gens de mal imaginari-se.

D'altra banda, el Portal de l'Àngel, és situat amb una estratègia perfecta entre la Via Layetana i la Rambla. No és, doncs, tan estret com sembla. De cada banda els carrers l'acosten un tros més cap a la Ram-

bla; un tros més cap a la Via Layetana. El Portal de l'Àngel, s'arrecera una mica; no li fa gaire el bullit, si no li arriba filtrat per una pila de carrers que li atenuen i que de vegades només li deixen arribar un cert presentiment que li priva d'ensopir-se.

Però ell es mira i es remira en el bé de Déu de botigues que té, i s'adona que té també alguna cosa més que botigues. Hi ha més d'un casal que el deixa divagar de tant en tant, però torna a mirar aparadors i li sembla de primera.

Es un carrer que llua al vespre tot encès com un bon aparador; és un carrer que té als matins un lloriscament jove. Sent les cambranes de les millors esglésies que li són veïnes i es lleva i s'empolaina. Veu el Tibidabo nit i transparent i el sol de la Plaça de Catalunya.

El Portal de l'Àngel és un dels carrers que donen una idea més clara de com és compaginant la vivacitat amb la distinció. Qui li negarà la senyoria? Qui gosarà a negar-li també una vivacitat triomfal sense estrèpits, dringant amb un so de picarol de plata? Es un carrer que té un róssec de tradició que no li entremencia als passos, una patina d'història que no arriba a desfigurar-li els nous colors que l'han pintat.

I aquest punt dolc el té tant, que arriba a encomanar-lo als carrers que hi toquen. Un dels casos en que és més visible aquesta virtut encomanadora és en el carrer de la Canuda. Fixeu-vos quina mena d'osai és aquest carrer entre el Portal i la Rambla. Es un carrer que porta cascals. Un carrer breu que ha de portar la pompa de dos o tres palaus dels millors. Es un carrer que als cecs encara poden tocar-hi el violí amb una certa intimitat. Es evitant que podrien, sense cridar massa l'atenció, passar-hi carrosses. I païges amb pererrones i tot.

Tanmateix és un carrer que no rancieta. Un carrer breu, ben apropiat. Un carrer convençut que de tenir un palau ni dos no se'n viu i s'ha espavilat i s'ha guarnit d'un rengle de botigues que enamoren. Un carrer que perquè no fessin còrrer que només té música de cecs, s'ha fet una Sala Mozart. Un carrer ambiciós, en fi. Un carrer que sense que se senti avorronit de la seva història viu al dia i, quiet com és, surt de tant en tant a mirar les

Rambles i de tant en tant el Portal de l'Àngel, tot content de tenir-los tant a la vora, sense haver de patir un tramvia al seu damunt. Hi ha en aquest itinerari un altre carrer ben apropiat, que és el de Boters. Té, a diferència del de la Canuda, que té la Rambla més lluny i la Catedral més a la vora. El carrer Portaferrissa li és allò que és la Rambla per aquell altre carrer. Li dona de més a la vora la seva vivacitat i fins i tot una mica del seu esclat. El carrer de Boters no ens fa pensar gens en la fressa que ens evoca el seu nom. Es un carrer estret però ben apropiat també. Estret així fa de bon vaure, en passar, les dues bandes. No hi ha cap voravira posada. No és possible l'engelosament. Es, doncs, un carrer que posa a les mans del que hi passa tot el que té.

Curtits i corretges Hombravella

Ningú no diria que prop del Guinardó, als indrets on els monestral barcelonins van construir llurs torretes, s'hi aixequés una fàbrica que, armada amb tots els avantatges de la contemporaneïtat, evoca una de les indústries de més tradició païral.

L'art d'utilitzar les pells, la blanqueria, per dir-ho amb termes apropiats, és vella perquè l'home, per abrigar-se, una de les primeres coses que se li acudí fou la d'aprofitar allò que precisament defensava les besties del fred i de l'aigua. Roma, amb el seu geni civilitzador va treure en part la tendència esmentada, però els barbes, fills dels boscos, les refinaren. Hi ha qui diu que els vestits curts com el que són resultat d'un ressavi ancestral, perquè els pobles teixidors tenien l'orgull i la gràcia del traïll, com el de la túnica, el «peplum» o el mantell. La pell és, doncs, quelcom que impera des del passat al present. La seva manipulació fou un dels ursos de la indústria catalana als temps medievals, i a Reus, Vich, Barcelona, Igualada, Girona i altres poblacions adquirí una importància el llevat de la qual ha fermentat en demostracions esplèndides com les de la fàbrica Hombravella, situada al carrer d'Amílcar, de la nostra metropoli.

El despatx de la casa és al Pas-seig de Sant Joan, 12. L'edifici del carrer d'Amílcar, al peu del tramvia d'Horta, i que té una superfície de 70.000 pams quadrats, està destinat exclusivament a fàbrica. Hem evocat la tradició pellaire per

a sentar l'antigor de l'especialitat, però hem de dir que la fàbrica de Francesc Hombravella correspon a les necessitats dels temps moderns. Per això es dedica a la manipulació de corretges i especialment a la de tiratocs, aquestes corretges fines i fortes que la batzegada del «garrot», com personatges de guinyol, a cops arrosseguen la llançadora per a fer la anar d'un costat a l'altre del teiler marcant el ritme d'una cançó eterna.

Una prova de la modernitat dels procediments de la casa és que no se sent la fortor característica de les pells i que tant us sentia quan passeu pels volts de Sant Cugat del Rec, on fou batejat el nostre gloriosíssim «Senyor Esteve». Es obtinguda la inodoritat mitjançant un airejament continu.

Assecador de pell en brut, assecador de després, grans safareigs, secció de curtició a mà, bombos de gran tamany que tornen a rentar, secció de tallar el cuir, màquines de vapor per a donar al cuir i temperatura als diferents estats de la casa, dipòsit de peces, secció de tacs i tiratocs, corretges de totes mides, etc. Tota una empresa posada en marxa.

La importància de la casa resta palesada en el fet de tenir una secció destinada a fer-se la clauveria i els carrols que es necessiten, igualment que les matris per a «cuiros» per a bombes i altres aplicacions.

R. FINS

Curtits i articles per a calçat

Canuda, 24
Duc de la Victòria, 14-16
Telèf. 17873
BARCELONA

cions industrials de precisió matemàtica. Manufactura plena de moviment amb productes que estan destinats a donar-ne més, tal és la impressió que hom treu en anar a visitar la fàbrica de curtits i corretges del senyor Francesc Hombravella, situada a un dels llocs més atractius del nostre apreciat districte IX de Barcelona.

D. G.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A DILLUNS

AUDIENCIA TERRITORIAL
Sala primera. Contenció. Acord de l'Ajuntament d'Arenys. Torràs Bombí contra l'Administració.
Sala segona. Incident Jaume Galya contra Dolores Paloma.

AUDIENCIA PROVINCIAL
Secció primera. — Audiència. Un oral per abort contra Carme Omedes.
Secció segona. — Concepció i Oest. Dos orals per furt contra Benet Enric i Martí Llaurodo.
Secció tercera. — Llotja. Un oral per estafa contra Salvador de Fuster.
Secció quarta. — No té assenyalaments.

PER FURT

A la secció primera se celebrà un oral per furt domèstic contra Assumpció Menzo qui estigué de servei com a minyona en una casa de la Ronda de Sant Pere i als vuit dies se n'anà i s'emportà joies per valor de 5.556 pessetes.

PER ESTAFA

Davant del tribunal de la secció tercera comparegué Evarist Mestres acusat d'un delicte d'estafa per no pagar uns gèneres que adquirí, il·luminant unes lletres contra tercera persona que tampoc feu efectives. El fiscal demanà la pena de dos anys de presó.

ROBATORIS

Joan Soler que ha llat al carrer de Ribes ha denunciat que li robaron del seu pis roba que valia en 500 pessetes.
També, Carme i barz, del seu domi-

lli del carrer del Pi li sotragueren roba de sa propietat i d'un rellotge que té.

VIATGE DE FRANCO

El xofèr Segon Deulofeu denuncià a la policia un individu que li llogà el cotxe per a fer un viatge a La Bisbal, i en regressar, amb el pretext de depositar una carta al correu de l'estació de França, desaparegué sense abonar-li les 250 pessetes a què ascendia el viatge.

PER TENIR ARMA SENSE PERMIS
Ha ingressat a la presó a disposició del jutjat del Nord Adrià Vilagrassa per haver-se-li ocupat una pistola sense llicència per usar-la.

ELS SUMARIS PER COMUNISME
Ha arribat a Barcelona el jutjat

especial que instrueix els sumaris per comunisme. Formen el dit jutjat el jutge Salvador Alarcon, el fiscal inspector del sumari senyor Romero de Tejada, el secretari Francesc de P. Ribes i dos oficials.

L'esmentat jutjat, procedent de València i Múrcia, sembla que ve a rebre algunes declaracions a encarregar-se per aquest sumari que es troben a la presó d'aquesta ciutat. Complimentaren el president de l'Audiència i prengueren possessió del despatx habilitat per als jutjats especials.

NOMENAMENTS

Per R. O. del ministeri de Justícia han estat nomenats degà i vice-degà jutges senyors Manuel López Aviles i Ignasi de Leca.

Magatzem de material per a tota classe d'instal·lacions elèctriques

Payà, Pons i Rovirosa

Telèfon 11913

Carrer Santa Anna, 20
(prop de la Rambla)

BARCELONA

MANUFACTURA DE ROSARIS RELIGIOSOS
VDA. DE JOSEP PUJOL
AV. PORTAL DE L'ÀNGEL 2
BARCELONA

JOCS D'ESCACS, DOMINO, MAH-JONGG, JAQUET, TRESILLO

VIDUA BAQUÉ

Sempre novetats en jocs i joquines
8 - ARCHS - 8

Farmàcia PONSATI

Especialitats Nacionals i Estrangeres
Injectables - Ortopèdia, etcètera

Plaça Nova, 3 - BARCELONA - Telèfon 18791

Xocolates - Bombons
Cafès

Artigas

VENDES:

Carme, número 43
Avinguda del Portal de l'Àngel, 11

Rosend Olivella

BOTERS, 19 i 21 (continuació Portaferrissa)

Als forasters de l'Exposició

Hotel Catalunya

(Entre Rambla i Plaça de Catalunya)

Santa Anna, 24 :: Telèfon 10474

Completament reformat
pel seu nou propietari

J. Rosell Pallarès

Habitacions amb aigua corrent
i cambres de bany

Acadèmia Baixas

Dibuix i Pintura
per a joves i senyoretes

Classes especials per arquitectes, enginyers, perits, etc.
Figura, lavat, aquarel·la, composició, perspectiva, etc.

Carrer del Pi, núm. 1

SALDOS

Central: Salmerón, 75, pral.

Sucursal: Avinguda del Portal de l'Àngel, 36, pral.

Lots constants de novetats
en sedes, llanes i cotons

50 %
d'economia

DETALL D'ALGUNS GENERES:

Crespó seda natural, 90 cm. a.	3'50 ptes. mt.
Charmelaine per abrics, 90 cm. a.	3'50 " "
Crep Georgette, SEDA NATURAL, immens assortit, ample	
100 cm. des de	4'00 " "
Popelin llana, 90 cm. a.	2'00 " "
Etamin, infinitat de dibuixos, des de	1'00 " "
Rica batista estampada, gran col·lecció, el "corte"	1'50 pessetes
Crep Saten	7'50 " "

Brunsviga

LA MILLOR CALCULADORA DEL MON.

V. GUILLAMET

BARCELONA: Rda. Universitat, 31
MADRID: Av. Pi i Margall, 11**Astra**

LA SUMADORA MES MODERNA COMPLETA I PERFECTA.

V. GUILLAMET

BARCELONA: Rda. Universitat, 31
MADRID: Av. Pi i Margall, 11**Allsteel**

MOBLES I PRESTATGERIES DESMUNTABLES, D'ACER.

V. GUILLAMET

BARCELONA: Rda. Universitat, 31
MADRID: Av. Pi i Margall, 11**La Ronda de la Universitat**

Amb un peu a la Plaça de Catalunya i un altre a la Rambla d'aquest mateix nom, la Ronda de la Universitat és dels indrets més bonics i vagues que no saben on començar i on acabar ben bé. És un carrer d'una sola tirada, diguem-ne. Un carrer que travessa el cor de la ciutat, sobretot els indrets més reners i més sensibles.

Féiem, a propòsit d'unes altres Rondes, un elogi del verb «rondar», que és tota una altra cosa del passeig simplement de l'anar a donar un tomb o d'aquell «anar a estirar les cames». Rondar implica una finalitat, un punt imprécis, un cert abandó, unes ganes d'alçar el cap i de mirar què passa, un leit que no comporta ni presses ni inquietuds.

Ara, davant la Ronda de la Universitat, tot el nostre fantasme se'n va en orris. La Ronda de la Universitat és un carrer inquiet que vol fressa i vol, sobretot, tirar el dret i fer via. No està per badaleries, fins vol, amb una certa pressa, els idil·lis d'estudiants. És un carrer que, de fet, comença a viure quan toquen les nou al rellotge de la torre de la Universitat.

Dèiem que era el carrer de Pelayo un carrer dringant d'estudiants a primera hora del matí, i també a la caiguda de la tarda. La Ronda de la Universitat és el carrer dels estudiants que tenen una mica tard i volen fer drecera, i dels que volen arribar-hi amb el llibre obert.

La Ronda de la Universitat és, potser, entre tots els nostres carrers, un dels que tenen un terran més seguit i més definit en tot el seu trajecte. Hi ha carrers que es inorden per la diversitat. Neixen lentament, la majoria de les vegades han anat conjuntant-se un posat que és tot divers a cada quatre passos. Adés

senyoreja de balconades, adés estreta en un carreró rídic, ara s'obre magnífic per tornar-se a esquivar al cap d'una estona. Són carrers, una mica mostrari, que, a forja de diversitat arriben a perdre tot posat propi i són només una religió de cases amb portes i finestres i balconcs i terrats.

El cas de les Rondes és tot un altre cas. Diguem-ne un cas de temperament admirable. No es deuen pertorbar ni per la llusor i la fresca de la Plaça de Catalunya ni per la flor senyoriola de la Rambla d'aquest nom. La Ronda de la Universitat fa el seu camí amb una serena imperturbabilitat; és una via plena de seny, d'un seny, no pas gens exempt de gràcia. Carrer d'escolars, és, així mateix, carrer d'afers.

Fixeu-vos en el seu aire. Té les cases arreglades en una alçada, si fa no fa, nivellada i, si fa no fa, d'un mateix to i d'una presència per l'estil. Un to discretament obscur; cases que no tenen cap retenció, però d'una senyoria apagada i amable. Cases, més aviat altes, una mica, amb coronisa nivellada. Sobretot té aquesta regularitat el tros que va de la Plaça de Catalunya al carrer de Balmes.

Quan s'exempli una mica, tant mateix, no deixa d'esser ben bé ell. Es prepara com si dignés per a l'exemplament de la plaça que, al tram, té una mica massa soltat i que ja hem dit que ell és un carrer que no està per trasbalsos ni per violències, que ho vol tot de né a bé i que es comporta amb una discreció elegantíssima.

Posats a mirar els carrers, no pas com un simple arreglament de portes i finestres i aparadors i terrats — com dèiem — val la pena de fixar-se en una certa i ben visible relació que hi ha entre els carrers i les botigues o les cases que té i la mena d'afers que s'hi mouen.

Comencem a caminar per la voravie. Mirem l'escaparat o la portala-

da, o el cartell que tenim al costat, de passada passem revista també dels que hi ha a l'altra voravie. Anant una mica a poc a poc, la cosa no és pas de molt mal fer.

Com que és un carrer que té ja una certa patina, que té una certa història i és tot posat dels anys, així també encanona una mena de solidesa especial i ben envejable al seu tràfec, a les seves escapades, a les mildiverses activitats que us anuncia un cartellat lluent al peu d'una porta o bé un retol decoratiu en un balcó.

Es tot parans i tornant a passar que sentiu com el carrer us afluixa aquell bé de Déu de noms. Els lleva tot l'aire de provatura, d'aventura, de tanteig, de temeritat o bé de paganda i mitjà i vane. Es evident que un carrer té un posat i una personalitat innegable i encomanadissa.

Ara situem-vos ja a la Plaça de la Universitat, a l'entrada només. Allí on el carrer, per l'atracció de la Plaça i dels carrers que hi deixen, perdilla de perdre aquell seu posat que descriu a més.

Fixem-nos en la mena d'arribada que fan en aquesta Plaça els tres carrers més importants que hi deixen. Diguem el carrer de Pelayo, la Gran Via i la Ronda de la Universitat. Entre tots tres, el que s'hi fa més esborradís és, evidentment, aquest. I el que la travessa amb un aire més engallat i més triomfal, és, sense cap dubte, la Gran Via. Hi passa amb un aire d'aturar-s'hi i alhora de tirar al dret que li dona un predomini innegable de davant el carrer de Pelayo, que es prepara tan bé per arribar-hi, i de la mateixa Ronda que, d'acord amb el nom, es comporta tan com a la seva finalitat no fos sinó arribar allí fent tant de golg com pugui i fent-se després esborradís i tornar a cabdellar cap amunt.

Aquesta és, diguem-ne, una punta. Fora ho de poder endevinar i encara millor que un carrer, i en aquest cas concret la Ronda de la Universitat, pogués contar-nos quin és dels seus dos caps el que li fa més gràcia.

Perquè és evident que hi ha d'haver en els carrers una certa jerarquia, com la de precisar-se per al seu règim particular on és el cap del carrer i on és la cua.

Imaginem que la Ronda de la Universitat, posada a triar sobre aquest punt, hauria de sentir-se forçada per pleix, de moment, és clar, si es desixés portar més pel cor que pel seny, donaria una absoluta primacia a la Plaça de Catalunya. Val a dir que és un començament que la fa quedar bé, que li dona una primícia ma categoria.

Ara, mesurant bé avantatges i inconvenients, ben aviat hauria d'adonar-se que si té aquell aspecte brillant, més rumb, més viu i més fatenda, també és veritat que la Ronda i la Plaça la tracten amb una gentillesa molt relativa i sembla que més aviat no hi volen saber res.

Diriem per la nostra banda que és en aquesta punta que la Ronda mor, sense pena ni glòria. Perquè en reprenent la senlla sota un altre nom, a penes hi ha record de la seva anterior existència, que sembla tan llunyana i gairebé esborrada del tot.

Quedem, doncs, que aquesta Ronda — que mereix tota la nostra consideració pel seu aire i la seva situació, la gentillesa amb què es comporta, la discreció amb sap subratllar i fer lluir les seves coses, i les seves gràcies i les gràcies que li han confiat generosament — comença a la Plaça que li dona nom. I val a dir que no cometa pas cap ingratitude al no dir que és la Plaça que li fa més gràcia.

Davant les Rondes pensem que quan Zerkovitz feu una magnífica col·lecció de postals nocturnes de Barcelona, en recollir els posats una mica fantàstics de vegades, sempre nous, d'una gila d'indrets de la nostra ciutat que ens fèiem la il·lusió de conèixer, tal com el palmell fe la nostra mà, va fer tant com un servei al bon barceloní un servei im-

portant a uns indrets que fins llavors, vistes darrere la cartolina amb el joc viu — viu no pas violent del blanc i del negre, i de l'eslumat — passaven gairebé despercebuts per a tots els ulls que no veien sinó el doll de claror d'un focus determinat, del de més a la vora a cada pas.

En el cas de la Ronda de la Universitat és aquesta visió nova la que ens ha acabat de perfilar el seu trajecte, de retrar, ple de seny, amb una distinció amable, amb una senyoria sense menyspreu, amb una vitalitat sense massa tràfec, amb una rectitud sense encarcament, amb una gràcia alhora madura i joventana, amb un tarannà, fet de somniador — estudiant i modèstia — i d'home aquetant amb una «servietta» al braç entre celles tota una renglera de xifres.

Mirem aquesta postal que tenim ara entre les mans, davant els ulls. Veieu un esclat de llum a cada banda. Els mil llums de la Plaça, els més d'elles del començament de la Rambla d'aquest nom, una mica atenuats per la gerdor fina de les fulles, i, a l'altre cap, altra vegada una lluminació que no arriba a devassall, però que és prou respectable per fer notar i gairebé per subratllar la discreció exquisida de les dues fileres de llums, que amb prou felicitat es tornen i es reblen.

La Ronda de la Universitat és, a fe de comptes, una admirable il·luminació de la correcció joiosa. És la carred del seu nom, no és vol desfer del prestigi que deu al casal de les dues torres quadrades, però el seu aire jovent és perill de cara a la Plaça, de cara a les dues places i un carrer que té una plaça a banda i banda és un gran carrer.

Es un carrer que té un masora justa del temps. Ni tocarà ni prementur. Té el rellotge de la Universitat, que té uns campanes d'un dring molt clar i, sobretot, a la nit, aquella estera esgrogissada, llana pallida que diria algun poeta trist, que li canta les hores al vespre i a l'alta nit i que el fa matinejar a l'hora que escan a un carrer bon feiner com és ell.

Arriba al període preparatiu del tissatge o sigui la filatura.

La secció de filatura ocupa un edifici que té uns deu mil metres quadrats de superfície. Hi ha tres seccions per a la llana fina, enfilada i baixa. Volten 18.000 fusos d'instal·lació moderna i 5.000 fusos més de retenir. Hi treballen 500 obrers dividits en dos equips, i quan ve el temps de més producció ve un altre equip — paren les màquines només una hora de les vint-i-quatre que té el dia.

Està tan ben posada en marxa aquesta part de la filatura que la seva producció no va tota als telers propis, sinó que assortix altres indústries derivades de la llana.

A la fàbrica del carrer de la Indústria que ocupa una illa de l'Elxampla, totalment edificada i tot de propietat, és on es teixeix, tenyeix i s'acaba. Hi han 550 telers, els quals fan de 100 a 120 mil peces de qualitats diferents des dels gèneres d'un gramaige de 50 el metre quadrat fins a 500 grams la mateixa dimensió. Gira per valor d'uns 18.000.000 de pesetes.

Es també en aquest esplèndid edifici on hi ha la interessantíssima secció de teixit seda. Fa anys que corren les llançadores en aquest ram i fou aquesta casa la primera que fabricà per mitjà mecànic el teixit de seda natural crua coneguda universalment per «Shantung».

En els temps moderns el descobriment i la difusió de la seda artificial ha exampiat l'emprar els teixits de teixit seda. En aquest article la casa Casacuberta competeix amb l'estranger com ho demostren les vendes que es fan a l'Amèrica llatina. La maquinària és moderníssima i el personal especialitzat, i així la que la roba surti sense el més lleu manament i apareixen vaporosos, insinuants amb tota la seva gràcia femenina i de color les «georgettes», els «crepés», els «crêpons», els «Popelin» seda novata, etc., que les nostres lectures ja coneixen. Tot i així, només cal dir que els mostraris de la casa agafen 400 tipus diferents.

Tot el que hem anat només apuntant, indiquen el que és aquest distingit fabricant que es diu Salvador Casacuberta i l'organització que ha sabut donar a la seva empresa tant ne un cas singular en la indústria tèxtil del món, ja que tot l'article es comença i acaba pels operaris de la casa.

Els teixits Casacuberta

L'economia catalana és d'una complexitat extraordinària que l'han fet qualificar per part de tractadistes entesos d'economia completa. En altres indrets, de vegades d'una gran riquesa, tenen un únic tipus de treball. A Catalunya, tant en el conreu del camp com en la vida industrial hi ha una gran variació.

I no obstant un esperit amic de profunditzar i cercar les grans sinèsis trobaria tot d'una la pedra angular on descansa la baluerna de la nostra economia manufacturera. En la indústria tèxtil rau tota la seva prosperitat. El telar té una tradició a Catalunya i ell no sols ha desenvolupat el geni industrial nostre, sinó que també ha servit per a delixondre a pagès. Un poble rural on sigui instal·lada una fàbrica veurà com també els seus conreus milloraran. Sabuda és la dita de Joan Prim: que el millor adob dels conreus era el fum de les xemeneies de les fàbriques.

El cotó amb la seva ràpida demanda, democràtica és la base del nostre moviment industrial, però aviat dintre del ram tèxtil vénen es produccions que en podríem dir més nobles i aquestes són les classes de la llana i de la seda que sols en veurelles hom sent la sensació de senyoriu.

La fama de les panyeries i de les sederies catalanes ha ultrapassat el país espanyol. Unes estadístiques, per exemple, del fabricant Salvador Casacuberta ens diuen que de la seva producció el 70 per cent és venuda al nostre territori i l'altre 30 per cent exportada a Ultramar.

Les característiques del negoci i de la fabricació de Salvador Casacuberta donen idea del que és el manipular la llana i la seda i les proporcions que poden assolir.

Té aquesta casa fàbriques al carrer de la Indústria de Barcelona i al carrer del Dos de Maig de Badona, després al carrer d'Auzias March de la nostra ciutat i establiment a la Rue Trévise, de París.

Es d'una elaboració total, la casa. És a dir, els dos milions de quilos de llana que a l'any gasta són comprats als remaders de terres endins i surten convertides en peces acabades a punt de marxar cap als prestatges dels grans magatzems dels centres comercials espanyols.

A Extremadura, però, que produeix els tipus merins i a Aragó terra de les llanes entre fines, al senyor Casacuberta hi té sucursals per a anar adquirint llanes, les quals són traslladades a Terrassa on radiquen els locals per a la tria i classificació de la matèria prima que esmentem. L'estock amagatzemat ve a ésser d'una manera permanent de prop de 2.000 tones. Es conformen les necessitats de la demanda i formant lots és portada la llana als rentadors i a pentinar, quedant a punt per a en-

trar al període preparatiu del tissatge o sigui la filatura.

A la fàbrica del carrer de la Indústria que ocupa una illa de l'Elxampla, totalment edificada i tot de propietat, és on es teixeix, tenyeix i s'acaba. Hi han 550 telers, els quals fan de 100 a 120 mil peces de qualitats diferents des dels gèneres d'un gramaige de 50 el metre quadrat fins a 500 grams la mateixa dimensió. Gira per valor d'uns 18.000.000 de pesetes.

Es també en aquest esplèndid edifici on hi ha la interessantíssima secció de teixit seda. Fa anys que corren les llançadores en aquest ram i fou aquesta casa la primera que fabricà per mitjà mecànic el teixit de seda natural crua coneguda universalment per «Shantung».

En els temps moderns el descobriment i la difusió de la seda artificial ha exampiat l'emprar els teixits de teixit seda. En aquest article la casa Casacuberta competeix amb l'estranger com ho demostren les vendes que es fan a l'Amèrica llatina. La maquinària és moderníssima i el personal especialitzat, i així la que la roba surti sense el més lleu manament i apareixen vaporosos, insinuants amb tota la seva gràcia femenina i de color les «georgettes», els «crepés», els «crêpons», els «Popelin» seda novata, etc., que les nostres lectures ja coneixen. Tot i així, només cal dir que els mostraris de la casa agafen 400 tipus diferents.

Tot el que hem anat només apuntant, indiquen el que és aquest distingit fabricant que es diu Salvador Casacuberta i l'organització que ha sabut donar a la seva empresa tant ne un cas singular en la indústria tèxtil del món, ja que tot l'article es comença i acaba pels operaris de la casa.

Amb aquesta descripció esquemàtica, el lector haurà vist quelcom del que dèiem en començar: la complexitat del tipus industrial català, però també la seva lògica bàsica en l'armar a la manufactura de la fibra. No és en va constataada la dita de que Catalunya es vesteix a si mateixa i la resta d'Espanya, i en el cas concret del senyor Casacuberta vesteix quelcom més del que és limitat dintre del clos peninsular.

Demetri GATUELLES

Fàbrica de Sabons J. Martí Milà

En la important vila de Montcada desenvolupa les activitats, dins la indústria sabonera, el senyor J. Martí Milà que ha sabut col·locar-se a primera línia pels seus moviments procediments i maquinària. La fàbrica, de gran capacitat, amb mecanisme moderníssim, permet elaborar els seus productes, de perfecció i qualitat insuperable, i així li ha valgut la confiança de l'mercado regional i nacional.

Pinces Pedrola

MONTCADA - REIXACH

Els germans Pedrola troben dins la indústria de les pines un lloc dels més notables en el mercat, per la perfecció de llur treball i maquinària a l'alçada de l'estranger. Diverses seccions de la fàbrica són destinades a la fabricació d'objectes per a la cuina i pots de saler, fustes per a la pilota, i altres articles dins del ram, que abasteixen el mercat d'Espanya.

Una secció novament inaugurada, és la de trituració de grans i altres com blat, ordi, cibada, faves, pebre, arròs, canyella, llimona, molt necessària en tan rica comarca.

LA CASA MES IMPORTANT D'ESPANYA EN VAIXELLES I CRISTALLERIES

Pròxima inauguració de la Sucursal número 3, al Carrer del Carme, en front de l'Església de Betlem

Senyora! Senyoreta!
HEU'S AQUÍ

Kurlash

APARELL PATENTAT

L'ondulador permanent de les pestanyes

Sol·liciteu-lo a les principals perfumeries de la vostra localitat

Si no el troben escriviu-nos

Agents exclusius: S. A. de REPRESENTACIONES Y COMERCIO - Angels, 18 - BARCELONA - Telèfon 14936 - Direcció telegràfica: «SARECO»

KURLASH és l'aparell ideal per aconseguir unes pestanyes bellament ondulades sense aplicar-hi al damunt ni co ni cosmètics, obtenint l'ondulació amb la pressió d'uns segons amb els coixinets de goma del KURLASH. És d'ús fàcil i inocu i poden donar tonalitat a les vostres pestanyes si ho desitgeu. El seu èxit és mundial. Ha resolt un problema

PREU ÚNIC: PTES. 10
DEMANEU OPUSCLES EXPLICATIS

CASA FLO

Projectes i pressupostos gratis

Aragó, 277 i 279 - Tel. 79725

Exposició de ferros artístics forjats i repujats - Làmpares, fials i variats objectes per a present en casaments i prometatges - Mobiliaris artístics de ferro i de ferro i fusta

BARCELONA

L'ACTUALITAT ESPORTIVA

Natació

EL FESTIVAL D'ANIT PASSADA

A la piscina del moll Nou contindren, anit passada, els representants de l'«Hellas», de Magdeburg, i els del Club de Natació Barcelonès.

Assistí a aquest primer festival nocturn una gran gentada d'aficionats que envairon totalment l'edifici del nostre club dega de la natació catalana.

Els resultats que s'obtingueren foren els següents:

400 metres, estil lliure (internacional): Primer, Rademacher, de l'«Hellas», en 5 m. 23 s. 7-10.
Segon, Palach, del C. N. B., en 5 m. 49 s. 7-10.
Tercer, Segalà, del C. N. B., en 6 m. 25 s. 3-5.
100 metres, debutants (prova social): Primer, Usandisaga, en 1 m. 12 s. 7-10.

Segon, Schulte, en 1 m. 43 s. 3-5.
Tercer, Vicuña, en 1 m. 50 s. 7-10.
Quart, Faris, en 1 m. 53 s. 7-10.
Cinquè, Galls, en 1 m. 54 s. 7-10.
100 metres, estil lliure (internacional): Primer, Valdes, del C. N. P., en 1 m. 6 s. 1-10.

Segon, Amann, de l'«Hellas», en 1 m. 6 s. 1-10.
300 metres, brurada, de pit (social): Primer, Fleischner, en 1 m. 29 s. 3-5.

Segon, Domingo, en 1 m. 32 s. 3-5.
Tercer, Benavent, en 1 m. 33 s. 1-5.
Quart, Heideinrichs, en 1 m. 33 s. 2-5.

Cinquè, Roca, en 1 m. 36 s. 1-5.
Sisè, Palazon, en 1 m. 32 s. 1-5.
50 metres (prova femenina): Primera, senyoreta Vigo, en 26 segons 2-5.

Segona, senyoreta Bagnols, en 32 segons 2-5.
Tercera, Amacellars, en 42 s. 1-5.
Quarta, Grandoll, en 47 s. 2-1.
Cinquena, Fanny, en 47 s. 9-10.

Reemplacaments, 250 m., 3 x 100: Primer equip de l'«Hellas», compost per Amann, Bencke, Galls, Schumburg, E. Rademacher, en 2 m. 9 s. Segon equip del C. N. B.: Valdes, Faris, Artol, Leon i Brull, en 3 m. 32 s. 1-5.

Tercer equip del C. N. B.: Friele, Fernandez, Milla, S. Hilla, Fleischner, en 2 m. 45 s. 1-10.

SALT DE PALANCA

L'exhibició de salts, en la palanca i trampolí obtingué un bon èxit, degut a la magnífica actuació dels saltadors del C. N. Barcelona, Artol, Albert i Farrarons.

PARTIT DE WATER-POLO

Finalment, com de costum, s'efectuà un partit de polo aquàtic entre els equips dels dos clubs contendents.

Després d'una lluita molt renyida, durant la qual quedà ben palesa la gran potència de l'equip foraster, els nostres sucumbiren per 3 gols a 0.

Arbitrat el senyor Basté, i els equips es completaren de la següent manera:

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.
«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

«Hellas»: J. Rademacher, Protze, Cordes, Bencke, Amann, Schumburg i E. Rademacher.

major elogi. Davant l'alta qualitat del contrincant, no es pot demanar més. El nombros públic avaluà aquesta opinió puix que prodigà els seus aplaudiments igualment als propis que als adversaris.

El programa d'aquest segon festival va ésser el següent:

Carretera de 600 metres rellius 6x200 lliure, internacional.
Carretera de 100 metres estil lliure, per a juniors.

Carretera de 300 metres rellius es 6x100 Social.
Carretera de 100 metres espalla, internacional.

Carretera femenina de 250 metres, rellius 5x50, estil lliure.
Carretera de 50 metres estil lliure, internacional.

Salts de jalance i de trampolí.
Partit de water-polo internacional «Hellas»-C. N. B.

Aquest programa, molt suggestiu, destaca la prova de rellius 3x200 que enfrontarà J. Rademacher, Schumburg i Bencke amb Segalà, Palach i Valdes; els 50 metres lliures entre Cordes i Hausen per l'«Hellas» i Parés i Valdes pel C. N. Barcelona, i d'una manera especial els 100 metres espalla que asseguruen que constituirà una lluita terrible entre dos medalladors molt bons d'aquesta especialitat, Schumburg i el nostre campió Brull.

Els salts, quan tenen una execució tan esmerçada com l'«Hellas» d'ahir a la nit, junt amb les exhibicions de les nostres millors ordines, són un diu completament per les veïlades de la importància de la que ens ocupa. La incògnita més gran s'ha que ofereix el partit de water-polo, en el qual radica tota l'atenció del públic, desitjós de no perdre cap detall del dit partit.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

El festival començarà a les deu de la nit, i com de costum, hi haurà una gran actuació de tramvies i d'embarcacions «gratuites». Les esportistes podran gaudir de la vista de la Porta de la Pa.

Núm. 22, Jaume Vich, tercera categoria, Club C. Sant Martí.
Núm. 23, Esteve Ayats, principiant, Club C. Sant Martí.

Núm. 24, Joan Murcia, segona categoria, Club C. Sant Martí.
Núm. 25, Vicens Serrano, tercera categoria, Penya V. Vallenc.

Núm. 26, Joan Segarra, segona categoria, Unió S. Sans.
Núm. 27, Josep Capdevila, tercera categoria, F. C. Barcelonès.

Núm. 28, Francesc Capdevila, tercera categoria, F. C. Barcelonès.
Núm. 29, Camil Fornas, tercera categoria, Unió C. Sabadell.

Núm. 30, Josep Sant, primera categoria, Unió C. Sabadell.
Núm. 31, Francesc Gomez, segona categoria, Club C. Sant Martí.

Núm. 32, Joan Vallibera, principiant, Penya C. Andresenc.
Núm. 33, Francesc Bosch, principiant, Sarrià Esportiu.

Núm. 34, Angel Donato, principiant, Club C. Sant Martí.
Núm. 35, Joan Barrabex, segona categoria, Club C. Sant Martí.

Núm. 36, Ramon Cinca, principiant, Club C. Sant Martí.
Núm. 37, Gaspar Calvo, segona categoria, Club C. Sant Martí.

Núm. 38, Ramon Blas, principiant, Club C. Sant Martí.
Núm. 39, Joan Amades, principiant, Club C. Sant Martí.

Núm. 40, Angel Artigas, principiant, Club C. Sant Martí.
Núm. 41, Antoni Costa, principiant, Club C. Sant Martí.

Núm. 42, Manuel Martinez, primera categoria, F. C. Barcelonès.
Núm. 43, Ramon Jimenez, segona categoria, F. C. Barcelonès.

Núm. 44, Rafael Pou, segona categoria, Beloz Sport Balaer.
Núm. 45, Josep Adó, principiant, Penya C. Amposta.

Núm. 46, Josep Calvet, principiant, Penya C. Amposta.
Núm. 47, Sebastià Jorge, principiant, per decidir.

Núm. 48, desert.
Núm. 49, Antoni Hernández, principiant, per decidir.

Núm. 50, Alexandre Comabassos, tercera categoria, Unió C. Bordeta.
Núm. 51, Miquel Alonso, tercera categoria, Unió C. Bordeta.

Núm. 52, Josep Casanada, segona categoria, A. C. Sabadell.
Núm. 53, Ramon Muller, segona categoria, A. C. Montjuich.

Núm. 54, Agustí Solera, primera categoria, S. C. C. D. Castelló.
Núm. 55, Jaume Salvà, principiant, Veloz Sport Balaer.

Núm. 56, Antoni Antic, tercera categoria, Veloz Sport Balaer.
Núm. 57, desert.

Núm. 58, Joan Tallada, principiant, per decidir.
Núm. 59, Joan Casals, principiant, per decidir.

Núm. 60, Manuel Vidal, segona categoria, Club C. Sant Martí.
Núm. 61, Ramon Ardevol, principiant, per decidir.

Núm. 62, Màxim Montori, tercera categoria, per decidir.
Núm. 63, Josep Pons, primera categoria, Penya C. Amposta.

Núm. 64, Andreu Martinez, principiant, per decidir.
Núm. 65, Carles Villanueva, principiant, per decidir.

Núm. 66, Josep Garcia, principiant, per decidir.
Núm. 67, Josep Ruiz, tercera categoria, Unió C. Barceloneta.

Núm. 68, Pere Lloret, principiant, Unió C. Barceloneta.
Núm. 69, Manuel Renu, principiant, Unió C. Barceloneta.

Núm. 70, Josep Torrens, principiant, Penya C. Andresenc.
Núm. 71, Francesc Domach, principiant, Penya C. Andresenc.

Núm. 72, Rafael Peris, principiant, per decidir.
Núm. 73, Amadeu Marin, tercera categoria, F. C. Barceloneta.

Núm. 74, Josep M. Pallares, primera categoria, F. C. Barceloneta.
Núm. 75, Joan Mateu, primera categoria, F. C. Barceloneta.

Núm. 76, Mucio Miquel, primera categoria, F. C. Barceloneta.
Núm. 77, Ramon Benages, tercera categoria, per decidir.

Núm. 78, Ricard Ferrando, primera categoria, F. C. Barceloneta.
Núm. 79, Joan Puig, principiant, per decidir.

A les vuit del vespre del dia 3 de juny es considerarà tancada la inscripció per als corredors amb residència a Barcelona, i solament es podran admetre inscripcions de corredors amb residència de fora la ciutat, fins el dia 3 a la catalana hora, per si les inscripcions vinguessin per correu, i des del dia 4 no s'acceptarà cap inscripció encara que fos tramesa per correu.

A la nit s'efectuarà una cursa a rodar aquesta clàssica cursa de tots els prestigis perquè resulti una veritable festa de l'esport. Sempre s'ha vist l'interès dels esportistes a superar-se, i els nostres grans clubs de futbol sempre han donat proves palpables del seu esportivisme concedint primes per al major lluitant de la cursa.

Enguany l'interès despertat per la prova és possiblement més gran que cap altre any i és d'esperar que aquest interès es radiï en ple imposant en el Velòdrom del carrer de Roda com poques vegades s'ha vist. Realment aquest interès és justificat per la gran qualitat dels equips que prendran part en la cursa i que sortiran disposats a batallar durant les 24 hores seguides, amb l'anum de fer-se un nom en aquesta cursa, que com la Volta a Catalunya, és la gran carrera que consagra el nom d'un corredor.

Els equips per aquesta nit són els següents: Espanya-Sancti, catalans, Ferrer Germans catalans, Weyard Peix francesos, Soler-Idaz valencians, Sans-Cañardo catalans, Solier-Idaz paus belgues, Bover-Bachero, mallorquí i català, Regnier-Llorca francesos i valencians, Pacov-Salva mallorquins, Moncero-Pastorelli italians, Broccaro-Rouves francesos, i Noguer-Pou mallorquins. Dotze equips en total, tots els de classe excepcional.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

BUGATTI

Xassis, Turismes, Carreses
5.000 a 25.000 ptes.
AUTOMOVILS - R. ON. - Tratatgar, 52

cripció per als corredors amb residència a Barcelona, i solament es podran admetre inscripcions de corredors amb residència de fora la ciutat, fins el dia 3 a la catalana hora, per si les inscripcions vinguessin per correu, i des del dia 4 no s'acceptarà cap inscripció encara que fos tramesa per correu.

A la nit s'efectuarà una cursa a rodar aquesta clàssica cursa de tots els prestigis perquè resulti una veritable festa de l'esport. Sempre s'ha vist l'interès dels esportistes a superar-se, i els nostres grans clubs de futbol sempre han donat proves palpables del seu esportivisme concedint primes per al major lluitant de la cursa.

Enguany l'interès despertat per la prova és possiblement més gran que cap altre any i és d'esperar que aquest interès es radiï en ple imposant en el Velòdrom del carrer de Roda com poques vegades s'ha vist. Realment aquest interès és justificat per la gran qualitat dels equips que prendran part en la cursa i que sortiran disposats a batallar durant les 24 hores seguides, amb l'anum de fer-se un nom en aquesta cursa, que com la Volta a Catalunya, és la gran carrera que consagra el nom d'un corredor.

Els equips per aquesta nit són els següents: Espanya-Sancti, catalans, Ferrer Germans catalans, Weyard Peix francesos, Soler-Idaz valencians, Sans-Cañardo catalans, Solier-Idaz paus belgues, Bover-Bachero, mallorquí i català, Regnier-Llorca francesos i valencians, Pacov-Salva mallorquins, Moncero-Pastorelli italians, Broccaro-Rouves francesos, i Noguer-Pou mallorquins. Dotze equips en total, tots els de classe excepcional.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velòdrom a la Plaça de Catalunya per a major facilitat del públic. Al Velòdrom hi haurà un servei de restauració a preus moderats.

A l'estatge de la U. E. de Sans al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya es despaven entrades i localitats.

S'ha establert un servei especial d'autobusos des de l'estació del Metro de Sans al Velòdrom i un altre del Velò

La situació actual

El cap del Govern a Madrid

Madrid, 31. — En el segon expedient de Barcelona ha regressat aquest matí a Madrid el cap del Govern, acompanyat de les seves filles i el seu ajudant senyor Rapayo.

A l'estació l'esperaven els ministres, l'encarregat del despatx de Marina, el secretari general d'Assumptes Exteriors, directors generals, autoritats i amics.

Després de saludar els presents manifestar la satisfacció per la seva estada a Barcelona, va citar els ministres per a reunir-se al Ministeri de l'Exercit, per a canviar impressions.

La reunió ministerial va durar des de un quart d'onze del matí fins a mitja nit.

A la sortida cap ministre no volgué donar referències dels assumptes tractats.

El senyor Añón va limitar-se a manifestar que el president donaria una nota referent a la reunió.

Nota oficial del Consell de Ministres

Madrid, 31. — La nota oficial del Consell diu:

«El president ha donat cuenta a sus compañeros de sus impresiones del viaje a Barcelona, en la que ha reflejado la satisfacción por cuanto allí ha acaecido, tanto en lo relativo a la exposición misma, como en lo referente a actos ciudadanos y manifestaciones de la vida económica de la ciudad, que en estos días ha sido centro de atracción mundial.

Seguidamente, se ha tratado en el Consejo sobre el estado de las causas de Ciudad Real y Valencia, ya muy adelantadas, y sus posibles consecuencias para los encorados, acordándose guardar sobre este punto completa reserva, hasta conocer los fallos de los tribunales.

Otro asunto muy interesante, al que ha dedicado prolija atención el Gobierno, es el monetario.

El Gobierno no al alza del cambio una importancia extraordinaria, pues viviendo España rodeada de países de moneda estabilizada, muy por bajo de la peseta, el comercio de exportación que es el que más interesa favorecer, se facilita, y el de importación se dificulta. Sin embargo, no desiste de vigilar e intervenir los cambios, como lo viene haciendo, y para ello renovar los créditos en oro, de que a tal fin dispone en el extranjero.

A lo que da más importancia es a las causas que principalmente atribuye la baja de la peseta, que no puede ser otra que la exportación de capitales atraídos por el afán de lucro, de cobrar fuera de España intereses más crecidos, lo que no deja de ofrecer serio peligro, para los que así obran, como ya se están registrando algunos casos de contratempos y de engañitos.

Influye también, sin duda, en este estado de cosas, la necesidad en que se ven los que especulan con la baja, con la presunción de agitaciones y desórdenes en España, de mantener sus posiciones, para evitar el desastre, que difícilmente remediarán si el país conserva la seriedad de limitar sus compras en el extranjero y de artículos extranjeros, odio lo posible.

Mientras esto dure la producción española debe incrementarse, perfeccionarse y hacerse más económica, buscando su enlance en las necesidades nacionales, a fin de satisfacerlas.

Así, de esta crisis monetaria, por fuerza temporal y artificial, pues restablecida ahora la peseta, quedará perfectamente cubierta, y la liquidación del presupuesto, afirma cada día más la seguridad de mayor sobranje, saldrá la economía nacional fortalecida y la industria española desarrollada, creándose nuevas fuentes de producción y trabajo.

La brillantez de los actos inaugurales de las exposiciones y la intensa propaganda que de ellas han de hacer, en conjunto, sus primeros visitantes, prometen una intensa y metódica visita de extranjeros en el curso de su desarrollo, para lo cual es preciso, ante todo, que la tranquilidad pública se mantenga, como hasta ahora, por exclusiva acción de ciudadanía, y el que cuantos con relación a las exposiciones, pretendan ganar dinero, comprendan que sólo el abastecimiento, facilidades y esmero, pueden constituir atracción.

Por su parte el Gobierno facilitará cuanto pueda, el que el mayor número de españoles visite estos grandes certámenes, que tantas enseñanzas ofrecen y tanta admiración justifican.

También se ocupa el Gobierno de las dietas de la delegación española, en el Consejo de la Sociedad de Naciones.

Así mismo, resolvió, respecto a la instalación del consulado de España en Turín.

También se trató de la adhesión de España a la declaración sobre el reconocimiento del derecho a pabellón marítimo, a los estados que carecen de litoral.

Despatx del President

Madrid, 31. — El cap del Govern ha rebut el ministre d'Instrucció Pública i el secretari d'Assumptes Exteriors.

El Consell del Banc de Crèdit Exterior

Madrid, 31. — Demà portarà el president a la signatura de don Alfonso el nomenament de director del Banc de Crèdit Exterior, el nom del qual s'ignora.

Fins ara, els consellers nomenats per al Banc Exterior són els següents: per la Junta de Comerç, Espanyol; per Ultramar, don Manuel Ullas; per Economia, el director de Provisió, senyor Bahamonde; pel Consell d'Economia, el senyor Castedo; pel Banc d'Espanya, els senyors Pasquero de Sant Alborn i el comte de Limpas.

Dilluns hi haurà Consell

Dilluns vinent es celebrarà Consell de ministres.

El projecte Comerma de túnel sota l'Estret

Ferrol, 31. — Signat per l'Ajuntament, Cambra de Comerç, Círcol Mercantil i Centres Obrers de Cultura ha estat dirigit al president del Consell una raonada exposició mitjançant la qual es demana que es dicti la disposició que reconegui la prioritat sobre el projecte del ferrocarril Tarifa-Cádiz, per sota l'estret de Gibraltar, la implantació del qual, que està en estudi, pertany indiscutiblement al finit general d'enginyers navals català, senyor Andreu Avel·lí Camerma.

Conferència de Ferran de los Rios

Madrid, 31. — A l'Acadèmia de Jurisprudència ha dissortat don Ferran de los Rios, sobre el tema: «El sentit jurídic del Poder».

Presidiren els senyors Ossorio i Gallardo i Sánchez Roman.

Els 50 anys d'«El Liberal»

Madrid, 31. — Amb motiu de complir-se avui 50 anys de la seva aparició, «El Liberal», publica un número de 18 pàgines, en el qual es fa un resum de les campanyes més destacades, el crim del carrer de Fuencarral, submari Peral, i Autonomia de Cuba.

Reproduïx articles d'Echegaray i Gasteral que foren col·laboradors del periòdic i publica crítiques i articles de Francisco Rodríguez, Alvarez Baraño i opinions dels Quintanero, Ossorio i Gallardo, Andreu, Félix Lorenzo, Azorin, Muñoz Seca, Gabriel Maura, Araquistain i altres.

També publica retrats dels que foren seus directores, redactors i col·laboradors i records plens d'emoció de la seva vida íntima i pública a la de Madrid.

Durant tot el dia han desfilat pel «El Liberal» nombroses personalitats. Durant tot el dia han desfilat per «El Liberal» nombroses personalitats de totes les classes socials i representants d'organismes republicans per a testimoniar-li la seva simpatia i adhesió al periòdic.

INFORMACIÓ OFICIAL FACILITADA PEL Centre Cotoner de Barcelona

Liverpool	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	10.12	Nom	0.00
Maig	9.93	Nom	0.00
Juny	0.00	Nom	0.00
Juliol	9.33	Nom	9.85
Agost	9.33	Nom	9.85
Setem.	9.33	Nom	9.85
Octubre	9.33	Nom	9.85
Novemb.	9.33	Nom	9.85
Desem.	9.33	Nom	9.85
Gener	9.33	Nom	9.85
Març	9.33	Nom	9.85
Vendes:	6.000	contra	3.000 Bp.

Sabot	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	16.19	Nom	16.32
Maig	16.33	Nom	16.45
Juny	16.33	Nom	16.45
Juliol	11.21	Nom	11.20

Cotó Im-	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	9.63	Nom	9.63
Maig	9.63	Nom	9.63
Juny	9.63	Nom	9.63
Juliol	9.63	Nom	9.63
Agost	9.63	Nom	9.63
Setem.	9.63	Nom	9.63
Octubre	9.63	Nom	9.63
Novemb.	9.63	Nom	9.63
Desem.	9.63	Nom	9.63
Gener	9.63	Nom	9.63
Març	9.63	Nom	9.63
Maig	9.63	Nom	9.63

Nova York	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	18.70	Nom	18.60
Maig	18.70	Nom	18.60
Juny	18.70	Nom	18.60
Juliol	18.70	Nom	18.60
Agost	18.70	Nom	18.60
Setem.	18.70	Nom	18.60
Octubre	18.70	Nom	18.60
Novemb.	18.70	Nom	18.60
Desem.	18.70	Nom	18.60
Gener	18.70	Nom	18.60
Març	18.70	Nom	18.60
Maig	18.70	Nom	18.60

Nova Orleans	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	18.52	Nom	18.52
Maig	18.52	Nom	18.52
Juny	18.52	Nom	18.52
Juliol	18.52	Nom	18.52
Agost	18.52	Nom	18.52
Setem.	18.52	Nom	18.52
Octubre	18.52	Nom	18.52
Novemb.	18.52	Nom	18.52
Desem.	18.52	Nom	18.52
Gener	18.52	Nom	18.52
Març	18.52	Nom	18.52
Maig	18.52	Nom	18.52

Alexandria	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54
Juny	20.40	Nom	20.54
Juliol	20.40	Nom	20.54
Agost	20.40	Nom	20.54
Setem.	20.40	Nom	20.54
Octubre	20.40	Nom	20.54
Novemb.	20.40	Nom	20.54
Desem.	20.40	Nom	20.54
Gener	20.40	Nom	20.54
Març	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54

Ashmouni	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54
Juny	20.40	Nom	20.54
Juliol	20.40	Nom	20.54
Agost	20.40	Nom	20.54
Setem.	20.40	Nom	20.54
Octubre	20.40	Nom	20.54
Novemb.	20.40	Nom	20.54
Desem.	20.40	Nom	20.54
Gener	20.40	Nom	20.54
Març	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54

Sakellariai	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	32.70	Nom	33.15
Maig	32.70	Nom	33.15
Juny	32.70	Nom	33.15
Juliol	32.70	Nom	33.15
Agost	32.70	Nom	33.15
Setem.	32.70	Nom	33.15
Octubre	32.70	Nom	33.15
Novemb.	32.70	Nom	33.15
Desem.	32.70	Nom	33.15
Gener	32.70	Nom	33.15
Març	32.70	Nom	33.15
Maig	32.70	Nom	33.15

Havre	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54
Juny	20.40	Nom	20.54
Juliol	20.40	Nom	20.54
Agost	20.40	Nom	20.54
Setem.	20.40	Nom	20.54
Octubre	20.40	Nom	20.54
Novemb.	20.40	Nom	20.54
Desem.	20.40	Nom	20.54
Gener	20.40	Nom	20.54
Març	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54

Bombay	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54
Juny	20.40	Nom	20.54
Juliol	20.40	Nom	20.54
Agost	20.40	Nom	20.54
Setem.	20.40	Nom	20.54
Octubre	20.40	Nom	20.54
Novemb.	20.40	Nom	20.54
Desem.	20.40	Nom	20.54
Gener	20.40	Nom	20.54
Març	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54

Bombay	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54
Juny	20.40	Nom	20.54
Juliol	20.40	Nom	20.54
Agost	20.40	Nom	20.54
Setem.	20.40	Nom	20.54
Octubre	20.40	Nom	20.54
Novemb.	20.40	Nom	20.54
Desem.	20.40	Nom	20.54
Gener	20.40	Nom	20.54
Març	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54

Bombay	Tanca anterior	Obrtura	Tanca
Disponib.	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54
Juny	20.40	Nom	20.54
Juliol	20.40	Nom	20.54
Agost	20.40	Nom	20.54
Setem.	20.40	Nom	20.54
Octubre	20.40	Nom	20.54
Novemb.	20.40	Nom	20.54
Desem.	20.40	Nom	20.54
Gener	20.40	Nom	20.54
Març	20.40	Nom	20.54
Maig	20.40	Nom	20.54

Notícies de l'Estranger

Les reparacions

UNA CONFERÈNCIA A PROPOSIT DE LES RESERVES DE YOUNG
París, 31. — La comissió nomenada pels aliats i la delegació alemanya que ha d'estudiar les reserves formulades pel doctor Schacht al programa de reparacions, va estar celebrant ahir passada una conferència des de les 10 a les 12 hores de la tarda. L'entrevista prosseguirà, i donada la cordialitat entre ambdues parts es preveu una pròxima solució final. — Fabra.

Angora, 31. — La Cambra ha decidit jutjar davant el Tribunal Suprem, l'ex-ministre de l'Imperi, Mahmud Muthar Uatxa, acusa d'haver comès accions indecades amb el pressupost de la Marina. — Fabra.

Itàlia
Nàpols, 31. — Un tren de passatgers va descurar. Resultaren ferits vuit empleats. — Fabra.

La situació a Afganistan
UNA BOMBA CONTRA SAKAO A UNA REVISTA
Peshavar (India), 31. — Notícies de Kabul donen compte que va esclatar una bomba, mentre l'emperador passava revista a les tropes. Resultà un mort i diversos ferits greus. Bachi Sakao va resultar il·les. — Fabra.

UN INTERVIU AMB AMAN ULLAH
Bombay, 31. — L'ex-sobirà de l'Afganistan, Aman Ullah, en una entrevista acordada amb l'agent de Reuters, ha desmentit en absolut que es veïés obligat d'abandonar el país a conseqüència de la derrota soferta per les seves tropes. Pel contrari, ho atribuïa simplement a la traïció de diverses tribus. Si tothom hagués complert amb llur deure, ha declarat, la situació del meu país seria totalment distinta. — Fabra.

COMUNISTES I POLICIA
Shanghai, 31. — Els comunistes han fet grans esforços a l'objecte de fomentar aldarulls. Només han pogut causar perjudicis materials de consideració.

Ha hagut d'intervenir la policia, que ha donat varis càrregues i ha efectuat moltes detencions. — Fabra.

La salut del rei Jordi
Londres, 31. — Noves del palau de Windsor acusen un retrocés en la malaltia del rei Jordi, el qual s'ha vist obligat a fer llit durant el dia d'ahir.

Foren immediatament cridats els metges que l'assistien durant la seva malaltia. — Fabra.

SENSE CANVI: EL MALALT PASA A LA NIT
Londres, 31. — Notícies rebudes aquesta matinata i de bon origen diuen que l'estat del rei Jordi no ha sofert cap canvi, però que ha passat bé la nit. — Fabra.

L'ASSISTÈNCIA DELS METGES, LA CAUSA DE LA RECAIGUDA
Londres, 31. — Aquesta nit, durant l'atac de febre que ha sofert el rei, ha estat assistit pel doctor Stanley Hewett.

Ahí a la tarda va ésser cridat amb urgència el doctor Dawson of Pen. Aquest, que es trobava al continent, ha vingut en avió. A la nit va visitar el sobirà.

Els diaris diuen que el rei va referir-se durant el Picnic celebrat diumenge a la tarda a Efrogmore, amb motiu de l'aniversari del naixement de la reina Maria. — Fabra.

LA NOVA DE LA RECAIGUDA
Windsor, 31. — La nova de la recaiguda del rei es va estendre ràpidament i molts camperols han arribat fins a les portes del castell per tal de preguntar als centinelles detalls sobre el curs de la malaltia.

A més a més del metge que habitualment assisteix el rei, han estat cridats dos infermiers, i més tard n'arribarà una altra. — Fabra.

DIU QUE HA PASSAT BE LA NIT. HAURA DE FER LLIT PERÒ PODRÀ DESPATXAR
Londres, 31. — El butlletí facultatiu facilitat avui diu que el rei ha passat força bé la nit.

A l'abec que s'ha format entorn l'antiga ciutat del costat dret del pit ha estat col·locat un drenatge. L'estat general del sobirà es pot dir que ha millorat, però no podrà despatxar els assumptes. — Fabra.

EL BUTLLETÍ DELS METGES PARLA D'UN ABCEC
Londres, 31. — El butlletí d'aquesta nit ha estat signat pels doctors Henry Martin, Stanley Hewett i Lord Dawson of Penn.

Segons diu el butlletí, datat al castell de Windsor, se li ha format al rei un abec sota la darrera clatru, a la part dreta del pit, amb cura. No obstant, l'estat general del rei segueix essent bo.

Malgrat trobar-se al·ludit, el rei pot seguir ocupant-se dels afers de l'Estat.

A darrera hora, l'estat del malalt segueix essent bo en general. El sobirà ha pogut dormir a estones. — Fabra.

FRANÇA
UN COMANDANT APALLISSAT A LORIENT
Lorient, 31. — Un soldat que amb complicitat amb un director d'escola i un mestre públic va portar un comandament a un lloc retirat, clavant una gran pal·lassa ha estat detingut el tribunal ha obert una investigació sobre aquest fet una mica estrany. — Fabra.

TURQUIA
LA CONFERÈNCIA D'AGÈNCIES PERIODÍSTIQUES
Constantinoble, 31. — Ha acabat la conferència d'agències periodístiques d'informació.

Els delegats sortiren cap a Angora. El pròxim Congrés tindrà lloc a Budapest. — Fabra.

EX-MINISTRE DAVANT DEL TRIBUNAL SUPREM

Angora, 31. — La Cambra ha decidit jutjar davant el Tribunal Suprem, l'ex-ministre de l'Imperi, Mahmud Muthar Uatxa, acusa d'haver comès accions indecades amb el pressupost de la Marina. — Fabra.

Itàlia
Nàpols, 31. — Un tren de passatgers va descurar. Resultaren ferits vuit empleats. — Fabra.

La situació a Afganistan
UNA BOMBA CONTRA SAKAO A UNA REVISTA
Peshavar (India), 31. — Notícies de Kabul donen compte que va esclatar una bomba, mentre l'emperador passava revista a les tropes. Resultà un mort i diversos ferits greus. Bachi Sakao va resultar il·les. — Fabra.

UN INTERVIU AMB AMAN ULLAH
Bombay, 31. — L'ex-sobirà de l'Afganistan, Aman Ullah, en una entrevista acordada amb l'agent de Reuters, ha desmentit en absolut que es veïés obligat d'abandonar el país a conseqüència de la derrota soferta per les seves tropes. Pel contrari, ho atribuïa simplement a la traïció de diverses tribus. Si tothom hagués complert amb llur deure, ha declarat, la situació del meu país seria totalment distinta. — Fabra.

COMUNIST

Acaba de sortir la tan esperada obra

El Congreso de Utrecht

per A. Danvilla

de la col·lecció **Luchas Fratricidas de España**

2 volums pessetes 10

També ha sortit

El General Serrano

DUQUE DE LA TORRE

pel Marquès de Villa-Urrutia

Pessetes 5

En venda a la

LLIBRERIA CATALONIA
Plaça Catalunya, 17 - BARCELONA**L'ASSASSINAT DE PAU CASADO**

Els buços han seguit aquest matí cercant pel moll el cap de Casado, amb resultat negatiu.

Demà, dissabte, serà l'últim dia dels sondatges.

El metge forense doctor Trias ha inspeccionat detingudament la caixa que contenia les despulles del Casado i solament ha trobat el llençol, una samarreta i uns calçotets.

No hi ha, com és natural, la camisa que segons Ricard portava posada el dia que esdevingué el crim.

El jutge instructor d'aquest sumari, senyor Sánchez Canete, ha presagiat als periodistes que manifestessin públicament que es troba un element agraït per les felicitacions que se li han dirigit amb motiu del descobriment del crim, però que no pot acceptar el hanquet que se li preparava amb caràcter de popular, per no haver fet sinó complir amb el seu deure.

Sabem, no obstant, que una comissió sortirà cap a Madrid amb l'objecte de pregar al Govern una recompensa per a l'esmentat jutge.

El contingut de la Gasetta**DISPOSICIONS DIVERSES**

300 vacants d'aprenents mariners a Espanya.

Publica la «Gasetta» una real ordre disposant que es convoqui la provisió de 300 places d'aprenents mariners especials.

D'aquelles places, 200 es dedicaran a aprenents mariners i telegrafistes i aprenents mariners electricistes i torpedistes.

Els que siguin elegits embarcaran al «Carles V», desenvolupant els seus ensenyaments en la forma vigent.

Per a prendre part als exàmens d'ingrés serà precis tenir setze anys i no excedir de divuit.

Les sol·licituds dels qui vulguin ingressar seran dirigides a la Capitania general del Departament del Ferrocarril, entregant-se per a la seva tramitació a la Jurisdicció de Marina a Madrid, Direcció d'Estat Major dels Departaments, Comandancies i Ajudants de Marina i autoritats.

El termini d'admissió de les sol·licituds tindrà el dia 15 de juliol.

El ministre d'Hisenda ha fixat en 35,60 el recàrrec que han de satisfer a la primera desena de juny en compte de dret d'arrendament els pagaments que s'han d'efectuar en or i s'efectuen en moneda de plata o bitllets.

Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

Reial ordre restablint el funcionament de l'Escola Central d'Enginyers Industrials.

La Gasetta publica una real ordre, la part dispositiva de la qual diu:

Primer. — Queda restablint el funcionament de l'Escola Central d'Enginyers Industrials.

ginyers industrials, cessant la suspensió que pesava damunt d'aquesta. Segon. — Es reprendran les seves classes a càrrec dels enginyers dels cos d'enginyers industrials que les exercien en la data de la suspensió de l'Escola, i es confirma, com a formant part d'aquesta, l'excepció dels senyors següents: don Alfons Toran Larrad, don Pere Artigiano i Galdeano, don Gervasi Artigiano i Galdacano, els quals quedaran en situació de disponibles com a enginyers del cos.

Tercer. Les classes que quedin sense professor encarregat seran desenvolupades per professors auxiliars que designi la Direcció de l'Escola.

Quart. A l'expressat centre seran repres les classes a partir de demà, dia primer de juny, i es donarà com a mínim als exàmens el dia 25 de juny.

Cinquè. — Per la Direcció de l'Escola s'adoptaran les disposicions necessàries perquè en el pròxim curs es completin els ensenyaments que no hagin pogut tenir el degut desenvolupament en l'actual.

Sisè. — La convocatòria d'ingrés corresponent al present curs, es publicarà en la data convenient tenint en compte el retard d'exàmens de l'ensenyament oficial.

Setè. — Els alumnes de l'Escola matriculats en les de Barcelona o Bilbao, podran examinar-se el mes de juny, a elegir, a la Central o en aquella on s'hagin matriculat, i ho manifestaran dintre els cinc dies següents a la publicació d'aquesta Reial ordre a la Secretaria de la Central.

Vuitè. — Els alumnes exceptuats del pagament de nova matrícula per la Comissaria Regia i els que tinguin la matrícula gratuïta conforme a les disposicions de protecció a famílies nombroses, podran examinar-se a la Central el mes de juny; si s'haguessin instal·lat llur trasllat a altres escoles, podran optar, com els del número anterior.

Novè. — Els alumnes oficials no matriculats en altres escoles, podran examinar-se en setembre, sense necessitat de nova matrícula.

Desè. — La Comissaria Regia de l'Escola, creant immediatament en la direcció i govern que assumirà el director nomenat a l'efecte.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

— Han estat nomenats representants del Ministeri d'Instrucció pública en el Congrés Universal de biblioteccaris que es reunirà a Roma el mes de maig don Alvaro Gil Albarca, primer cap de la Biblioteca Nacional, i don Francisco Suárez, cap del cos d'arxivistes i biblioteccaris i arqueòlegs.

— Se celebra al Cambril de Nostra Senyora de Montserrat l'enllaç matrimonial del senyor Nadal Puig amb la senyoreta Ramona Bosch.

Beneï l'acte el reverent Nadal Puig, Custodi de Nostra Dona del Miracle, Patrona de Balaguer.

12:00: Campanades horàries de la Catedral. Servei meteorològic. 13:30: Tancament del Borsí del matí. Trio Ibèria. Informació teatral. 17:00: Música. 17:30: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvis de valors. Tancament de Borsa. 17:35: Sessió de premsa. 18:00: Curs setmanal de francès. 18:30: Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda. Butlletí quinzenal Sanitari. Informació agrícola. 21:35: Orquestra. 22:00: Campanades horàries de la Catedral. Servei meteorològic. Notícies de premsa. 22:05: Retransmissió des de Madrid.

PENÍNSULA.—Madrid. Unió Radio. 15:00: Cotitzacions de Borsa. 14:00: Senyals horàries. Concert d'orquestra. 15:35: Notícies de premsa. 19:00: Cotitzacions de Borsa. Música de ball. 20:25: Notícies de premsa. 22:00: Senyals horàries. Selecció de

l'òpera de Mozart «Don Joan». Notícies d'última hora.

FRANÇA.—Paris. Radio Paris (1.750). 12:30: Hora Columbia. 15:15: Orquestra. 2:00: Música de ball. — Tolosa (359.6). 12:45: Concert d'orquestra. 20:30: Concert. 21:00: Selecció del «Barber de Sevil·la», de Rossini. 21:40: Música de ball.

GRAN BRETANYA.—Londres (358). — Daventry (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

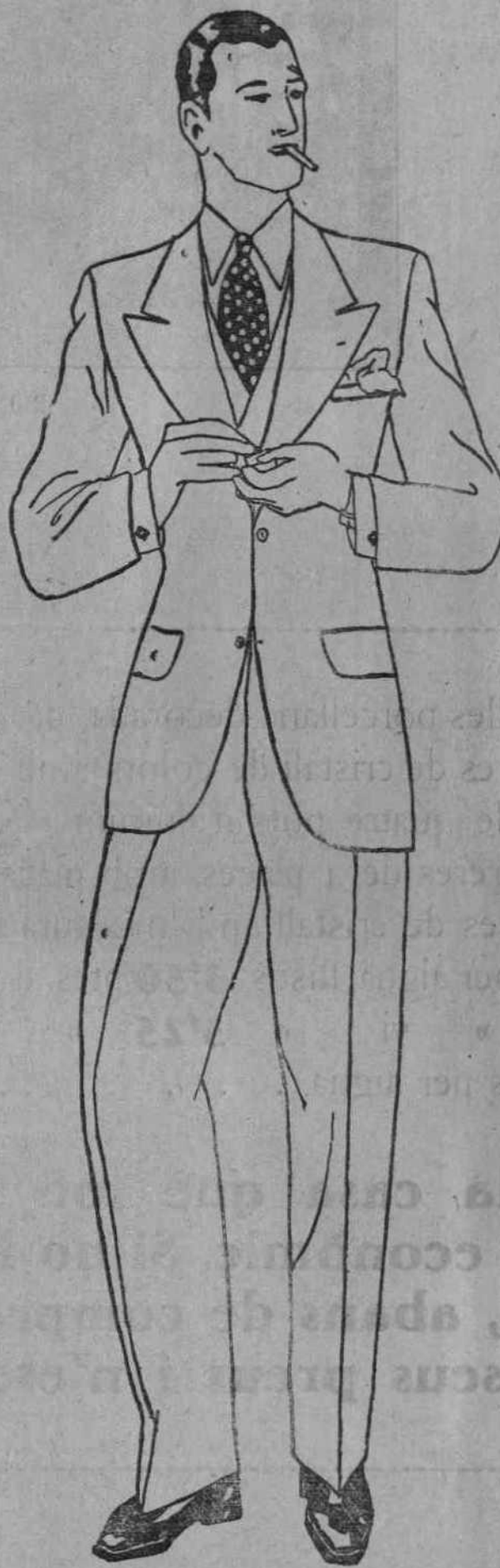
— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

— Darenty (1.562.5). 10:30: Senyals horàries. 13:00: Música de ball des de l'Hotel Carlton. 13:30: Recital de violoncel·la. 16:15: Música de ball des de l'Hotel Piccadilly. 18:00: Intermedi musical. 19:30: Orquestra. 22:35: Música de ball des de l'Hotel May Fair.

Casa Bastida

Passeig de Gràcia, 18, i Cortis Catalanes, 611 - T. 15247

Gran basar de sastreria, camiseria, corbateria, capellèria i gèneres de punt, sistema nord-americà

Liquidació de totes les existències de la rememorada passada a mans del nou i renovació completa de grans novetats a totes les seccions.

Les contínues liquidacions han assolit la nostra fama de barata i han augmentat la nostra clientela continuament.

Apassionats per l'ideal de facilitar el vestir amb la millor elegància i la major barata, podem avui oferir un formidable assortit en vestits de carrer, esport, dol i etiqueta amb qualsevol «grand chic» i tall anglès als preus següents:

Vestits confeccionats, a 10, 20, 30 i 40 pessetes.

Vestits a la mida, a 50, 60, 75 i 100 ptes.

Pantalons confeccionats, a 5, 10 i 15 ptes.

Pantalons a la mida, a 20, 30 i 40 ptes.

L'amplitud de les nostres existències arriba fins a les classes més selectes, com les millors cases, però sempre amb gran diferència de preu.

En casos d'urgència tenim una secció de confecció ultra ràpida i lliurem l'encàrrec al cap de quatre hores.

Única casa on trobareu el comprador als seus nombrosos «oldies» posats en maniques com en les millors cases de París i Londres.

Secció de camiseria

Camises blanques des de 3'95 ptes.

Id. percal 4'95 »

Id. popel n des de 7'95 »

Cal otets des de 1'95 »

Pijames de tots colors des de 5' »

Vividis fets i a la mida. En aquesta secció, per a confeccionar a la mida, tenim grans existències en percal, zefir, popel, seies i semise les a preus sense competència.

A continuació detalla algunes articles d'altres seccions de la casa:

Impermables des de 25' » ptes

Americanes punt des de 20' » »

Americanes esport des de 25' » »

Trinxers des de 25' » »

Guaripols des de 5'95 » »

Gorres des de 0'95 » »

Barrets des de 2'95 » »

Elastics des de 0'95 » »

Moltons fantasia des de 0'50 » »

Mocadors de buixaca des de 0'50 » »

Corbates des de 0'95 » »

Lligacames des de 0'50 » »

Lligacames des de 0'50 » »

Cinturons des de 1'45 » »

Obssequem amb Segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa d'Estalvi, amb els quals s'obren gratuïtament llibres d'estalvi, que es poden utilitzar per a les altres operacions de la dita institució; fem també sorprenents presents.

Nota: Els que des de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa, escrivint nos i adjuntant 150 ptes. en segells, rebem Catàleg, Mostres, Figurins i un sistema especial per a penjar la mida amb les instruccions necessàries per a rebre l'encàrrec als vuit dies.

OFERTES**ART I DECORACIÓ**
d'Aparadors i Stands

"INDUSTRIAS I COMERCIOS INGLADA S. A."

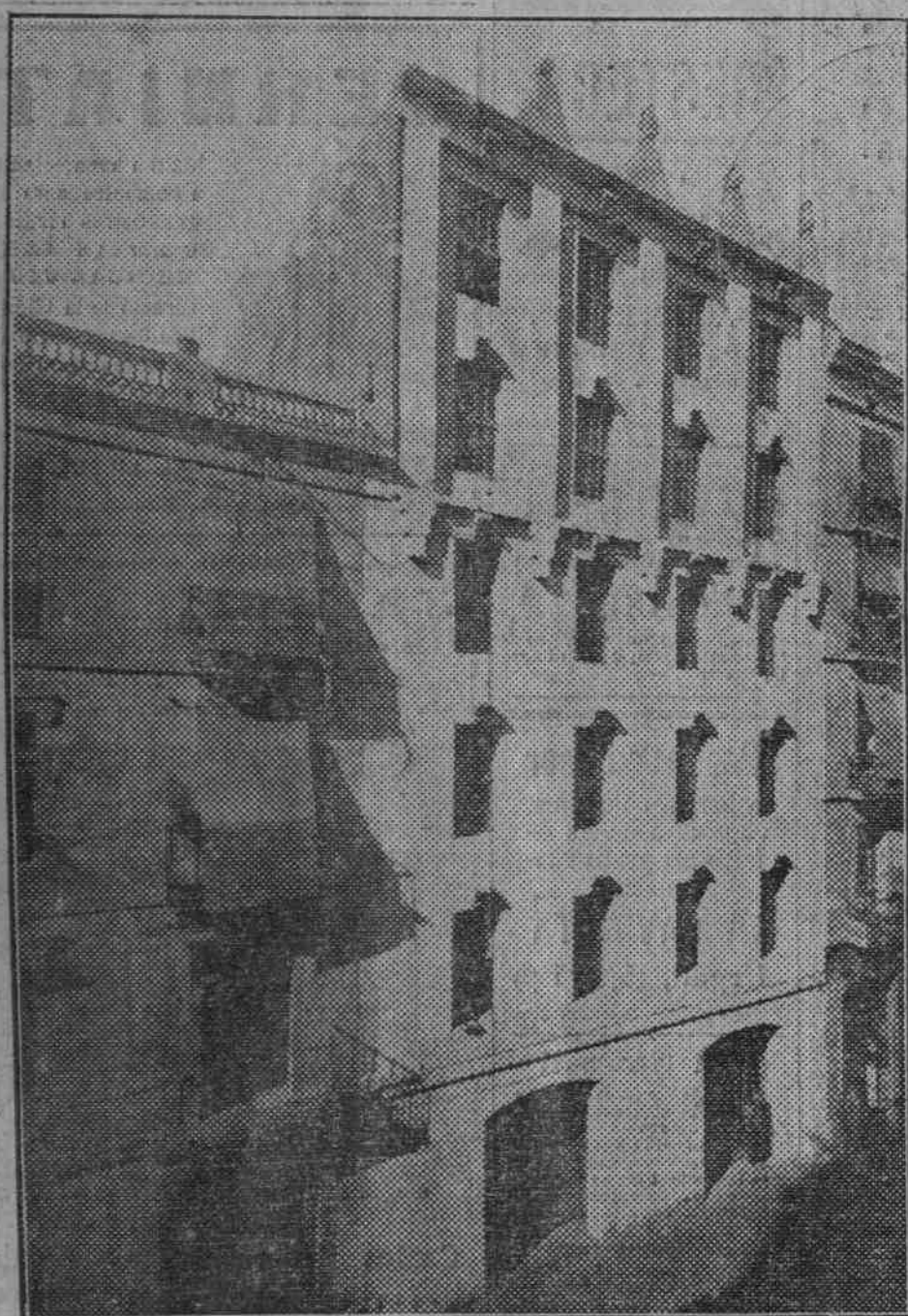
ES LA CASA MES IMPORTANT D'ESPANYA EN EL SEU RAM, PUIX TE AQUESTS TRES COMERÇOS DE DETALL, LA FABRICA DE METALLS I LA FABRICA DE CRISTALL A CERVELLO, I FA L'EXPORTACIO A PROVINCIAS I ULTRAMAR

RAMBLA DE LES FLORS, 8

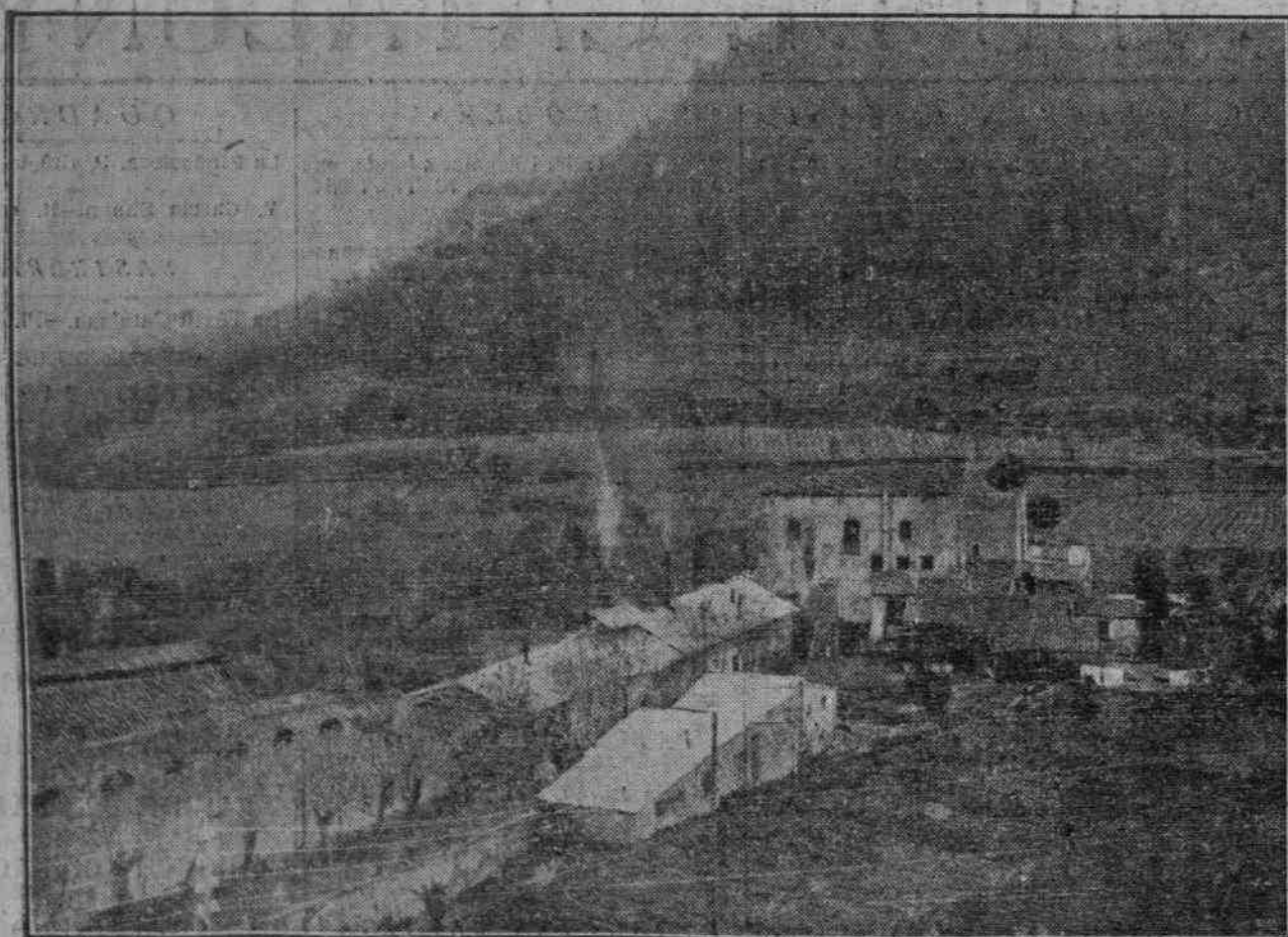
RONDA DE SANT ANTONI, 5

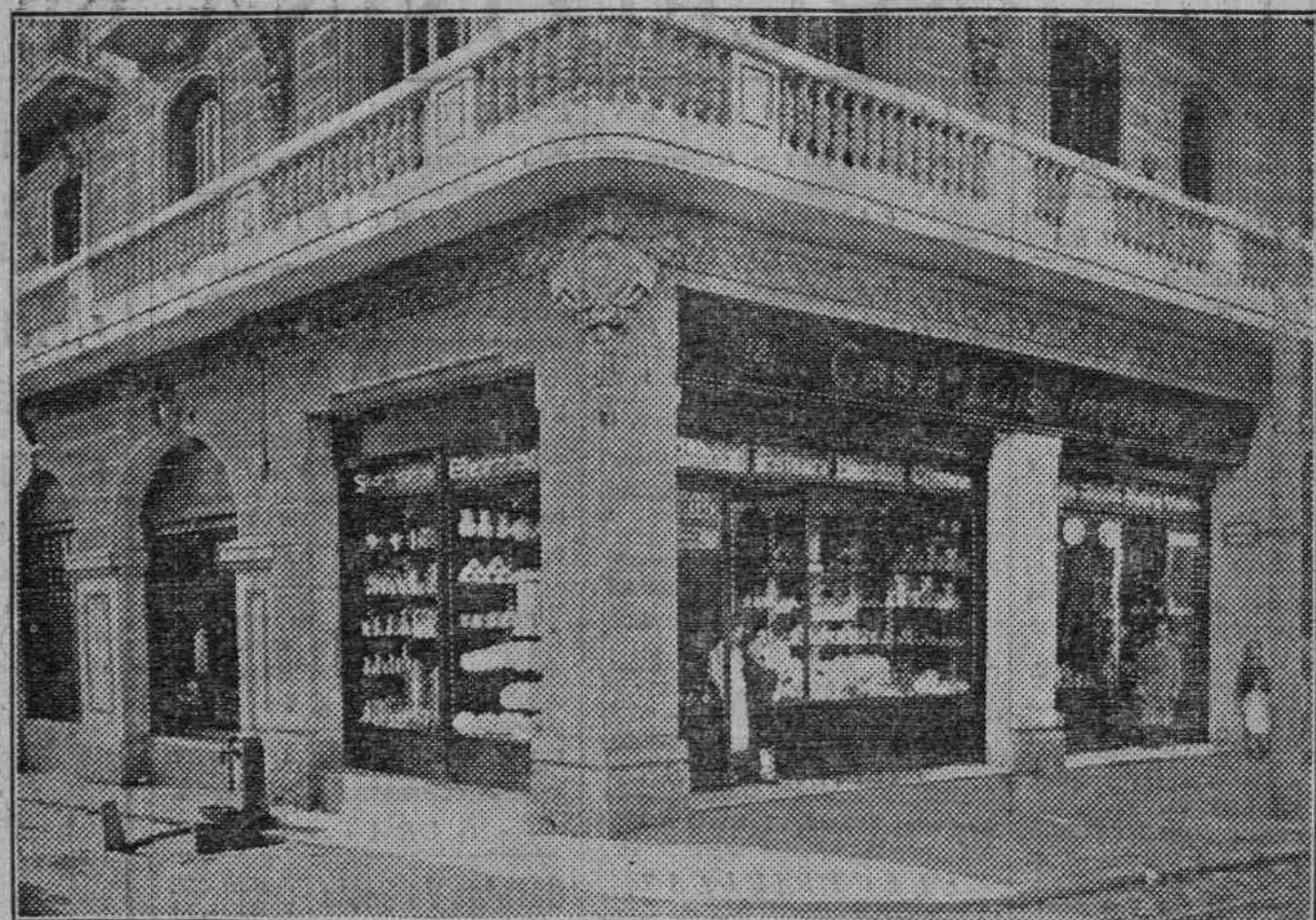
Fàbrica de metalls, oficines i exportació: Salvà, 20

Vaixelles porcellana decorada, per a 12 coberts.	89'—	ptes.
Fruiteres de cristall de colors amb peu niquelat.	4'75	»
Lots de quatre pots d'alumini	4'85	»
Vinagreres de 4 places, amb placa de cristall .	4'75	»
Sucreres de cristall amb muntura niquelada. .	1'—	»
Gots per aigua, llisos, 3'50 ptes. dotzena; tallats.	4'85	»
» » vi » 3'25 » » » »	4'70	»
Gerros per aigua	1'—	»

Es la casa que tots sabem que ven més econòmic. Si no ho haveu provat mai, abans de comprar aneu a veure els seus preus i n'esdevindreu client

FABRICA DE CRISTALL A CERVELLÓ

CARRER DE SANS, 121, 1 JOCS FLORALS, 2 i 4